

‘Vertel het Maar’

jaargang 32 - nr. 3

5 juli tot en met 27 september 2026

Informatie

‘Vertel het Maar’ is een methode voor kindernevendienst en zondagsschool, die als kwartaaluitgave verschijnt. De methode sluit aan bij de lezingen van ‘In Orde’ Oecumenisch rooster en volgt de gang van het kerkelijk jaar. In de loop van de tijd komt de gehele Bijbel aan de orde.

‘Vertel het Maar’ wordt gesteund door de Confessionele Beweging, de Christelijke Gereformeerde Jeugdorganisatie, Stichting Opwekking (Kinderwerk Timotheüs) en het Leger des Heils.

Stichting ‘Vertel Het Maar’
Postbus 2028, 3800 CA Amersfoort
tel. 06 - 247 858 06 (secretariaat)

www.vertelhetmaar.nl
Email: info@vertelhetmaar.nl
IBANnummer: NL83 RABO 0129 8055 13

Het abonnementsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december, opzeggingen uiterlijk 1 november van het voorafgaande jaar. De kosten voor een jaarabonnement € 180,00.

Een los kwartaalnummer (digitaal) kost € 60. Oudere nummers in digitale vorm (indien beschikbaar) zijn te koop bij de administratie.

Medewerkers

Schrijver/Schrijfsters Onderbouw

Tineke Demmink, Ineke Fröling-Flantua, Katinka van de Glind, Roanne Steenbergen, Jolanda Vester en Ellen Zuiddwegt-Dronkers.

Schrijver/schrijfsters Middenbouw

Cora de Groot, Jannie Hekman, Marian Melis, Janneke van der Molen, René van Oosterveld, Rianne van Rees en Petra Wilbrink.

Schrijvers/schrijfsters Bovenbouw

Marieke van de Beek, Marit Bokbijn, Ria van Buuren-van den Berg, Ester van Dijk, Rosa Erkelens-Prins, Mariska Jongebreur, Janny van Vuuren-van Nederpelt en Mirjam Zielman.

Verwerkingen, creatieve ideeën en liederen

(redactie: Cora de Groot):

Michel de Boer, Corina Bron, Karine Hubregtse, Rian van Middelkoop, Janneke van der Molen, Ineke Moor, Wiesje Mourits, Hanneke Muller, Karin Neels, Alja Nijenhuis, Hester Nijhoff, Anneke Roukema, Marjolein Schimmel, Jannie Slingerland, Maria den Toom, Sandra van der Zwaag, Judith Zwerver, Pieta Zeilstra (liederenkeuze)

Werkgroep Achtergrondinformatie

(redactie: ds. W.P. van der Hoeven)

ds. R. Barth, ds. W.M. de Bruin, ds. G. Doorn, ds. H. de Jong, ds. G.J. Krol, mw. ds. A. Smouter-de Rooij, ds. K. Smouter, ds. G. Verschuure en ds. W.P. van der Hoeven.

Thema's en doelen en hoofdredactie

ds. D. Westerneng.

Bestuur

Ds. A.W. Estié (voorzitter), mw. ds. A. van Geerenstein (secretaris), mw. J. Folkers (penningmeester).

AUTEURSRECHT: Niets uit deze uitgave (uitgezonderd de verwerkingen, vertelplaten, themastrips en liederen) mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

© 2026 Stichting ‘Vertel het Maar’, Postbus 2028, 3800 CA Amersfoort ISSN 1387 – 2923

Inhoudsopgave 3e kwartaal

Datum	Bijbelgedeelte	Onderwerp	Pagina
5 juli	1 Samuël 28	Saul hoort over zijn dood in Endor	3
12 juli	Matteüs 11: 25-30	Komt naar Mij, vermoeide mensen	11
19 juli	Matteüs 13: 1-9, 18-23	De gelijkenis van de zaaier	18
26 juli	Matteüs 13:24-30, 36-43	De gelijkenis van onkruid tussen het koren	28
2 augustus	Matteüs 13:44-52	De gelijkenis van de parel en het sleepnet	37
9 augustus	Matteüs 14: 13-21	Jezus geeft duizenden mensen wonderlijk te eten	45
16 augustus	Matteüs 14:22-33	Jezus loopt over het meer	54
23 augustus	Matteüs 15: 21-28	Het geloof van een Kanaänitische vrouw	62
30 augustus	Matteüs 18:21-35	Wat is vergeven?	70
6 september	Matteüs 21:28-32	De gelijkenis van twee zonen in de wijngaard	80
13 september	Jeremia 1: 1-19	God roept Jeremia als profeet	89
20 september	Jeremia 7: 1-15	Jeremia verkondigt Gods waarheid in de tempel	98
27 september	Jeremia 13: 1-11	Gods woord uitgelegd met een linnen gordel	106

Voor de bijbelgedeelten die in de komende kwartalen worden verteld, kun je kijken onder het kopje 'roosters' op de website.

5 juli 2026

Saul hoort over zijn dood in Endor

1 Samuël 28

Thema: Geen antwoord?

Doel

De kinderen leren dat wij God niet kunnen dwingen om ons antwoord te geven op onze vragen, maar als wij Hem vertrouwen doet Hij dat zeker.

Toelichting

Saul is doodsbang, omdat Israël wordt bedreigd door een groot leger Filistijnen. Wat moet hij doen? Samuël die Gods woorden aan hem doorgaf is gestorven. Saul raadpleegt de HEER, maar krijgt geen antwoord. Niet door een droom en niet door een profeet. Het blijft stil. Toen Saul nog dicht bij God leefde, had hij verboden om de geest van gestorven mensen te raadplegen. Je hoort alleen de HEER om raad te vragen. Nu doet Saul dat toch.

Hij krijgt antwoord, maar de vrouw kan alleen zeggen wat Samuël Saul al heeft verteld: God heeft hem verlaten. De dag daarna zullen Saul en zijn zonen in de oorlog sterven; de Filistijnen zullen Israël overwinnen. Saul erkent zijn fouten niet en gaat naar huis. Zijn laatste kans op redding laat hij voorbijgaan.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Koning Saul sterft

Richtlijnen: Saul mag geen koning blijven, dat heeft God hem door Samuël verteld. Saul verandert niet. Hij blijft doen wat hij wil en vraagt God niet om raad. Dan valt het leger van de Filistijnen het land binnen. Het is groot en sterk. Saul wordt bang. Wie kan hem nu helpen? Samuël niet, die is gestorven. Hij bidt tot de HEER, maar krijgt geen antwoord. God zwijgt. Vertel de jongste kinderen eenvoudig, dat hij naar een waarzegster gaat die zegt dat ze de toekomst kan voorspellen (vertel het oproepen van de dode Samuël niet). Dat is niet zo, dat kan God alleen. Toch krijgt Saul antwoord: hij mag geen koning blijven en zal in de oorlog gedood worden. De vrouw herhaalt wat God heeft gezegd zonder dat ze dat weet. Begrijpt Saul nu, dat hij terug naar God moet gaan en anders moet gaan leven? Nee, hij laat zijn laatste kans voorbijgaan om een goede koning te zijn. Wat verdrietig!

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: God zwijgt. Of toch niet?

Richtlijnen: Saul mag geen koning blijven, dat heeft God hem door Samuël verteld. Saul verandert niet. Hij blijft doen wat hij wil en vraagt God niet om raad. Dan valt het leger van de Filistijnen het land binnen. Het is groot en sterk. Saul wordt bang. Wie kan hem nu helpen? Samuël niet, die is gestorven. Hij bidt tot de HEER, maar krijgt geen antwoord. God blijft zwijgen.

Dan zoekt hij een waarzegster op, die zegt met doden te kunnen praten. Nu denkt Saul Samuël toch te kunnen bereiken. Toen Saul nog een gelovige koning was, had hij verboden om geesten te raadplegen. Alleen de HEER kan goede raad geven, andere goden en geesten niet. Dan geeft God Saul een laatste kans door de vrouw te laten herhalen wat God al eerder heeft gezegd: Saul zal geen koning meer zijn. Ze voegt daaraan toe: morgen zul je sterven. Saul erkent zijn fouten niet en gaat naar huis. Zijn laatste kans op redding laat hij voorbijgaan.

Vraag als afsluiting: op welke manier spreekt God nu tot ons?

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: God spreekt als Hij dat wil

Richtlijnen: Vraag de jongeren of zij geloven dat je jouw toekomst te weten kunt komen door waarzeggers, horoscopen of spelletjes met geesten aan wie je vragen stelt? Reageer niet uitgebreid, maar vertel of lees 1 Samuël 28.

Saul heeft via Samuël van God de heldere boodschap gekregen dat hij geen koning kan blijven, wanneer hij zijn eigen gang gaat. Saul trekt zich daar weinig van aan, tot hij in grote problemen komt. De Filistijnen vallen Israël binnen. Gods woordvoerder Samuël is inmiddels gestorven. Nu heeft Saul opeens dringend behoefte aan Gods hulp. Maar nu zegt de HEER niets. Hij blijft zwijgen.

Dan probeert Saul het op een verboden manier: occult, via een afgod, een geest die niet van de HEER komt. Hij bezoekt een waarzegster en laat Samuël oproepen. Dan geeft God Saul een laatste kans door de vrouw te laten herhalen wat God al eerder heeft gezegd: Saul zal geen koning meer zijn. Ze voegt daaraan toe: morgen zul je sterven. De oproep is dringend: Saul, je moet nu veranderen, anders ... Saul erkent niet dat hij God moet gehoorzamen en gaat naar huis. Zijn laatste kans op redding laat hij voorbijgaan.

Sluit af door de jongeren te vertellen dat je God niet kunt dwingen om te spreken. Hij doet dat wanneer Hij dat wil en op zijn manier. Welke manier is dat? (Bijbel, gebed, kerkdienst en catechisatie, via andere gelovigen die samen met jou de Bijbel willen gehoorzamen). Hoe beantwoorden ze nu de beginvraag?

Extra bijbelgedeelte: Psalm 119: 129-135

De dichter van deze psalm kiest ervoor zijn leven te laten leiden door Gods woorden, de woorden die Hij aan Israël (en ons) heeft gegeven.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Inleiding

Saul is bang. Bang, omdat God niet meer van zich laat horen. Niet door dromen, door profeten of orakelstenen van priesters. De man die altijd een grote, stoere legerheld was, staat nu angstig aan de vooravond van een veldslag tegen de Filistijnen. Hij heeft zijn legerkamp opgeslagen in het Gilboa-gebergte. Daarvandaan kan hij het slagveld overzien. De Filistijnen verzamelden zich in de vlakten van Jizreël bij Afek. Zij hadden zich opgesteld in afdelingen van honderd en duizend, zodat ze van verschillende kanten tegelijk konden aanvallen.

Saul voelt zich eenzaam en verlaten door God. Daarom doet hij een wanhoopspoging om toch raad te kunnen vragen bij God, maar dan via zijn dienaar de profeet Samuël. Dat moet dan wel via de weg die hij in het begin van zijn koningschap verboden heeft: door het raadplegen van de doden. Hij had dit verboden, omdat je naast de macht van God geen andere machten mag dienen. Je verontreinigt je dan voor God door het contact met andere geesten. Dat was toen zeer verleidelijk in een gebied waar nog steeds veelgodendom voorkwam. God is degene die alle macht heeft over zijn schepping. Maar nu gaat Saul vermomd naar de geestenbezweerster. Hij mag niet opvallen voor de Israëlieten, want dan heeft hij al afgedaan als koning en legerleider. Hij mag evenmin gezien worden door de Filistijnen. De Saul die als een verlegen boerenzoon werd geroepen, daarna de verantwoordelijke taak kreeg om het volk van God te leiden als koning, is weer terug bij af: hij wil zich weer verstoppen voor de mensen: hij wil niet gezien worden. Hij voelt zich een loser, iemand die afgedankt is, opzijgezet is. Hij versloeg vele vijanden, maar voelt zich beconcurrerd door David die een beter legeraanvoerder is dan hij. Hij wilde de sterkste zijn, de machtigste zijn en luisterde niet naar de opdracht van God om de Amalekieten te verslaan.

Hij vertrouwde meer op zijn eigen inzicht en kracht. De grote verantwoordelijkheid om koning van dit volk te zijn, kon hij niet alleen aan, maar hij was te eigenwijs om God, die hem hiervoor geroepen had, het laatste woord te geven. En nu is het te laat. God antwoordt Saul niet meer en Samuël die als een ware profeet altijd Gods boodschap zuiver en eerlijk doorgaf, leeft niet meer. Zelf hem kan hij niet meer om raad te vragen. Dan dus de wanhoopspoging om langs God heen alsnog de raad van God te mogen ontvangen. Hij krijgt uiteindelijk wat hij vraagt, maar wel het slechtste scenario wat je maar wensen kunt: Samuël bevestigt wat hij al eerder als profeet tegen Saul heeft gezegd: hij gaat de veldslag verliezen. Hij en zijn zoons verliezen hun leven en David wordt zijn opvolger. De troon zal niet in de familie blijven, omdat hij inderdaad als legerleider afgedaan heeft voor God. Saul heeft niet naar hem geluisterd en op zijn eigen inzicht willen vertrouwen. De vrouw laat zien dat ze niet alleen een vrouw is die in het geniep een verboden praktijk uitvoert, maar ook een gastvrije vrouw. Ze zorgt voor Saul wanneer hij totaal instort na de openbaring en het verschrikkelijke bericht van Samuël.

Het kan heel moeilijk zijn om te erkennen dat jijzelf lang niet altijd gelijk hebt. Jouw verstand of je eigen gelijk hebben niet het laatste woord, dat is aan God. Dat geeft soms verrassingen in je leven, het gaat soms heel anders dat jij van tevoren bedacht had. Het geeft ook rust, omdat je weet dat God alles overziet en alles in zijn hand houdt.

Vers voor vers

Het koningschap van Saul was ongeveer 40 jaar, meer informatie: [Christipedia - Saul](#)

- Vs. 3 Zie het verbod van God hiervoor in Leviticus 18:31. Saul roeide deze praktijken uit. Koning Josia deed dat later ook weer: II Koningen 23:24
- Vs. 6 Saul was gewoon te werk te gaan door eerst God om raad te vragen, zie I Samuël 14:18 en 14:37; hij hoopte nu op een droom, omdat hij een slechte relatie had gehad met de profeet.
- Vs. 6: Sunem, Gilboagebergte, vlakten van Jizreël, Endor. Informatie zie website: https://www.christipedia.nl/wiki/Vlakte_van_Jizre%C3%ABl
- Vs. 14 Het is een oude man, gehuld in een mantel. Aan zijn mantel was de profeet te herkennen, dat was bijvoorbeeld bij Elia ook het geval
- Vs. 17 De profetie van Samuël: zie I Samuël 15:28. Het koningschap blijft niet in de familie, omdat Saul niet naar God geluisterd heeft.

Een of twee vragen bij het gedeelte

- Bedenk eens iets wat je heel moeilijk of lastig vond dat je moest doen. Is het toen gelukt om door te zetten? Wat hielp om door te zetten? Of wat maakte dat je opgaf?
- Vraag jij bij God weleens om hulp? Hoe? Op welke manier merk je dat God dan naar je luistert en je helpt?

Auteur: ASdR

Liederen

Psalm 52: 1 en 5	
Lied 654: 4, 5 en 6	(=Gezang 169 LvdK)
Lied 653	(=Gezang 75)
Lees je Bijbel, bid elke dag	Hemelhoog 282
Hee, U kent mij als geen ander	Hemelhoog 50
Vuur uit de hemel	Op Toonhoogte 449
led're dag, ieder uur	Op Toonhoogte 443
Onder, boven, voor en achter	Hemelhoog 360
King of kings	Hemelhoog 606
'k Stel mijn vertrouwen	Hemelhoog 338

Auteur: PZ

Koning Saul sterft

Inleiding

- Ben je wel eens verdrietig? Wie kan er iets over vertellen?

Je kunt verdrietig zijn omdat je iets kwijt bent of omdat je iemand mist.

In het verhaal van vandaag is er ook verdriet.

Bijbelvertelling

Saul is nog steeds koning.

Maar we weten dat hij geen goede koning is, hij luistert niet naar de Here God.

We weten ook dat David later koning mag worden. De profeet Samuël heeft hem gezalfd.

Maar wanneer gaat dat gebeuren?

Er is nog steeds oorlog tussen de Filistijnen en Israël.

De Filistijnen komen bij elkaar en maken een kamp waar de soldaten kunnen blijven.

Bij koning Saul komen ook alle soldaten bij elkaar en zij maken ook een kamp.

'Wat zijn er veel soldaten bij de Filistijnen', zegt koning Saul, 'zouden we wel van ze kunnen winnen?'

Koning Saul wordt bang. Bang omdat het misschien niet gaat lukken om te winnen.

'Wat moet ik doen Here God?', vraagt koning Saul, 'wat moet ik doen om te kunnen winnen?'

De Here God geeft geen antwoord aan koning Saul.

Ook niet als Saul slaapt en droomt, hij hoort de stem van God niet.

Dan zegt Saul tegen zijn helpers: 'Zoek voor mij een waagzegster, een vrouw die kan zien wat er gaat gebeuren. Dan zal ik haar om raad gaan vragen.'

Zijn helpers zeggen: 'In Endor woont een vrouw die dat kan.' Koning Saul wil niet dat de vrouw weet wie hij is en hem herkent. Daarom verkleedt hij zich als hij naar haar toe gaat. Er gaan twee helpers mee naar de vrouw.

De vrouw zegt: 'Je mag geen koning meer blijven, er komt een andere koning.'

Saul hoort wat de vrouw zegt. Saul wil het graag goedmaken met God, maar God luistert niet naar Saul. Goedmaken kan nu niet meer.

De Filistijnen zullen de oorlog met Israël winnen en Saul mag niet blijven leven. En zo gebeurt het.

Het loopt slecht af voor koning Saul en dat is verdrietig. Maar voor het volk Israël komt het goed. Straks zal David koning worden.

Gebed

We horen een verhaal dat verdrietig afloopt voor koning Saul. Voor de Israëlieten komt het goed als David koning wordt. Wij mogen weten dat we op God kunnen vertrouwen, het is goed om te luisteren naar wat Hij van ons wil ook als is dat soms niet makkelijk. Here God, help ons om uw wil te doen.

Amen.

Auteur: IFF

God zwijgt. Of toch niet?

Saul zit in zijn tent in het legerkamp. Met zijn soldaten is hij bij de bergen van Gilboa. Hij heeft een plaats gevonden op een prachtige, hoge plaats. Van daaruit kan hij zien als de Filistijnen proberen aan te vallen. Hij kan ze zien sluipen op de hellingen en hen dan direct weggagen. Hoe? Dat lijkt niet moeilijk. Je gooit gewoon een steen nar beneden. Toch is Saul bang, want de Filistijnen zijn sterk en slim. Ze hebben goede wapens en kunnen daar geweldig mee vechten.

Maar eerlijk gezegd maakt iets anders Saul zo onzeker en bang. Hij heeft al op veel manieren geprobeerd aan de HEER te vragen wat hij nu moet doen. Hij wil weten wat het beste is voor Israël, nu de Filistijnen een gevecht willen beginnen. Saul heeft gebeden en God om antwoord gevraagd. Hij heeft gevraagd of God hem door een droom raad wilde geven. Saul kan niets meer vragen aan Samuël, die hem ooit tot koning heeft gezalfd. Samuël is gestorven. Samuël die hem heeft gezegd dat hij geen koning kan blijven, omdat hij niet gehoorzaam luistert naar wat God zegt. Saul deed steeds wat hijzelf het beste vond. Andere profeten helpen Saul ook niet verder. Saul heeft het gevoel dat hij er alleen voor staat, dat God gewoon niet meer naar hem luistert en hem niet meer helpt.

Het volk Israël was trouwens niet anders dan koning Saul. Ze luisterden ook niet naar de HEER en gingen hun eigen gang. Ze vroegen niet aan God wat ze moesten doen, maar gingen naar mensen die zeiden dat ze met gestorven mensen kunnen praten. Dat deden de volken om hen heen ook en het werkte goed. De Filistijnen werden steeds machtiger en sterker. Zij werden steeds rijker en gelukkiger. Toen Samuël stierf had Saul verboden om geesten van mensen aan te roepen en met doden te praten. Je hoort te bidden tot God alleen. Zo had Saul het thuis geleerd en zo wilde hij ook dat het bleef. Naar buiten toe leek Saul nog steeds best een gelovige koning. Maar zelf wist hij wel, dat God niet meer degene was aan wie hij alles vroeg en van wie hij alles verwachtte. In zijn hart deed Saul vaak de deur naar God dicht. Daarom denkt Saul nu hij geen antwoord krijgt door een profeet of een droom: wil God nog wel iets tegen mij zeggen? Heeft God hem al aan de kant gezet en gaat Hij verder met David, zijn vroegere generaal die zoveel overwinningen voor Israël heeft gehaald? Het doet hem pijn dat God hem alleen laat worstelen met zijn vragen. Saul vindt het ook niet eerlijk. Hij heeft zoveel goede dingen gedaan voor Gods volk Israël. Hij heeft toch gewoon recht op een antwoord van God?

Dan krijgt een Saul een idee. Hij zal naar een waarzegster gaan, die zegt met doden te kunnen praten. Hij zal vragen of zij de gestorven profeet Samuël vraagt hoe het verder zal gaan in deze oorlog en wat hij het beste kan doen om te winnen. Dan moet Samuël wel antwoord geven namens de HEER. Hij doet zijn koninklijke mantel uit en doet kleren aan van een gewone Israëliet. En in de nacht gaat Saul naar de waarzegster in Endor. 'Wilt u

voor mij aan een dode om raad vragen?' Ze antwoordt: 'Dat mag niet van koning Saul. Hij wil dat we niemand anders om raad vragen dan God alleen. Probeert u mij in de val te lokken, zodat u mij kunt gevangen zetten of zelfs doden'. 'Nee, nee, dat is mijn bedoeling niet, ik zit in de problemen en wil dat Samuël mij raad geeft. U zal niets overkomen'.

Dan gaat de waarzegster aan het werk. Ze roept om Samuël en het lukt. Daar zorgt de Here God natuurlijk zelf voor. Samuël zegt tegen de waarzegster: 'Weet u wel wie die man is? Dat is koning Saul zelf'. En Saul had zich nog wel zo goed verkleed als een gewone man. Het heeft niets geholpen, meteen wordt Saul betrapt. Dan geeft God via Samuël dezelfde boodschap als Samuël gaf toen hij nog leefde: 'Saul je mag geen koning meer zijn'. De vrouw voegt daaraan toe: 'En morgen zul je sterven in de oorlog. En David zal de nieuwe koning zijn. God heeft hem gekozen, omdat jij niet naar Hem hebt geluisterd. Morgen zullen de Filistijnen Israël verslaan. Jij en je zonen zullen in de gevechten worden gedood'.

Saul schrikt ontzettend van die woorden. Hij begrijpt meteen dat God hem nu wel een antwoord heeft gegeven. Saul voelt dat zijn spieren slap worden en dat hij flauw gaat vallen. Languit ligt hij in de tent van de vrouw in Endor. De waarzegster helpt Saul overeind als hij weer bijkomt. Ze legt een kussen achter zijn rug en maakt wat eten voor hem klaar. Als Saul gegeten heeft, vertrekt hij met zijn knechten weer naar het legerkamp.

Afsluiting

Ik vind het een verdrietig verhaal. Saul gaat van de waarzegster gewoon naar de tent van de koning. Hij erkent niet dat hij fout is geweest tegenover de HEER. Zelfs nu God via de geest van Samuël heeft gezegd dat hij nog maar één dag zal leven. Saul wil gewoon niet luisteren. Hij doet de deur naar God die hem alles heeft gegeven en altijd heeft geholpen gewoon dicht. Zijn laatste kans om gered te worden laat hij voorbijgaan.

Dit kan niet goed aflopen. En het loopt ook niet goed af. De volgende dag sterft Saul op de bergen van Gilboa. De Filistijnen zijn veel sterker dan zijn leger en doden veel Israëlische soldaten, ook de zonen van Saul en koning Saul zelf. Het begon zo goed met een dappere, gelovige jongeman, die op God vertrouwde en het eindigt zo verschrikkelijk.

God wil dat we luisteren naar zijn stem. Hij wil graag ieder mens helpen door te zeggen wat goed is. Daar hoeven we Hem alleen maar om te vragen. We mogen erop vertrouwen dat God van ons houdt en ons de beste raad geeft wat we moeten zeggen of doen.

Hoe zou God vandaag kunnen spreken tot ons?

Ik denk vooral door de Bijbel. Die heeft God ons gegeven om te leren wat Hij goed vindt.

Ook andere gelovigen kunnen ons helpen. Het is goed

om raad te vragen aan mensen die veel van God houden en willen leven zoals Hij vraagt.
Jullie kunnen je ouders om hulp vragen als je ergens mee zit. Of je oma en opa. Of de juf of meester op school. Of iemand anders die bij de kerk hoort. Zij kunnen jou uitleggen wat God in de Bijbel bedoelt en wat dat voor jou betekent in jouw leven.
Denk niet dat jij alles zelf weet en zelf kunt oplossen.
Vertrouw op God en vraag Hem om raad, altijd weer.

Auteur: RvO

God spreekt als Hij dat wil

Inleiding

Ben je weleens nieuwsgierig wat de toekomst zal brengen?

Je hebt misschien al plannen gemaakt: een diploma halen, een baan zoeken, geld verdienen. Je wilt misschien een gezin in de toekomst of juist niet, noem maar op... Maar je weet natuurlijk nu nog niet of dat ook werkelijk gaat gebeuren allemaal.

Er zijn mensen, die de toekomst niet kunnen of willen afwachten.

Ze willen voorbereid zijn, niet voor verrassingen of teleurstellingen komen te staan.

Die mensen zoeken een manier om alvast een kijkje in de toekomst te nemen.

Zij raadplegen een waarzegger, of iemand die tarotkaarten voor hen op tafel legt, met plaatjes die wat zeggen over hun leven.

Of ze hechten waarde aan een horoscoop, waarin voorspellingen worden gedaan die bepaald worden door de stand van de zon, maan en andere hemellichamen.

Ook zijn er spelletjes die ze doen om geesten op te roepen, aan wie zij vragen stellen over de toekomst.

Ben jij zo nieuwsgierig naar de toekomst, dat je die dingen zou doen?

Bijbelverhaal

Koning Saul, die door de profeet Samuël tot koning was gezalfd, kan altijd bij Samuël terecht.

Als Saul een vraag heeft voor God, is Samuël degene die het antwoord van God doorgeeft aan Saul.

Dat werkt goed, zo blijft het contact tussen Saul en God zoals het hoort.

Maar Samuël is overleden. Er is nu niemand die een direct antwoord kan geven als je aan God wat vraagt.

Koning Saul heeft het volk verboden om waarzeggers en geesten te raadplegen. Dat is een verbod van heel lang geleden al.

Saul heeft problemen. De Filistijnen rukken op en als Saul ziet hoe machtig dat volk is, wordt hij erg bang. Hoe moet dat nu? Aan Samuël kan hij het niet vragen, die is er niet meer.

Zal hij zich dan direct tot God wenden?

Maar ja, hij weet ook dat hij een tijdje geleden op eigen houtje offers heeft gebracht.

Dat was niet goed, want alleen priesters mogen de offerdieren slachten. Hij heeft dat gedaan omdat hij zo lang op antwoord van Samuël moest wachten. Dat had hij nooit mogen doen en Samuël heeft toen laten weten, dat hij niet lang meer koning mocht zijn en dat God hem verlaten heeft.

Toch bidt Saul tot God om hulp.

Maar God antwoordt niet, zelfs niet in een droom.

Dan doet de koning iets wat hij zelf verboden heeft: hij gaat naar een vrouw toe, die met geesten kan communiceren. Eerst weigert zij om hem te helpen, omdat zij bang is dat zij gestraft zal worden. Saul heeft zich vermomd,

zodat zij hem niet herkent. Hij zweert haar niet te verraden. Dan helpt de vrouw hem toch. Zij roept de geest van Samuël op. Als zij hem ziet verschijnen, weet zij ook meteen dat de man die bij haar om raad is gekomen, Saul is.

Als Saul belooft dat haar niets zal overkomen, vertelt zij aan hem, dat zij een goddelijke gestalte ziet, een oude man in een mantel. Saul weet dat dit Samuël is en knielt neer.

Samuël vraagt: 'Waarom heb je mij opgeroepen en mijn rust verstoord?'

Dan vertelt Saul wat hem dwarszit en dat hij geen antwoord krijgt van God.

Het antwoord dat Samuël via de vrouw doorgeeft aan Saul luidt:

'Je weet dat je ongehoorzaam bent geweest aan God. Je hebt geen berouw getoond en je mag geen koning meer zijn. De Filistijnen zullen het volk Israël verslaan en het land veroveren. Jij en je zonen zullen morgen sterven'.

Saul schrikt daar zo ontzettend van dat hij languit op de grond valt.

Hij heeft geen kracht meer,,

De vrouw wil hem helpen en wat te eten en drinken geven. Eerst weigert de koning,

maar later eet hij toch het versgebakken brood en het vlees, dat de vrouw bereid heeft.

Als hij op krachten is gekomen gaat hij diezelfde nacht weer weg.

Afsluiting

Waarom neemt Saul niet de moeite om berouw te tonen en vergeving te vragen aan God voor de fouten die hij heeft gemaakt? Moet zijn leven dan zo eindigen?

Hij heeft de laatste kans om gered te worden voorbij laten gaan...

Wat vind je nu van de vraag die aan het begin van het stukje staat? Of jij een waarzegger, kaarten of geesten via een spelletje zou willen raadplegen?

(Dit soort geesten komen niet van God en kunnen gevaarlijk zijn. Het lijkt net of zij je antwoord geven, maar ze proberen je alleen maar bij God weg te lokken en niet op Hem te vertrouwen.)

Kun je het opbrengen om te wachten, om op God te vertrouwen? Ook als je niet meteen antwoord krijgt, of een kant-en-klare oplossing?

Je kunt God niet dwingen om te spreken. Hij doet dat op zijn manier, op zijn tijd. Meestal via de Bijbel, gebed, een kerkdienst, de jeugdgroep of andere mensen die in God geloven.

Je kan op God vertrouwen!

Dat heb ik zelf ervaren.

RvBvdB

12 juli 2026

Kom naar Mij, vermoeide mensen

Matteüs 11:25-30

Thema: Rust vinden bij Jezus

Doel

De kinderen leren dat ze bij Jezus veilig en geborgen zijn. Bij Hem zien ze hoeveel God van hen houdt.

Toelichting

Het is belangrijk naar Gods woorden te luisteren en eruit te leven. De Schriftgeleerden en Farizeeën hebben allerlei regels bedacht waaronder mensen gebukt gaan onder het geloven in de HEER. Het lijkt net of je heel slim en sterk moet zijn om God goed te kunnen dienen. Jezus maakt duidelijk dat dat niet zo is. Hij zegt: Kom gewoon bij Mij, Ik maak het je niet moeilijk. Ik geef je de liefde van God, bij Mij vind je de vrede en rust die God ons graag gunt. En Ik hoe je die kunt vinden.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Kom maar bij Mij, dan komt het goed

Richtlijnen: De jongste kinderen kunnen deze woorden van Jezus niet begrijpen, maar de boodschap wel. Het is vervelend als je iets moet doen en blijven proberen dat je niet kunt. Je raakt verdrietig en teleurgesteld. Het kan nooit lukken. Vertel hierover een inleidend verhaaltje.

Leg daarna uit dat Jezus geen te moeilijke dingen van mensen vraagt. Hij helpt hen juist om uit de problemen te komen. Vertel daarna de genezing van Bartimeüs (Mc. 10:46-52). Hij kon alleen maar bedelen, maar kan daarna iedereen weer zien en geld verdienen. Bartimeüs moest niets moeilijks doen, alleen zeggen dat Jezus hem kan helpen en dat hij dat zo graag zou willen.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Jezus vraagt niet het onmogelijke

Richtlijnen: Vraag als inleiding aan de kinderen hoe de juf op school of de trainer reageert als je iets moeilijks moet doen en het lukt niet. Worden ze boos? Laten ze je het wel tien keer overdoen? Of zeggen ze: 'we zullen het samen proberen, ik help je een beetje'. En als het niet lukt: 'goed geprobeerd, misschien gaat het later wel goed, we gaan iets anders doen'. De Farizeeën worden boos als de mensen zich niet aan al hun regels hielden, die veel te moeilijk waren. De mensen rond Jezus zijn er moe en verdrietig van. Ze denken: wij kunnen zeker niet van God houden. Jezus zegt: Kom maar bij Mij. Ik zal jullie helpen. Als je op Mij vertrouwt, komt het goed. Dan word je rustig en kun je gelukkig leven.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Geloven put je niet uit, maar brengt rust

Richtlijnen: Niet-gelovigen hebben vaak het beeld dat geloven je beperkt: je moet dingen doen (naar de kerk, enz.) en je mag verschillende dingen niet. Daar word je niet gelukkig van in hun ogen. Vinden de jongeren dat beeld terecht? Voelen zij het ook wel eens zo? En hebben zij wel eens vragen en twijfels bij het zoeken van een gelukkig leven als christen? In dit bijbelgedeelte wordt duidelijk dat je de woorden van God wel serieus moet nemen, maar je kunt er geen systeem van maken. Dat deden de Farizeeën. Zij pasten Gods geboden zo toe met allerlei regels, dat ze een loden last werden. Terwijl Gods wet is bedoeld om je vrijheid en geluk te geven onder Gods bescherming en trouw. Mensen kregen het gevoel het nooit goed genoeg te doen. Jezus zegt: geloven is niet moeilijk. Het is naar Jezus gaan met alles dat je onduidelijk en moeilijk vindt. Hij wil je dan duidelijk maken hoe je God kunt liefhebben, zodat je innerlijke rust en vrede vindt bij Hem.

Extra bijbelgedeelte: Marcus 10:46-52

Zie uitleg onderbouw.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Inleiding

Dit gedeelte sluit aan op het hierop voorafgaande gedeelte. Jezus laat zien dat Gods waarheid verborgen is voor degenen die denken de waarheid in pacht te hebben en Hem afvallen. Ze beschuldigen Jezus van het meermalen overtreden van Gods Wet en willen zijn wonderen niet erkennen. Jezus zegt dat Hij de door God gezonden Messias is, de gezalfde Koning, de Redder van de wereld. Het verstand en de kennis staan de mensen in de weg om Jezus te aanvaarden als de Messias en open naar Hem te kunnen luisteren.

Jezus juicht: Hij mag God volledig kennen. Aan Hem is alles geopenbaard, omdat Hij de meest intieme relatie met God de Vader heeft die er kan bestaan. Hij die feilloos weet hoe God is. Want alles is door de Vader aan Hem toevertrouwd. Want de Vader en de Zoon kennen elkaar volledig en degenen aan wie Jezus Gods waarheid openbaart, zullen de Vader ook kennen.

De joden droegen volgens de rabbijnse theologie het juk van de Tora, het juk van de geboden. De Wet, de verplichting om de geboden te onderhouden. Voor de meeste trouwe gelovige joden was het een met liefde, trots en vreugde gedragen juk. De Wet was immers Israëls kostbaarst bezit: het kenmerk van de uitverkiezing tot Gods volk. Hoe dan ook, de Wet was een drukkend juk voor de trouwe joodse gelovigen en een onmogelijke opgave voor de massa die niet in de Wet was onderwezen. Met hetzelfde beeld nodigt Jezus hen uit om zijn juk op zich te nemen. Het juk van Jezus mag je licht noemen, omdat het bevrijdt van veel wetsbepalingen waaraan de joden zich meenden te moeten houden. Dan wordt het vanzelf een aanpak voor de geleerden en vallen de meeste buiten de boot om überhaupt aan al die regels te kunnen voldoen. Jezus brengt de hele Wet tot een gebod terug: de liefde tot God en je naaste. Zijn juk is zacht, maakt geen wonden en drukt je niet neer. Jezus is geen tiran en bevelende gebieder zoals de joodse wetsleraren, maar zachtmoedig en vriendelijk. Daarom kan Hij degenen die Hem navolgen vrede en innerlijke rust beloven.

In de Bergrede lezen we ook dat het navolgen van Jezus lijden betekent. Jezus noemt het juk dat Hij de mensen oplegt zacht, omdat Hij zegt dat het vervullen van Gods wil geen onmogelijke eis is. Innerlijke vrede hangt niet af van de toestand van de wereld en het daaruit volgende lijden voor de leerlingen. Jezus vraagt het hoogste van de mens, namelijk volledige overgave aan God, hieruit volgt de troost en bemoediging dat je zeker weet dat je bij God geborgen bent.

Laten wij niet in onze tijd ons opnieuw een juk opleggen? Regels die ons door anderen opgelegd worden waaraan we moeten voldoen? Carrière najagen, de besten moeten zijn op school, op de sportvereniging, de aardigste en knapste moeten zijn, de ijverigste moeten zijn in de kerk? Altijd in vergelijking met de ander. Kijk nou eens vanuit de ogen van Jezus naar jezelf, wat zegt dat over jouw leven?

Vers voor vers

Vs. 25 zie ook Lucas 10:21-22

Vs. 27 Johannes 1:18. Jezus die aan het hart van de Vader rust. Hij heeft de rust bij de Vader gevonden, omdat Hij zich volledig heeft overgegeven aan God de Vader.

Vs. 29 Zie ook Jeremia 6:16: 'Sla de goede weg in en vind rust'

Een of twee vragen bij het gedeelte

- Welke dingen jagen jou op? Waarvoor wordt zenuwachtig of gestrest? Wat zou Jezus daarvan vinden?
- Wat bedoelt Jezus met het zachte juk (wat is een juk?) in jouw leven dat Hij je oplegt? Het is een juk, maar toch zacht. Hoe kan dat?

Auteur: ASdR

Liederen

Psalm 118: 1, 5 en 9

Lied 936

Lied 672

Kom heel dicht bij mij

Kom in mijn hart

'k Stel mijn vertrouwen

Waar woont God?

Kom aan boord

Als je bidt, zal Hij je geven

(=Gezang 242 LvdK)

(Opwekking voor kinderen 6)

Opwekking voor kinderen 184

Hemelhoog 338

Liedjes voor kinderen 3 Elly en Rikkert Zuiderveld

Hemelhoog 356

Hemelhoog 101

Auteur: PZ

Kom maar bij Mij, dan komt het goed

Inleiding

Jezus begint te vertellen. Eerst bidt Hij tot zijn Vader in de hemel.

'God, U bent mijn Vader', zegt Hij, 'en U bent ook de Heer, de Koning van de hemel en van de aarde. Daar ben ik heel erg blij om!' God, het is net alsof U de kinderen meer laat weten dan alle wijze, knappe, mannen van de wereld. Dat is heel bijzonder!'

Jezus vertelt verder: 'Ik ben op aarde gekomen zodat jullie God goed leren kennen. Ik kan jullie over mijn Vader in de hemel vertellen. God wil er zijn voor alle mensen!'

En daarom: 'Kom maar bij Mij als je het moeilijk vindt om te doen wat God wil, of als je heel erg moe bent. Bij Mij kun je uitrusten en kun je je weer fijn voelen. Hier bij Mij kun je rust vinden.' Jezus vraagt geen dingen van de mensen die te moeilijk zijn. Hij helpt hen juist. Luister maar naar het verhaal.

Vertelling

Jezus loopt stevig door. Hij heeft zoveel gezegd en gedaan dat het al heel laat is geworden. Hij moet nu echt naar Jeruzalem. Op weg naar Jeruzalem moet Hij eerst nog door Jericho. Ook al zo'n grote oude stad. Jezus verwacht dat er daar ook weer mensen op Hem zullen wachten.

En ja hoor! Jezus komt de stad binnen en daar komen de mensen al aan.

Langs de rand van de weg zit iemand. Een bedelaar, een

blinde bedelaar. Hij kan niets zien en vraagt: 'Waarom is het zo druk op straat?' De mensen vertellen hem dat Jezus eraan komt. 'Dat is mijn kans', denkt de bedelaar. Ineens is hij niet bang meer voor wat de mensen van hem vinden en hij roept heel hard: 'Jezus, Jezus, zie mij hier zitten. Heb medelijden met mij!' De mensen kijken boos naar hem maar de bedelaar kan niet meer stoppen. Nog harder roept hij: 'Jezus, help mij!'

Jezus staat stil. 'Laat hem eens bij Mij komen', zegt Jezus. De mensen mopperen zachtjes. 'Wat moet Jezus nu met die blinde bedelaar?' Maar toch zeggen ze tegen Bartimeüs: 'Kom, Hij roept je!' De bedelaar gooit zijn jas uit, springt overeind en schuifelt voorzichtig naar Jezus toe.

'Dag', zegt Jezus, 'Jij bent Bartimeüs, de zoon van Timeüs'. De mensen kijken verbaasd. Hoe weet Jezus de naam van deze bedelaar? 'Wat wil je dat Ik voor je doe, Bartimeüs?', vraagt Jezus. 'Maak dat ik zien kan!', zegt Bartimeüs. Jezus raakt de ogen van Bartimeüs zachtjes aan. En opeens kan Bartimeüs zien!

'Ik kan zien, ik kan zien!', roept Bartimeüs. 'ik zie de mensen, de bomen, ik zie Jezus!' Hij is zo blij! 'Hoe kan dit gebeuren?', vraagt hij aan Jezus. 'Dit kan gebeuren omdat je in Mij gelooft', zegt Jezus. Bartimeüs gaat niet naar huis. Hij wil bij Jezus blijven en loopt met Hem mee. Helemaal naar Jeruzalem.

Gebed

Wat een mooi verhaal, wat fijn dat Jezus Bartimeüs beter maakt. Dat is een groot wonder.

Help ons te geloven, Heer, en te vertrouwen op U. U weet wat goed voor ons is en wat we nodig hebben. Amen.

Auteur: IFF

beeld: freepik

Jezus vraagt niet het onmogelijke

Inleiding

Stel je voor: je juf legt een nieuw soort som uit tijdens de rekenles. Jij let heel goed op en doet goed mee tijdens de uitleg. Maar als je later op je plaats zit en de sommen zelf moet maken, wil het niet lukken. De juf, die weet hoe lastig de sommen zijn, loopt langs en helpt de kinderen die ermee vastlopen. Hoe zal ze reageren als ze bij jouw tafel stopt? Zal ze zeggen: 'Zie je wel, jij kunt ook niks, ik dacht al wel dat je het niet zou snappen? Er klopt niks van, doe het weer maar overnieuw tot het goed is' Nee toch? De juf snapt dat het moeilijk is en dat het de eerste keer is dat je die sommen moet maken. En je leert toch juist van fouten maken, die je dan kunt verbeteren? De juf kijkt mee en laat zien waar het fout gaat. Kijk, als je dit getal daar nu nog aftrekt dan klopt het. Je was al een heel eind op weg, alleen bij het laatste stapje ging het even mis. Geef niks, we oefenen er nog een paar keer mee en dan gaat het je vast steeds beter lukken!

Voordat we het verhaal gaan horen is het nodig dat jullie eerst weten wat een juk is. *Laat eventueel een afbeelding zien.*

Juk

een houten balk die over de schouders (voor mensen) of de nek (voor trekdieren) wordt gedragen om gewichten te verplaatsen of om dieren een kar te laten trekken. Figuurlijk staat het voor een zware last, onderdrukking.

Bijbelverhaal

In de tijd van de Here Jezus zijn er heel veel moeilijke regels waar Joodse mensen zich aan moeten houden. De Farizeeën en de Schriftgeleerden houden in de gaten of iedereen zich wel aan die regels houdt. De Farizeeën worden boos, wanneer de mensen zich niet aan de Joodse wetten houden. Maar de regels zijn vaak zo moeilijk en het zijn er zoveel. Dat lukt toch vrijwel niemand om het allemaal te kunnen onthouden en uit te voeren zoals het van de leiders moet. De wetten en regels voelen voor de mensen als een juk. Ze gaan eronder gebukt, het is een zware last.

De Here Jezus zegt tegen de mensen om Hem heen: 'Kom naar Mij als jullie je vermoeid voelen en onder lasten gebukt gaan. Ik zal jullie rust geven. Kom naar Mij als het jullie niet lukt om je aan alle Joodse regels en wetten te houden.

Neem mijn juk op je en leer van Mij. Het juk, de regels van de Farizeeërs en de Schriftgeleerden zijn zwaar. Het is moeilijk om je daaraan te houden. Maar mijn juk is zacht en mijn last is licht. Mijn regels zijn niet moeilijk of zwaar'

'Als je op Mij vertrouwt komt het goed', zegt de Here Jezus. 'Dan word je rustig en kun je gelukkig leven. Al die grotere en kleinere wetten kun je samenvatten in één Wet: Houdt van de HEER boven alles en van je naasten als jezelf' (je naasten zijn alle mensen om je heen) De Here Jezus is niet zoals de Farizeeën en Schriftgeleerden die boos worden als iemand zich niet aan één van de vele wetten houdt. De Here Jezus is zachtmoedig en vriendelijk.

De Here Jezus vraagt niet het onmogelijke.

Afsluiting

En wij? Voelt het bij jou soms wel eens of je een juk draagt?

Zijn er ook bij ons niet veel regels die ons door anderen worden opgelegd en die we moeten doen? Op school, bij de sportvereniging, in de kerk?

En altijd vergelijken we ons met anderen. Zijn wij wel het beste in voetbal? Kunnen wij wel goed rekenen? Weten wij de goede antwoorden wel bij de kindernevendienst? Kijk maar eens door de ogen van de Here Jezus naar jezelf. Dan zul je ontdekken dat het niet belangrijk is om de knapste of de beste te zijn. Je bent genoeg zoals je bent. En als je fouten maakt en daar oprecht spijt van hebt, dan mag je weten dat je bent vergeven in Jezus' Naam!

Auteur: MMe

beeld: unsplash

Geloven put je niet uit, maar brengt rust.

Vorige week hebben we de geschiedenis van de eerste koning van Israël afgerond.

Het ging over koning Saul. Die leefde wel 1000 jaar voordat Jezus geboren werd.

Zijn geschiedenis vinden we in het Oude Testament. Dat is het deel van de Bijbel, waarin alle verhalen van het volk Israël staan opgeschreven tot aan de komst van Jezus.

Vanaf dat moment spreken we van het Nieuwe Testament. Testament betekent in de Bijbel 'Verbond'.

Het was het verbond dat God had gesloten met het volk Israël.

In het Oude Testament had God leefregels gegeven. Als de mensen zich daaraan zouden houden, zou God altijd met hen zijn. Het waren wel veel regels, maar niet zo moeilijk, dat ze niet na te leven waren.

Hoe vind jij het dat er thuis regels zijn? Zijn er te veel? Of is het wel redelijk?

Regels op school, in het verkeer? Is dat nodig?

Denk je dat er 50 jaar geleden andere, meer regels waren?

Als je naar een schoolfoto kijkt van je oma en opa, dan zitten de kinderen netjes in de banken naast elkaar. Het moest stil zijn in de klas tijdens de les. De juf en de meester waren streng, en je kreeg strafwerk als je brutaal was of ongehoorzaam.

Zo zie je dat regels ook kunnen veranderen in de loop van de tijd.

En mensen, die de oude regels nog volgen, kunnen het er best moeilijk mee hebben dat veel nu anders gaat dan hoe zij het geleerd hebben. Anderen zijn langzaam meegegroeid toen regels soepeler werden en hadden daar vrede mee.

Bijbelverhaal

En nu is daar Jezus.

Jezus, die al die regels ook heeft geleerd. De kinderen kregen in eerste instantie thuisonderwijs. Gewoon tussen de dagelijkse bezigheden door, vertelden hun ouders over de wetten van God. Jongens kregen later les van de priesters.

Nu is Jezus volwassen en is Hij begonnen aan het werk waarvoor Hij op aarde is gekomen.

Jezus is de Zoon van God. Hij kent zijn Vader natuurlijk heel goed. Zo kan Jezus aan de mensen vertellen hoe zij mogen leven. Hij weet dat het voor de mensen moeilijk is om al die wetten goed na te leven.

De Schriftgeleerden, mannen die de wetten bestuderen, nemen de wetten erg serieus en hebben daar hun eigen strenge uitleg aan toegevoegd.

Jezus houdt zich eveneens aan de wetten, maar geeft er ook een nieuwe uitleg aan.

Waar de Schriftgeleerden streng zijn, is Jezus vol liefde naar de mensen toe.

Jezus zegt tegen de mensen: 'Het geloof is niet zwaar. Als je in Mij gelooft, hoeft het leven je niet te beperken.

Dan geeft het juist vrijheid en blijdschap!

En in moeilijke tijden, die er ook zijn als je Mij volgt, kun je altijd vertrouwen dat ik je helpen zal. Mijn juk is zacht en mijn last is licht.

Wanneer je moe wordt van al die wetten, dan draag ik de last samen met jou.

Dan krijg je rust vanbinnen, dan kun je gelukkig zijn'.

Misschien zijn de regels op school, thuis en in de kerk niet meer zo streng als vroeger, jullie hebben weer met heel andere regels te maken. Dat zijn de regels van Tik Tok en Instagram en al die andere media.

Je ziet en leest de mooie foto's en berichten van je idolen, die het zo goed voor elkaar hebben.

Je volgt hen in al die fraaie momenten en wil zijn zoals zij. Maar wat weet je echt van hen? Wat stralen zij uit? Maken zij je blij of ga je aan jezelf twijfelen? Jij bent immers lang zo mooi niet, jij kan niet zo goed zingen en performen!

Word je hier gelukkig van? Kun je bij iemand terecht met je twijfels en problemen?

Jezus heeft over de hele wereld de meeste volgers.

Niet op Social Media, maar mensen die Zijn boodschap verder dragen in de wereld.

Het zijn er ongeveer 2,4 miljard!

In vergelijking met Cristiano Ronaldo, de populairste mens op Social Media, is dat héél véél meer. Ronaldo heeft 900 miljoen volgers. Je kan hem een berichtje sturen, maar geeft hij antwoord? Kan hij je helpen?

En weet je wat nou zo mooi is als je volger bent van Jezus?

Met Jezus kan je direct praten, Hij hoort je, luistert naar je en...helpt je.

Auteur: RvBvdB

19 juli 2026

De gelijkenis van de zaaier

Matteüs 13:1-9 en 18-23

Thema: Zaaïen heeft zin

Doel

De kinderen leren dat de woorden van Jezus gezaaid worden in mensen, zodat God daardoor geëerd wordt. Leven met het Evangelie levert vruchten op voor Hem en onszelf.

Toelichting

Een boer zaait royaal zaad in zijn akker. Hij hoopt op goede groei van de planten en een rijke oogst.

Zo wil God zijn woorden doorgeven aan mensen. Zij kunnen hierdoor gaan groeien in het geloof. Soms zie je daar niet veel van: mensen zijn onverschillig of maken grote fouten. Toch levert Gods woord resultaat op: vrede, recht, vergeving, eerbied en liefde. Gods Koninkrijk wordt een beetje zichtbaar. Daarom is het zaaïen, het verspreiden van het Evangelie de moeite waard.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Zaaïen

Richtlijnen: Praat met de jongste kinderen over zaad. Wat is dat eigenlijk? Wat moet je daarmee doen? Neem zaad en grond en eventueel wat daaruit voortkomt mee.... Laat hen misschien zelf zaaïen.

In de vertelling van vandaag ontmoeten we een boer die zaait. Hij plant niet een of twee of vijf planten. Nee, hij heeft een zak op zijn buik vol met zaad. Dat zaad strooit hij uit over het land: honderden, duizenden zaadjes. Hij hoopt dat die gaan groeien. Maar niet alles komt op. Waar zou het zaad het beste groeien? De boer hoopt en bidt waarschijnlijk, dat zoveel mogelijk zaad op een goede plaats terecht komt. In goede aarde met genoeg zon en water!

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Van zaad naar vrucht

Richtlijnen: Uit minuscule zaadkorrels kunnen prachtige planten met bloemen en/of vruchten komen. Kunnen de dat begrijpen? Waarschijnlijk niet, wat er gebeurt is geheimzinnig, wonderlijk. Misschien weten ze wel wat zaad nodig heeft om te groeien: grond, licht en water. Mensen kunnen proberen te zorgen dat de zaadjes dat krijgen.

In Jezus' verhaal van vandaag zien we een zaaier aan het werk. Niet alle zaad komt op de goede plaatsen terecht. Kunnen ze vertellen wat er misgaat? Gelukkig komt er een deel in goede grond. Dat komt op en groeit en levert veel op! Wat zal die zaaier blij zijn.

Jezus zegt dat Hij ook zaait. Wat zou Hij zaaïen? (de woorden van God) Kunnen zij voorbeelden noemen waarom Gods woorden soms niet goed groeien? (slecht luisteren, vergeten, niet volhouden om te gehoorzamen).

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Heeft zaaïen wel zin?

Richtlijnen: Met de oudste kinderen is het een uitdaging om de vertelling over de zaaier en het zaad te vergelijken met Jezus als Zaaier. Het zaad is het Evangelie, de woorden van God over liefde, vergeving en trouw. Hij strooit die woorden over ons uit. Wat zou er nodig zijn om die woorden in mensen te laten groeien? En wat houdt de groei tegen? Wat zijn de stenen en de distels van deze tijd?

Als er zoveel hindernissen bij mensen zijn, heeft het vertellen van het geloof dan wel zin? We mogen daar vol vertrouwen om bidden, voor onszelf en voor anderen. Ontkiemen en groeien kost tijd. Geduld dus! Maar God kan alle verzet overwinnen; zijn wil gebeurt! Luister dus naar het Evangelie en geef het door!

Extra bijbelgedeelte: Jesaja 55:10-11

Gods woorden bereiken het doel dat Hij ermee wil bereiken. Dat belooft de HEER ons. De omstandigheden geven niet de doorslag, maar Gods liefde.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene Inleiding

Jezus spreekt tot de mensen over het Koninkrijk van God. Hij spreekt over zijn hemelse Vader. En Hij wijst daarbij ook op zichzelf, omdat in Jezus dat Koninkrijk aanwezig is. Maar het is aanwezig op een bijna onzichtbare wijze. Jezus staat pal voor de neus van al die mensen die daar aanwezig zijn. En ze proeven waarschijnlijk wel iets van zijn macht en zijn gezag. Maar het fijne weten ze er niet van. Dat is ook niet de bedoeling. Daarom spreekt Jezus tot hen in de vorm van gelijkenissen. Alleen aan zijn volgelingen, de discipelen geeft Hij tekst en uitleg. Zo ook als het gaat om de gelijkenis van de zaaier.

In deze gelijkenis sluit Jezus aan bij een alledaags beeld, dat door iedereen herkend kan worden. In die tijd hadden de inwoners van de dorpen vaak een gezamenlijke akker. Iedere inwoner had daar een gedeelte van. Naar die akker was maar één toegangsweg – een pad dat gaandeweg steeds harder werd. En op de akker zelf had je betere en minder goede grond. Dit houdt de zaaier echter niet tegen. Die zaait dat het een lieve lust is en strooit ruimhartig het zaad uit over de akker. Zo valt het zaad op de weg, op rotsachtige grond, tussen de distels en gelukkig ook op goede grond. Nadat Jezus deze gelijkenis verteld heeft sluit hij af met de oproep: laat wie oren heeft goed luisteren!

Wat bedoelt Jezus nou met deze gelijkenis? Hij legt het uit in het gedeelte dat begint bij vers 18. Opnieuw roept hij dringend op om toch vooral te luisteren: Hoor en begrijp! Want daar komt het op aan. En Hij zegt dit tegen de eerste volgelingen van zijn kerk. De discipelen van Jezus Christus staan hier voor de eerste leden van zijn gemeente. Het is dus de gemeente van Christus, die hier wordt opgeroepen om te horen en om te begrijpen wat Jezus hier zegt.

Want het zaad van de zaaier is het evangelie van het Koninkrijk van God. En als je dat evangelie wel hoort maar niet begrijpt, ben je een makkelijke prooi voor de satan en word jij bedoeld met het zaad, dat op de weg ligt. Je ligt op rotsachtige grond, als je het evangelie hoort en er meteen enthousiast over bent, maar er verder niet al te veel over nadenkt. Dan schiet het geen wortel en houdt het geloof geen stand.

En als je onder druk staat vanwege de soms vele dagelijkse zorgen. Of je staat open voor allerlei verleidingen, dan lijkt je op het zaad dat tussen de distels is gezaaid. Het verstikt en er komt geen goede vrucht uit voort. Goddank noemt Jezus ook het zaad dat in goede grond wordt gezaaid. Hiermee doelt Jezus op hen, die Hem horen en begrijpen. Dit zaad brengt veel vrucht voort: deels honderdvoudig, deels zestigvoudig en deels dertigvoudig. De overweldigende oogst is zo groot, dat die het verlies van het overige zaad tenietdoet. De komst van het Koninkrijk van God en de overwinning op alles wat tegen dat Koninkrijk gekant is wordt hier niet alleen door Jezus beloofd: het wordt gegarandeerd.

Vers voor vers

- Vs. 1vv Jezus verkondigt het evangelie aan de mensenmassa in de vorm van een gelijkenis. Maar het onderwijs volgt vanaf vers 18, aan de discipelen. Zij krijgen uitleg over de gelijkenis die Jezus gaat vertellen.
- Vs. 3 Een gelijkenis is een verhaal, waarin Jezus een voorbeeld gebruikt dat bij de mensen om Hem heen goed bekend is. Een voorbeeld vaak uit het leven van alledag, zoals hier waar Hij spreekt over een zaaier, die erop uit trekt om te gaan zaaien.
Ondertussen heeft een gelijkenis altijd een diepere laag. Om te begrijpen waar de gelijkenis over gaat – waar Jezus op doelt – heb je de uitleg van Jezus zelf nodig. Want hij spreekt over iets wat wij nog niet konden kennen, maar wat in Jezus volkomen aanwezig is: het koninkrijk van God.
- Vs. 3vv In deze verzen horen wij de bekende gelijkenis van de zaaier. De dorpsgemeenschappen van die tijd hadden vaak een gemeenschappelijke akker. De grond werd ieder seizoen opnieuw over de inwoners verdeeld. Zo kon je het ene jaar op een rijke oogst rekenen en moest je een volgend jaar hard werken voor een schamele oogst. Voor een zaaier maakt dat echter niets uit: hij zaait overal met ruime hand.
- Vs. 9 Oproep om te luisteren
- Vs. 18 De oproep wordt herhaald en geïntensiveerd: Hoor en begrijp!
Deze oproep is gericht tot de discipelen.
- Vs. 19vv Het zaad is het evangelie van het Koninkrijk van God. Daarmee wordt de zaaier God zelf.
Je zou hier ook aan Jezus kunnen denken, waarbij hij de zaaier is.
Een andere uitleg die hier past is dat God de zaaier is en Jezus het zaad.
In Hem is immers het Koninkrijk van God nabijgekomen.
Hoe dan ook, de spits van de gelijkenis ligt a. in de manier waarop wij het evangelie ontvangen en b. in de doorgang van de plannen van God.
Want het zaad is gezaaid en het Koninkrijk komt.
En de oogst... die is meer dan overvloedig

Vragen

- Als jij de gelijkenis van de zaaier hoort, en je zou een vraag kunnen stellen aan Jezus, wat zou je dan aan Hem vragen?
- Zie jij nu al tekenen van het Koninkrijk van God of is dat Koninkrijk voor jou iets, dat je alleen kunt verwachten in de toekomst?

Auteur: GD

Liederen

Psalm 97: 1 en 6

Lied 183

Lied 764

Zoals klei in de hand van de pottenbakker

Weet je waar 't hemels Koninkrijk op lijkt?

Weet je dat de lente komt?

Dank U wel voor de sterren en de maan

De zaaier

(=Gezang 54 LvdK)

Hemelhoog 77

Hemelhoog 91

Hemelhoog 207

Hemelhoog 551

Alles wordt nieuw deel 4: 19 Hanna Lam en Wim ter Burg

Auteur: PZ

Zaaien

Van dit verhaal is een schetsbordverhaal gemaakt
Dit is tekenen of schilderen terwijl je vertelt.
Dit kan heel eenvoudig aan de hand van de volgende
aanwijzingen.
De kinderen vinden het prachtig!
Natuurlijk kunt u het ook gewoon vertellen.

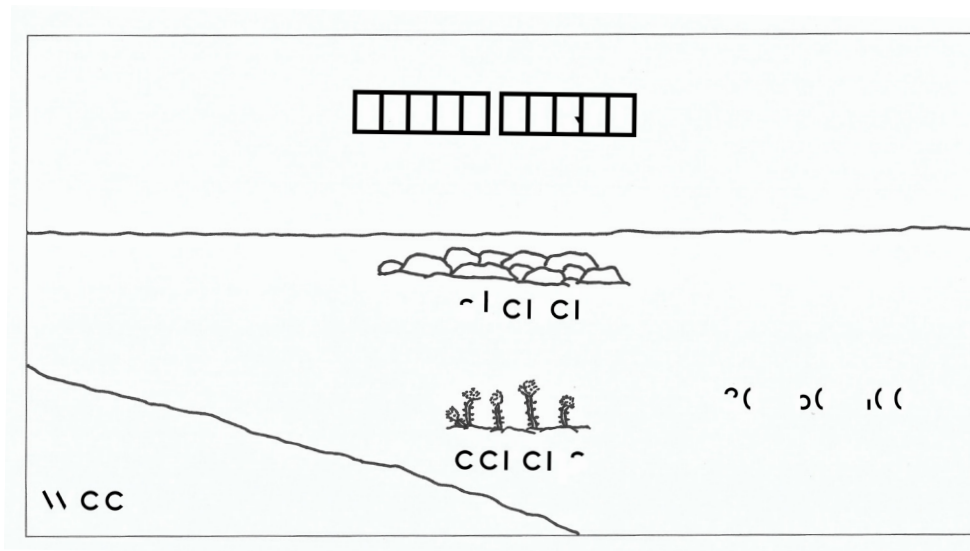
Benodigheden

- Een stuk behangpapier
- verschillende kleuren waterverf uit een tubetje/fles
- penselen
- of een tekenbord en verschillende kleuren krijtjes

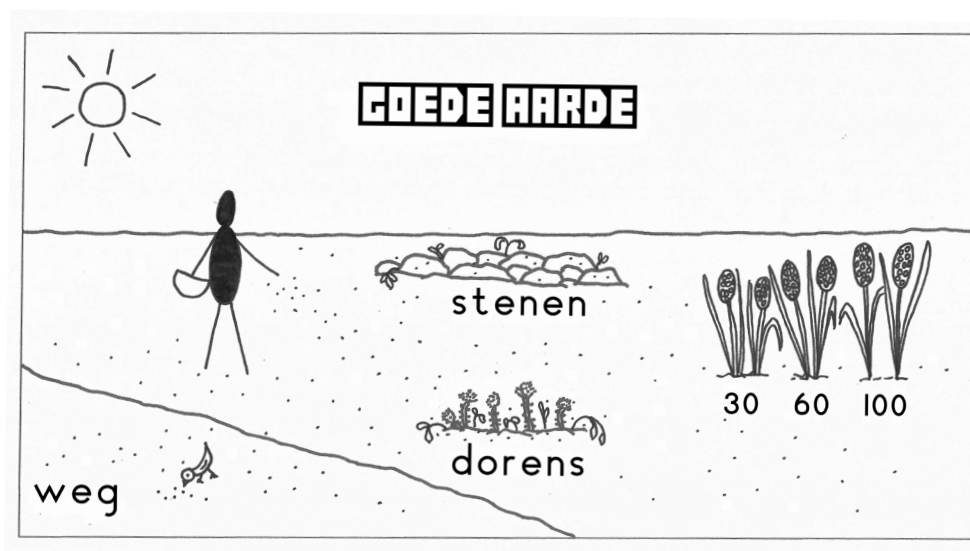
Van tevoren een gedeelte van de tekening maken, zie
voorbeeld 1,
Op voorbeeld 2 zie je wat je erbij tekent terwijl je vertelt;
dit wordt in het verhaal aangegeven met de cursief ge-
drukte gedeelten tussen haakjes.
Je kunt zelf kijken welke kleuren je gebruikt. Zorg dat

alles van tevoren klaarligt, dat je er goed bij kan en de
kinderen het goed kunnen zien.
Sta er niet voor als je tekent, maar probeer wat aan de
zijkant te staan.
De tekeningen zijn eenvoudig, het is immers een schets-
bord verhaal.
Let erop dat je *éérst het stukje erbij tekent* en *dán pas*
vertelt wat het is.
Vaak reageren de kinderen er al op als ze zien wat het
wordt.
Je krijgt dan leuke interactie.

Het woord 'goede aarde' is gemaakt van zgn.
'ladderletters'.
Van tevoren schilder/teken je een gele balk met daarin,
met rode verf/krijt, de lijnen van de vakken. De ladderlet-
ters maak je tijdens het verhaal af met rode verf/krijt.
Eventueel kun je met dunne potloodlijntjes van tevoren
aangeven waar de strepen van de letters moeten komen.

voorbeeld 1

voorbeeld 2

Inleiding

Neem wat zaadjes mee en laat het aan de kinderen zien. Vraag of ze weten wat het is en wat je er mee kunt doen. Vertel welk zaad het is en wat het nodig heeft om te kunnen groeien.

(Grond, water en zonlicht)

Zaai eventueel wat van het zaad in een potje terwijl je dit vertelt.

Laat (evt. een plaatje) zien van datgene wat er uit het zaad komt.

Er zijn heel veel verschillende soorten zaadjes. Uit elke soort groeit weer wat anders.

Er zijn zaadjes van bloemen, bomen, planten, groente, graan.

Laat een korenaar zien en graankorrels. (Het mooiste is een echte, maar het kan ook met plaatjes)

De graankorrel is ook een zaadje dat je zaaien kunt, daar groeit een korenaar uit. Aan die korenaar zitten weer een heleboel graankorrels. Daar kun je brood, koek en pannenkoeken van maken.

Er zijn dus heel veel soorten zaadjes.

We gaan luisteren naar een verhaal uit de bijbel waar het ook over zaadjes gaat.

Bijbelverhaal

Vandaag is Jezus bij het meer. Er komen veel mensen naar Hem toe om te luisteren wat Hij vertelt.

De mensen willen allemaal dichtbij Jezus zijn en komen steeds dichterbij staan.

Jezus stapt in een boot die aan de kant ligt.

De mensen die aan de kant staan kunnen Hem nu goed zien en horen.

Dan gaat Jezus vertellen, een verhaal waar Hij de mensen iets mee wil leren.

Een verhaal dat ergens op lijkt, een gelijkenis.

Hij zegt:

Er was eens een (*teken de boer*) boer. Hij ging naar het land om te zaaien.

Zaadjes van graan. Als het helemaal gegroeid is, kan hij het maaien en de graankorrels kan hij verkopen. Daar kan weer brood en koek van gemaakt worden.

De boer hoopt dat er heel veel zaadjes zullen gaan groeien en dat er veel graankorrels aan de korenaren zullen komen.

Hij heeft een grote (*teken de zak*) zak bij zich met allemaal zaadjes erin.

De boer, de zaaier, pakt een handvol zaad (*teken het zaad terwijl je verder vertelt, zorg dat het op de verschillende plekken terecht komt*) en strooit het om zich heen. Terwijl hij verder loopt pakt hij weer een handvol zaad en strooit het weer om zich heen, en weer een handvol zaad, en weer een.

Het zaad vliegt telkens alle kanten op.

De boer hoopt en bidt dat zoveel mogelijk zaadjes op een goede plaats terecht komt. In goede aarde met genoeg zon en water!

Een deel van het zaad valt op de (*maak het woord 'weg' af*) weg.

De (*teken de vogel terwijl je verder vertelt*) vogels zien

het liggen. Zij lusten wel van die zaadjes.

Ze vliegen ernaartoe en eten het zaad dat op de weg ligt allemaal op.

Een ander deel van het zaad valt op de harde grond met (*maak het woord 'stenen' af*) stenen.

Daar ligt maar een dun laagje aarde op.

(*teken de plantjes terwijl je verder vertelt*) Het zaad komt snel op, er komen kleine plantjes uit.

Maar door die harde stenen kunnen er geen wortels groeien.

En als de (*teken de zon*) zon fel gaat schijnen, gaan de kleine korenplantjes (*teken de verlepte planten*) dood. Ze hebben geen wortels.

Een ander deel van de zaadjes valt tussen de (*maak het woord 'dorens' af*) dorens en het onkruid.

De (*teken de plantjes*) plantjes komen op en gaan groeien.

Maar tussen die prikdorens en het onkruid kan het zaad niet goed groeien.

Het heeft het geen ruimte om te groeien, de dorens verstikken de plantjes en ze gaan (*teken de verlepte plantjes*) dood.

Maar een ander deel van de zaadjes valt in de goede grond.

En daar kan het (*teken de korenaren terwijl je verder vertelt*) groeien, en groeien, en groeien!

Er groeien prachtige mooie, lange korenaren. Heel veel korenaren.

En in elke aar zitten mooie grote (*teken de graankorrels*) graankorrels.

In sommige wel (*maak het getal '30' af*) 30 graankorrels, in sommige wel (*maak het getal '60' af*) 60 en in sommige korenaren wel (*maak het getal '100' af*) 100 graankorrels! Wat veel!

Wat fijn dat dit zaad in de (*maak het ladder woord 'goede aarde' af*) goede aarde is gevallen.

Want alleen dan kan het vrucht dragen!

Deze gelijkenis vertelt Jezus en Hij zegt op het eind: 'Wie oren heeft om te horen, laat hij horen.'

Afsluiting

Eventueel kun je, ook bij de jongste kinderen, proberen iets van de gelijkenis uit te leggen aan de hand van deze objectles.

Hiervoor heb je nodig:

- trechter
- vergiet
- zeef
- hard, droog spons
- kan met water
- teiltje
- handdoek

En toen? Hoe gaat het verder? Toen Jezus dit verhaal verteld had?

Jezus wil de mensen iets leren en Hij vertelt tegen zijn

leerlingen, zijn vrienden wat Hij bedoelt.
Met de verschillende soorten aarde bedoelt Jezus de mensen.
En met het zaad bedoelt Hij het Woord van God, de Bijbel.

Het zaad dat op de weg is gevallen.

Sommige mensen horen de woorden van God. Maar ze luisteren niet echt, ze denken er niet over na. Ze begrijpen het niet. Ze weten niet dat God veel van hen houdt. Jammer.
Ze zijn als deze trechter. *(Houdt de trechter boven het teiltje. Giet water door de trechter.)*
De woorden van de Bijbel gaan wel naar binnen, maar gaan daarna gelijk ook weer naar buiten.
Het gaat dwars door hen heen, maar uiteindelijk vangen ze niks op.
Net als het zaad dat door de vogels opgegeten wordt, het is weg.

Het zaad op de steenachtige grond.

Sommige mensen hebben over Jezus gehoord en geloven in Hem. Maar ze nemen geen tijd om de Bijbel te lezen of te bidden. Daarom worden ze niet sterk in hun geloof.
Als het moeilijk wordt doen ze precies de verkeerde dingen en dan vergeten ze dat Jezus er is. Jammer.
Ze zijn als dit vergiet. *(Houdt het vergiet boven het teiltje. Giet water door het vergiet.)*
De woorden van de Bijbel gaan wel naar binnen, maar gaan daarna gelijk ook weer naar buiten.
Het gaat dwars door hen heen. Kijk, er blijven wel allerlei druppeltjes onder aan het vergiet hangen. Zullen ze er dan toch iets van onthouden? Nee, want als je even schudt, vallen ze er allemaal van af en blijft er niks over. (Schud het vergiet even goed zodat alle druppels eraf vallen.)
Als het moeilijk wordt vergeten ze dat Jezus er is.
Net als de zaadjes die tussen de stenen groeien, dat lukt niet.

Het zaad tussen de dorens

Sommige mensen luisteren naar het Woord van God en geloven het.
Maar ze vinden andere dingen belangrijker. Daardoor wordt hun geloof niet sterk en denken ze alleen maar aan zichzelf. Jammer.
Ze zijn als dit zeef. *(Houdt het zeef boven het teiltje. Giet water door het zeef.)*
De woorden van de Bijbel gaan wel naar binnen, maar het meeste gaat ook weer gelijk naar buiten. Er blijft wel een klein plasje in staan. Maar dat droogt op den duur weer op.
Ook hier blijft niets van over.
Net als de zaadjes die groeien tussen de dorens, het groeit wel een stukje, maar het blijft niet lang leven.

Het zaad in de goede aarde

Sommige mensen houden van God. Ze houden van de Bijbel, het Woord van God.

Ze lijken op een spons. *(Droge spons laten zien.)*
Lijken ze op dit harde spons?
Ja, want een spons wil maar één ding: zoveel mogelijk water in zich opnemen.
(Houdt het spons boven het teiltje. Giet water op de spons.) En dan wordt het harde spons zacht.

Op deze manier luisteren ze naar Gods Woord, als een spons die alles in zich op wil nemen.
Ze zijn vol van de woorden van God. *(Knijp in het zacht geworden spons, laat wat van het water in de teil vallen.)*
Dan veranderen de woorden van God hen van binnenuit. Ze worden zacht, vriendelijk, liefdevol.
Als ze doen wat in Gods Woord staat, groeien ze in hun geloof, ze groeien en groeien.
En dat is niet steeds groter worden, nee, ze gaan steeds meer van Jezus leren.
Ze bidden tot God of zingen van Hem. Ze praten met andere mensen over Jezus.
Zo kan het zaad, het Woord van God, groeien in je hart. Kan het vrucht dragen en mogen we leven zoals God het bedoeld heeft.

Auteur: EZD

Van zaad naar vrucht

Inleiding

Heb je wel eens iemand zien zaaien in de moestuin? Kleine zaadjes worden in de grond gestrooid. Doordat de zaadjes in de aarde vallen, (zon)licht en water krijgen kunnen ze uitgroeien tot een plant(je) Maar niet ieder zaadje groeit uit tot een mooie gezonde plant. Sommige zaadjes ontkiemen niet goed of de zaadjes worden verstikt door onkruid, of opgepikt door de vogels. Vandaag horen we een verhaal uit de Bijbel dat gaat over het zaaien van zaadjes in de grond en wat er met het zaad kan gebeuren.

Bijbelverhaal

De Here Jezus gaat naar de oever van een meer. Een grote mensenmassa komt om Hem heen staan. Door het gedrang kunnen de mensen Hem niet meer goed zien. Jezus klimt in een boot en vaart een klein stukje het meer op. De mensen blijven op de oever staan. Vanuit de boot spreekt Jezus de mensen toe. Jezus vertelt de mensen een gelijkenis. Een gelijkenis is een verhaal dat een les in zich draagt en een verhaal dat de mensen kunnen herkennen door de beelden die erin worden gebruikt. Het zijn beelden van alledag.

Jezus vertelt een verhaal over een boer die op het land werkt. Dat is iets wat de mensen dagelijks om zich heen zien gebeuren.

Jezus zegt: 'Een boer gaat naar zijn land om zaad te zaaien. Hij heeft een zak met zaadjes rond zijn middel hangen en steeds pakt hij een hand vol zaad en strooit dat over de aarde.

Bij de eerste hand die hij strooit komt een groot deel van het zaad op de weg terecht, in plaats van op de aarde. De vogels komen aanvliegen uit de bomen, ze pikken het zaad dat op de weg is terechtgekomen weg en eten het op.

Een ander deel dat door de boer wordt uitgestrooid komt terecht op rotsachtige grond. In de grond net onder het eerste laagje aarde zitten stenen. De zaadjes komen in de grond terecht, maar hun wortels kunnen niet goed de grond ingroeien, omdat ze worden tegengehouden door de rotsen. De plantjes die uit het zaad komen lijken eventjes goed te groeien. Maar omdat ze niet genoeg wortels hebben verdorren ze snel en ze drogen uit door de brandende zon.

Weer een ander deel van het zaad groeit op tussen de distels, een stuk onkruid. De tere plantjes worden verstikt door de grote dikke distels.

Maar er is ook een deel van het zaad dat in goede aarde terechtkomt. Er groeien mooie sterke plantjes uit die zelf ook weer vruchten dragen. Sommige planten dragen 100 vruchten, anderen 60 en weer anderen 30'

De Here Jezus kijkt om zich heen aan het eind van zijn verhaal. Hij zegt: 'Laat wie oren heeft goed luisteren' De leerlingen van Jezus komen naar Hem toe en vragen Hem: 'Waarom vertelt U gelijkenissen aan de mensen?' Jezus antwoordt: 'Jullie zijn altijd bij Mij en snappen wat Ik zeg. Jullie kennen de geheimen van het Koninkrijk van de hemel. Maar deze mensen hebben deze verhalen nodig. Deze gelijkenissen kunnen ze begrijpen'

Jezus zegt tegen zijn leerlingen: 'Hoor en begrijp nu de gelijkenis van de zaaier. Ik zal jullie de gelijkenis uitleggen.

De Zaaier, dat is de HEER. Hij zaait de woorden uit de Bijbel en wil dat de mensen naar zijn woord luisteren en ernaar leven.

Het zaad dat door de vogels wordt opgegeten, omdat het op de weg terecht komt, dat zijn de mensen die Gods Woord horen, maar die het niet begrijpen. Degene die het kwaad zelf is komt en rooft wat in hun hart is weg.

Het zaad dat op de rotsachtige grond terecht komt zijn de mensen die Gods Woord horen en het met blijdschap ontvangen. Maar het woord schiet geen wortel. Als het in hun leven moeilijk wordt geven ze op en willen ze God niet meer volgen.

Het zaad dat tussen de distels is gezaaid zijn de mensen die het woord horen, maar door het dagelijkse leven en hun rijkdom in beslag worden genomen. Die verstikken het Woord en het blijft zonder vrucht.

Het zaad dat in de goede aarde is gezaaid, dat zijn de mensen die het Woord horen en begrijpen. Zij dragen dan ook veel vrucht, honderd-zestig en dertigvoud'

Afsluiting

Het zaad dat in de goede aarde valt is een grote hoeveelheid. De overweldigende oogst is zo groot, dat die het verlies van het overige zaad tenietdoet. De komst van het Koninkrijk van God wordt gegarandeerd, het zal gebeuren. Alles dat het Koninkrijk van God tegenwerkt zal overwonnen worden.

Gods Woord zal vrucht dragen, veel vrucht. Gods Woord blijft niet zonder resultaat. Gods beloften van vrede en herstel zullen werkelijkheid worden voor de mensen die in Hem geloven.

Auteur: MMe

Heeft zaaien wel zin?

Op een dag spreekt Jezus weer eens aan de oever van het meer. Daar komt Hij vaak. De mensen uit de omgeving weten dat. En anders vertellen ze het wel aan elkaar. Daar bij het meer, waar Jezus een huis heeft, daar kun je Hem vinden. Vaak geneest Jezus een zieke, maar het meest vertelt Jezus verhalen waar de mensen iets van kunnen leren. Veel van de mensen die naar Jezus toe komen hebben zijn er dus niet voor het eerst. Ze hebben Hem al eerder gezien en gehoord. Maar er zijn ook mensen die alleen nieuwsgierig zijn geworden door de verhalen die ze van anderen hebben gehoord. Familie of bekenden hebben Jezus al eens gezien en gezegd: 'Je moet echt een keer meekomen hoor, als Hij weer in de buurt is. Hij is zo'n bijzonder mens.'

Als Jezus bij het meer is, is het vaak erg druk. Vandaag ook. Jezus stapt in een boot en vaart een stukje het water op. De mensen blijven staan op de oever van het meer. Iedereen kan Jezus zo goed zien en horen.

Jezus begint de mensen toe te spreken. De mensen luisteren geboeid naar de lessen over God en het geloof in Hem. Eigenlijk willen ze steeds meer horen, want Jezus vertelt gelijkenissen, verhalen uit het dagelijks leven waarin een boodschap verstopt zit. Vandaag sluit Jezus aan bij de akker van het dorp, waarop ieder zijn eigen stukje grond heeft om het voedsel te verbouwen waarvan ze kunnen leven. Bij het zaaien, bewerken en oogsten ontmoeten de mensen elkaar. Jezus vertelt het voor hen herkenbare verhaal over het zaaien van het graan. Maar daar gaat het Jezus niet om. Eigenlijk is het een les in geloven, maar dat begrijpt niet iedereen die zijn woorden hoort.

Een boer vertrekt van huis naar zijn land. Het is voorjaar en de akker moet worden ingezaaid. Door het groeiseizoen heen zullen tarwe, gerst en andere granen gaan groeien. Genoeg zon, voldoende regen, de juiste mix en het kan een mooi jaar worden. De boer hoopt natuurlijk dat ieder zaadje opgroeit tot een plant vol zaad, dat hij in het najaar kan oogsten. De boer heeft de zaaibuidel voor zich met een riem over zijn schouder. Hij pakt steeds een handvol zaaadjes uit de zak en strooit ze zo gelijkmatig mogelijk over zijn akker. De boer weet wel dat er betere en mindere plekken zijn voor het uitgestrooide zaad.

Een deel valt op de weg waaraan alle akkers liggen. De vogels weten dat en zitten klaar om wat daar ligt weg te pikken.

Een ander deel komt terecht op rotsachtige grond. Het lijkt heel wat, maar het laagje aarde over de stenen is dun. Het zaad ontkiemt wel (misschien wel sneller dan op veel andere plaatsen) en er komt een klein plantje op. Maar het plantje kan geen wortels vormen in de grond. Als de zon opkomt verschroeit het plantje. Na korte tijd is er niets meer van over.

Weer een ander deel van het zaad valt tussen de distels. Je weet dat wel uit onze eigen tuinen: brandnetels zijn sterk en verdringen de kleinere graanplantjes. Die

groeien wel op, maar krijgen voortdurend te weinig water en licht en ruimte. Ze groeien niet en blijven armoedige plantjes.

Gelukkig valt er ook zaad in goede grond. Die planten brengen vrucht voort. Ze vormen aren die vol zitten met graankorrels. In de ene halm zitten dertig korrels (best een aardige opbrengst); in een halm telt de boer er zestig. Hij komt zelfs een vette aar tegen, waarbij uit één graankorrel er honderd zijn gegroeid. Een prachtig gezicht!

De boer is blij en tevreden. Wat hij gezaaid heeft, heeft goede vruchten voortgebracht.

Jezus heeft zijn verhaal verteld. 'Laat wie oren heeft goed luisteren!', zegt Jezus.

De mensen kijken elkaar aan. Ze hebben allemaal goed geluisterd, maar wat wil Jezus nu vertellen met dit verhaal? Het moet iets met God en geloven te maken hebben, maar wat?

Jezus wil duidelijk maken hoe mensen reageren op zijn woorden namens zijn Vader in de hemel. Je ziet het hieronder op vier plaatjes.

De eerste: Iedereen met een goed gehoor verstaat wat Jezus zegt, maar interesseren ze zich er ook voor. Ze hebben zoveel aan hun hoofd, elke dag, dat geloven daar niet meer bij kan. Leuk verhaal, maar God dienen kost teveel tijd.

Plaatje 2: Mensen raken enthousiast over de boodschap van Jezus. Prachtig dat Gods blijde boodschap hen zo gelukkig kan maken. Ze worden er warm van en lijken kinderen van God. Maar ja, na een poosje horen ze iets anders, iets nieuws dat hen in vuur en vlam zet. Daarmee gaan ze verder. Gods woorden verdwijnen uit beeld. Nummer drie: Iemand hoort de boodschap van Jezus, die redding brengt en nieuw leven geeft. Hij of zij is erdoor geraakt en ontdekt daarin Gods liefde. Hij opent de Bijbel en bidt. Ze bekijken hun dagelijks leven en willen dicht bij God leven. Maar het leven is druk. Van alles en nog wat vraagt de aandacht. Langzamerhand is er minder tijd voor God en na een tijd is er van het goede voornemen om Jezus centraal te zetten nauwelijks meer iets over. Tenslotte de vierde mogelijkheid: Jezus' woorden komen binnen en brengen verandering. Mensen verdiepen zich in het geloof. Ze lezen in de Bijbel, gaan naar de kerk. Ze leven mee met andere mensen en leren veel van medegelovigen. Steeds meer beseffen ze dat ze Jezus niet willen missen.

1. het harde pad

2. de harde steen

3. de grote drukte

4. leven voor God

De vraag is natuurlijk in welk plaatje jij jezelf herkent. Bespreek dat eens met elkaar in de groep, als je dat aandurft. Maar denk er in ieder geval voor jezelf eens over.

Waarschijnlijk zul je niet één plaatje kiezen. Bijvoorbeeld: je kiest voor nummer 4, want je houdt van God en wilt Hem niet missen. Maar tegelijk heb je het druk (nr. 3) en schiet het bezig zijn met geloven er wel eens bij in. Is dat erg? Nou, goed is het natuurlijk niet, maar wel heel herkenbaar. Mensen blijven altijd een beetje op twee gedachten hinken. Niemand volgt de Here God perfect. Gelukkig weet God dat. Hij kent ons. En Hij trekt ons telkens met nieuwe woorden en gebeurtenissen naar zich toe. Een nieuw zaadje in ons hart met een nieuwe kans om te leven voor Hem.

Auteur: RvO

26 juli 2026

De gelijkenis van onkruid tussen het koren

Matteüs 13:24-30

Thema: Onkruid tussen het graan

Doel

De kinderen leren dat goede en het kwade in het leven op aarde naast elkaar voorkomen.

Toelichting

Als je om je heen kijkt zie je mooie dingen. Er zijn mensen die veel van God houden en goed proberen te zijn voor elkaar. Er gebeuren dingen waar je God dankbaar voor bent en waar jij en anderen gelukkig van worden. Maar je ziet ook verkeerde dingen. Er zijn mensen die niet willen luisteren naar God en zich lelijk gedragen. Sommige gebeurtenissen maken je verdrietig en bang. En zelf doe je ook goede en verkeerde dingen.

Het liefst willen we dat het verkeerde nu al verdwijnt. Jezus vertelt dat dat gevaarlijk kan zijn. Ook het goede kan verdwijnen als het kwade wordt bestreden. Daarom moet je het goede doen en rustig afwachten. Totdat God de oogst (zijn kinderen) ophaalt en zelf een einde maakt aan alle kwaad.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Koren en onkruid

Richtlijnen: Misschien helpen de kinderen wel eens in de tuin. Daar groeien bomen en struiken, maar ook onkruid. Hoe ziet onkruid eruit? Soms als gras, soms lijkt het op een gewoon plantje. Denk maar aan een paardenbloem. Die is best mooi, maar verspreidt zich snel. Als je de paardenbloem niet weghaalt, staan er straks heel veel in je grasveld.

De zaaier over wie Jezus vertelt heeft koren gezaaid, maar als dat opkomt ziet hij ook onkruid dat op de kleine korenplantjes lijkt. Hij haalt het niet weg. Hij is bang dat hij met het onkruid ook de goede plantjes eruit zal trekken. Die gaan dan dood en dat wil hij niet. Hij wacht liever tot het koren groot genoeg is.

Jij bent net een graanplantje van God. God haalt niet alle verkeerde dingen bij jou weg, maar Hij beschermt je wel. Want jij bent belangrijk voor hem. Jij moet blijven groeien en een kind van God worden.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Het goede en het kwade naast elkaar

Richtlijnen: Neem uit de tuin een paar planten met bloemen mee, waarvan een aantal goede planten zijn en één onkruid. Herkennen de kinderen het onkruid.

Jezus vertelt een gelijkenis over graan en onkruid. Ze staan allebei op de akker en de plantjes lijken erg op elkaar. De boer verbiedt zijn knechten direct het onkruid weg te halen. Dat is te gevaarlijk, ze kunnen ook graanplantjes beschadigen en uittrekken. Hij laat hen wachten tot de planten volgroeid zijn. Dan zie je het verschil duidelijk.

Om je heen zie je goed en kwaad (graan en onkruid). Zou het niet fijn zijn als het verkeerde er niet was, als God dat meteen weghaalde? Nee, God neemt geen risico. Hij zorgt voor ons en beschermt en helpt ons, maar wacht met het vernietigen van het verkeerde tot het juiste moment. Dat is pas als Jezus terugkomt op aarde.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Oordeel niet te snel, heb geduld!

Richtlijnen: Veel jongeren zullen zich de vraag stellen waarom er zoveel kwaad is in de wereld? Kan God dat niet beter direct opruimen?

De gelijkenis van het koren en het onkruid geeft een antwoord: het is beter dat goed en kwaad nog naast elkaar bestaan. God oordeelt niet te snel over mensen en over wat ze zeggen en doen. Ben jij koren of onkruid? Ik denk dat jij niet alleen maar goede dingen doet... Onkruid wordt nooit een plant, maar mensen kunnen veranderen. God kijkt naar het resultaat en hoopt dat dat uiteindelijk goed zal zijn. Dat we bij Hem willen horen en leven zoals Hij graag wil. Pas als Jezus wederkomt beoordeelt God ons leven.

Extra bijbelgedeelte: Jakobus 5: 7-11

We moeten net zo geduldig zijn als de boer die wacht op de opbrengst van zijn land. Help elkaar om te geloven en doe vooral zelf het goede. Uiteindelijk zal God recht spreken over iedereen.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemeen

De vraag achter deze gelijkenis is of je je als rechtvaardig gelovige moet afscheiden van alles wat onrechtvaardig en dus zondig is, of dat je om moet blijven gaan met alle mensen om je heen, of zij rechtvaardig zijn in de ogen van God of niet. De farizeeën stonden bij het volk bekend als rechtvaardigen, die zich afzonderden van de rest. Jezus de Messias ging om met zondaren en tollenaars. Dit maakte Hem geliefd bij de mensen, maar meteen ook verdacht in de ogen van de farizeeën.

Ondertussen sluit deze gelijkenis aan bij de gelijkenis van de zaaier. Bij de gelijkenis van de zaaier gaat een gedeelte van het zaad verloren. In de gelijkenis van het onkruid tussen het koren blijkt, dat ook hier de oogst wordt bedreigd door de invloed van het kwaad op de akker. Wat nodig is en gevraagd wordt in beide gelijkenissen is geduld. De oogst zal komen. En een voortijdige zuivering van de akker, zal het gewas meer kwaad doen dan goed.

In de gelijkenis is de zaaier opnieuw aan het werk gegaan en hij zaait goed zaad. Maar zijn vijand is er ook en die zaait giftig onkruid. Het is niet alleen oneetbaar, het is zelfs levensgevaarlijk. Het is alsof we hier opnieuw getuige zijn van het werk van de slang in het paradijs: door list en bedrog wordt de mens verleid en wordt de zondeval een feit.

Slaat deze gelijkenis ook op de kruisiging van Jezus? Horen we hier een echo van gedachtegangen, die leefden bij het jodendom in de tijd van het Nieuwe Testament? De christenen verkondigden Jezus als de langverwachte Messias. Maar hoe kon deze Jezus de Messias zijn als het kwaad zo alomtegenwoordig was op de weg die Hij moest gaan? Was Jezus, met zijn evangelie, nou dat goede zaad dat bedreigd werd? Of moest Hij gerekend worden tot het giftige onkruid, waar het joodse geloof tegen beschermd moest worden? We kunnen ons voorstellen hoe de mensen van toen hiermee geworsteld kunnen hebben. En eigenlijk gebeurt dat ook nog gewoon vandaag. Want... hoe kijken wij zelf tegen Jezus aan en tegen het evangelie dat Hij bracht?

Vanaf vers 36 volgt bij Matteüs een uitleg van deze gelijkenis. In deze uitleg komt Jezus naar voren als de zaaier en de wereld als zijn akker. De kinderen van het Koninkrijk worden gerekend tot het goede zaad. De kinderen van de boze vormen het onkruid. En de vijand is satan zelf. De oogst is de voleinding van deze wereld en de maaiers, dat zijn de engelen. Jezus spreekt hier van overwinning en van oordeel. En Hij gebruikt daarbij woorden die een grote uitwerking hebben gehad op ons denken over de hel, de buitenste duisternis en het lot van degenen die hier gestraft worden. Je schrikt ervan als je Jezus hier hoort spreken. Moeten we dan bang zijn voor God? Niet als je Hem erkent als jouw hemelse vader. Want waar jij Hem erkent als jouw vader, heeft Hij jou allang omarmd als zijn kind en straalt je als de zon in het Koninkrijk van God. Neem deze boodschap van Jezus daarom serieus!

Vers voor vers

We lezen vandaag twee gedeeltes uit het evangelie naar Matteüs 13:

- Vss.24-30 de gelijkenis van het onkruid tussen het koren
- Vss.36-43 uitleg van de gelijkenis

Deze twee gedeeltes horen bij elkaar en worden alleen door Matteüs vermeld.

- Vs. 24 ... het is met het koninkrijk van de hemel... Deze omschrijving past bij een bepaalde manier van zeggen. Omdat Matteüs hier een passivum gebruikt bij het koninkrijk van de hemel mag je ervan uitgaan, dat Matteüs hier doet op God zelf en op het werk dat hij doet in deze wereld.
- Vs. 25 Waar God aan het werk is – waar Jezus is – daar is de vijand dichtbij. Zo ook nu. Hij zaait giftig onkruid tussen het graan.
- Vs. 27 De knechten raken in verwarring en vragen zich zelfs af of hun heer verkeerd graan heeft gebruikt. Met de verwijzing naar God wordt hier in feite nogal wat gezegd: alsof God fouten zou maken bij het werk dat Hij doet.
- Vs. 28v Aan de knechten maakt Hij vervolgens duidelijk dat hier een vijand aan het werk moet zijn geweest. En terwijl het gewas van die vijand woekert op de akker, vraagt de heer van zijn knechten om geduld te hebben tot de oogst.
- Vs. 36 De leerlingen van Jezus vragen hier om uitleg van de gelijkenis. Ze hebben Jezus nodig om de diepere laag te begrijpen.
- Vs. 37 De zaaier is de Mensenzoon, dat is Jezus zelf.
- Vs. 38v De akker, dat is de wereld en het goede zaad de kinderen van het Koninkrijk. Het onkruid, dat zijn de kinderen van het kwaad, gezaaid door de duivel. En de oogst? Dat is de voltooiing van deze wereld, terwijl de engelen bedoeld zijn met de maaiers waar Jezus van spreekt.
- Vs. 40v Vanaf hier volgen uitspraken van Jezus die passen bij de gelijkenis en wijzen op het oordeel van God. Het is hier de Mensenzoon, Jezus, die de engelen erop uit stuurt. En zoals de maaiers het onkruid bij elkaar brengen om het te verbranden, zijn het nu de engelen die de tegenstanders van het Koninkrijk bij elkaar brengen. Zij worden

in een vuuroven geworpen. Voor de rechtvaardigen is er de overwinning. Zij mogen leven in het Koninkrijk van hun vader en stralen als de zon. Groter en scherper kan het niet getekend worden. Het kwade komt ten val, de overwinning is aan God en aan het Koninkrijk dat Hij brengt. Zo houdt ook deze gelijkenis een belofte in en een waarschuwing: laat daarom wie oren heeft goed luisteren!

Vragen

- Als jij denkt aan het onkruid op de akker en op de mensen die hiermee worden bedoeld. Aan wie denk jij dan?
- Geloof jij dat het Koninkrijk van God snel zal komen?
Wat betekent dat voor de manier, waarop je nu jouw leven leeft?

Auteur: GD

Liederen

Psalm 22: 11 en 12	
Lied 756: 1 en 6	(=Gezang 254 LvdK)
Lied 754	(=Gezang 443 LvdK)
'k Stel mijn vertrouwen	Hemelhoog 338
King of kings	Hemelhoog 606
Onder, boven, voor en achter	Hemelhoog 360
Ied're dag, ieder uur	Op Toonhoogte 443
Vuur uit de hemel	Op Toonhoogte 449
Heer, U kent mij als geen ander	Hemelhoog 50
Lees je Bijbel, bid elke dag	Hemelhoog 282
Zoek eerst het Koninkrijk van God	Hemelhoog 88

Auteur: PZ

Koren en onkruid

beeld: unsplash

Inleiding

'Oooh wat véél paardenbloemen, een heel weiland vol! Wat is dat móóí!', zegt Arnoud.
'Ja hè' zegt mama, 'prachtig 'Ze genieten allebei van wat ze zien. Ze fietsen naar de boerderij van boer Willems. Ze zien van alles onderweg. Koeien, schapen met lammetjes, pinksterbloemen. Het is lente, het lijkt wel of alles nieuw wordt. Er komen groene blaadjes aan de bomen. Dan komen ze aan bij de boerderij. Ze zien boer Willems over zijn land lopen. Arnoud rent naar hem toe. Hij is goede vrienden met de boer. 'Waarom kijkt u zo sip?', vraagt Arnoud. 'Dat is', zegt Willems, 'omdat er best veel paardenbloemen tussen de worteltjes groeien.' 'Maar die zijn toch mooi', zegt Arnoud. 'Jazeker', antwoordt boer Willems, 'maar zo kunnen mijn mooie oranje worteltjes niet goed groeien. En dan kan jouw mama geen worteltjes bij mij kopen. Dan krijg jij geen lekkere worteltjes op je bord. Daarom moeten de bloemen uit mijn tuin. Die mogen ergens anders mooi staan te zijn.'

Koren en onkruid

Jezus vertelt een verhaal aan de mensen die om Hem heen staan.
Een boer heeft een grote zak met zaad. Daar gaat graan van groeien. Graan om meel van te maken om brood te bakken. De boer kijkt blij, hij denkt eraan dat er over een poosje prachtig geel graan zal groeien. Dan wordt het donker, iedereen gaat slapen.
Iedereen? Nee, niet iedereen. Er loopt een man over het land. Hij vindt de boer niet aardig. De man strooit stiekem

ander zaad tussen het graan. Onkruid, maar dát is niet lief! Als er plantjes uit de zaden groeien kun je niet zien wat onkruid en wat graan is. Ook kan het graan zo niet goed groeien.

De helpers van de boer gaan een paar weken later naar het land. Ze schrikken zich een hoedje. Snel gaan ze naar de boer: 'Wat hebt u nu gedaan', roepen ze, 'er zit allemaal onkruid tussen het graan. Heeft u verkeerd zaad gezaaid? Zullen we het onkruid er nu meteen uit halen?' De boer kijkt naar de goede plantjes en de plaagplantjes. Hij weet dat de wortels van de planten al door elkaar heen zijn gegroeid. Als je het onkruid eruit haalt trek je er ook graan mee uit. Dat is niet de bedoeling. 'Doe maar niet', zegt hij, 'we gaan wachten. Wachten tot alles gegroeid is. Dan halen we eerst het onkruid eruit. Daarna gaan we het graan in de schuur brengen.'

Later vragen de vrienden van Jezus: 'Wat betekent dat verhaal over de boer nu eigenlijk?'
'De boer', legt Jezus uit, 'dat is God. En de wereld is de tuin waarin mensen groeien. Veel mensen willen bij God horen. Ze willen goede dingen doen, ook voor anderen. De duivel probeert mensen lelijke dingen te laten doen. Dat lukt soms ook. Dan doen mensen lelijke dingen. Doen ook lelijke tegen anderen. Ze lijken een beetje op onkruid.'
'Oh, maar moet God die dan niet meteen wegsturen?', vragen de vrienden van Jezus. 'Nee', zegt Jezus, 'ze mogen samen met de andere mensen groeien. Misschien

groeien ze nog wel tot goede mensen, die niet meer lelijk doen. Dan mogen ze net als alle andere goede mensen later bij God in de hemel wonen.
Iedereen is belangrijk voor God, iedereen mag groeien.
Iedereen mag zijn best doen een kind van Hem te worden.'

Dat is toch wel heel fijn. En weet je, ook wij mogen elke dag ons best doen om goede mensen te zijn. Een echt kind van God te zijn!

Auteur: TD

Het goede en het kwade naast elkaar

Inleiding

Neem uit de tuin wat planten mee. Mooie planten met bloemen, goede planten, maar ook onkruid. Laat ze zien. Kunnen de kinderen raden wat onkruid is en wat niet?

Onkruid kan er best mooi uitzien, met vrolijke bloemen: een paardenbloem is bijvoorbeeld onkruid. Maar brandnetel ook. Wie van jullie vindt een paardenbloem leuk? En wie een brandnetel?

Onkruid is een plant die in je tuin verschijnt, ook al is die daar niet geplant. Hij verspreidt zich snel. Als een paardenbloem blijft staan, zit straks de hele tuin vol paardenbloemen. Aan het *on* in onkruid hoor je al dat dat eigenlijk niet fijn is.

In een tuin is onkruid irritant, maar op de akker van een boer kan het echt vervelend zijn. Jezus vertelt hier een verhaal over.

Bijbelverhaal

Een boer zaait overdag zijn akker in met graan. Als de hele akker klaar is, gaat hij moe naar bed om te slapen. Maar de boer heeft een gemene buurman. Die heeft zich in de struiken verstopt en houdt de boer in de gaten. Als hij ziet dat de boer naar binnengaat, kruipt hij de struiken uit. Hij heeft een zaak met zaadjes van onkruid bij zich en zaait die ook op de akker in. *Haha!* denkt de buurman. *Nu gaat zijn oogst mislukken!*

Als een paar weken voorbij zijn gegaan, zien de boer en zijn knechten dat er niet alleen graan, maar ook onkruid aan het groeien is op de akker.

De knechten zijn in de war. Ze vragen: 'Heeft u nog iets anders dan graan geplant, meester?'

De boer schudt zijn hoofd. 'Nee, dat heb ik niet. Het is onkruid. Dat moet wel door de buurman geplant zijn.'

'Die schurk!' roepen de knechten. 'Zullen we het onkruid eruit trekken?'

De boer zegt niet gelijk ja en knielt neer om de kleine plantjes eens goed te bekijken. Links is een plantje waarvan hij denkt dat het graan is. Het is nu nog maar een paar groene sprietjes. En rechts staan... ook wat groene sprietjes. Is het graan of onkruid? Hij denkt onkruid, maar zeker weet hij het niet.

'Nee,' zegt de boer, 'laat alles nog even staan. Het is te lastig om te zien wat graan is en wat onkruid. Straks trekken jullie er per ongeluk graan uit. Laat alle planten nog maar doorgroeien. Als we gaan oogsten, halen we het graan en het onkruid wel uit elkaar. Dan kunnen we het onkruid verbranden en het goede graan in de schuur bewaren.'

Slot

Wat bedoelt Jezus hier nou mee? Wij zijn eigenlijk allemaal net zoals die kleine graanplantjes. Wij zijn op aarde. Dat is niet de hemel, waar alles goed is. Er zijn nog allemaal slechte dingen om ons heen.

Jezus is de boer. Hij ziet ook wel dat er veel onkruid, verkeerde mensen, op de wereld zijn. Die kan Hij er uittrekken, maar wat als Hij er dan ook graanplantjes (mensen die op Hem gaan vertrouwen) uittrekt? Dat is te gevaarlijk.

Dus laat Jezus het onkruid nu nog staan. Hij geeft slechte mensen een nieuwe kans. En wij kunnen ook verder groeien en het goede doen voor God.

Maar wanneer Jezus terugkomt op aarde, zal God oogsten en al het onkruid weghalen.

Auteur: RvR

Oordeel niet te snel, heb geduld!

Gesprek als inleiding

Zolang er zonde in de wereld is, is er strijd tussen goede en kwade machten. Veel verhalen-schrijvers en filmmakers (vooral Walt Disney) hebben spannende verhalen rondom dit thema bedacht. Ook bekende sprookjes-verhalen gaan hierover.

Wie weet zo'n film/verhaal?

Hoe weet je nou wie bij de kwade machten hoort?

Wie wint meestal? Vaak ligt het voor de hand, dan hoort je aan de stem, aan hoe er gesproken wordt, dat er kwade bedoelingen zijn. Of je hoort aan de spannende filmmuziek welke kant het opgaat.

Merken jullie in onze wereld iets van goede en kwade machten?

Merk je er wat van in je eigen leven/ in je eigen gedachten.

Bijbelverhaal

Vandaag vertel ik een verhaal van Jezus. Hij leert de mensen dat er een nieuwe wereld komt. Dat noemt Hij 'Het Koninkrijk van God'. Een rijk waarvan Hij Koning is. Jezus zegt dat er nu al sporen van dat Koninkrijk zichtbaar zijn in de wereld. Ik ben benieuwd:

Zien jullie in onze wereld al iets van het Koninkrijk van God? Kunnen jullie zien dat God Koning is?

Zie je ook dingen gebeuren die er helemaal niet bij passen? Hoe komt het? Kan God daar niet wat aan doen?

De mensen in Jezus' tijd hebben dezelfde vragen als wij nu. Zij denken dat Jezus, terwijl Hij op aarde is, alles anders gaat maken. Ze verwachten een koninkrijk van vrede. Ze kunnen niet wachten tot Jezus de vijanden weg zal doen. Dan kunnen Gods kinderen fijn met elkaar leven... Maar zo denkt God niet. Hij leert de mensen dat goeden en kwaden, gelovigen en ongelovigen samen opgroeien tot aan het einde van de wereld. Jezus vertelt waarom Hij dat zo doet. In een verhaal over goed en kwaad.

Het is weer een landbouwverhaal; over zaaien in de akker. Als je een mooie opbrengst wil hebben, moet je beginnen met het beste zaad uit te kiezen om te zaaien. Dat doet de boer in het verhaal dan ook: Hij en zijn knechten zaaien op een mooie dag de grote akker vol met eerste-klas zaad. Tijdens het verhaal zien de mensen het voor zich. Maar dan, in de nacht komt de vijand van deze man. Niemand ziet hem, dus houdt ook niemand hem tegen. Hij zaait royaal op de akker die niet van hem is! Giftige onkruidzaden strooit hij. Stil en geniepig doet hij zijn werk. Wie zal het merken? Hier rekent niemand op. Aan de kleine plantjes die frisgroen uit de grond omhoogkomen, is nog niets te zien van onkruid. Dit onkruid lijkt op koren. Alleen als het koren gaat rijpen, als er aren komen in de halmen. Dan zie je verschil. De knechten van de boer zijn helemaal verbaasd en ook verontwaardigd. Ze hadden van dat goede zaad gestrooid en nu komt er zoveel onkruid op. De boer zelf weet allang wat er is gebeurd. Hij legt uit wat de vijand gedaan heeft. 'Heer, zullen we...?', stellen de knechten voor. Hun handen jeuken

om die onkruidstengels eruit te steken. Maar ze krijgen geen toestemming: Het risico dat ze ook koren uitrekken is te groot. Omdat alles samen opgroeit zijn de wortels met elkaar verbonden. Pas bij de oogst mogen koren en onkruid van elkaar gescheiden worden. Dus alle planten blijven staan op de akker. Tot er geoogst kan worden. Tot de korenaren rijp en vol zijn.

Als de mensen al naar huis gegaan zijn, willen de leerlingen van Jezus graag weten wat dit verhaal nou eigenlijk betekent. Zonder uitleg hebben ze er niet veel aan. Alweer is de zaaier van het goede zaad Jezus zelf. Maar nu is het zaad niet alleen het woord van God dat over de hele aarde uitgestrooid wordt. En nu vertelt Jezus ook wat er met mensen gebeurt die de woorden van God in hun hart bewaren. En die gehoorzaam Hem willen volgen. Dat zaad doet wat in hun harten. Het worden mooie korenhalmen met volle aren. Het worden mensen die door hun manier van leven goede vruchten dragen. Zichtbaar voor anderen. Omdat de vijand van God heel jaloers is. Omdat hij niet kan hebben dat mensen hun hart aan God geven, strooit hij op een geniepig manier zijn valse woorden ook rond. Waardoor hij zomaar twijfel kan zaaien, en mensen misschien wel op andere gedachten kan brengen.

Jezus vertelt dit verhaal omdat Hij wil laten horen, hoe satans tactiek is. Elke stap die de zaaier zet, volgt satan na. Wij moeten goed bedenken dat de vijand nooit stil zit. Maar gelukkig is zijn invloed beperkt. Hij kan het goede zaad niet vernietigen. Hij kan alleen proberen zoveel mogelijk onkruid daarbij te laten opgroeien. Hij wil de groei van het koren in de weg staan. En de boer ziet echt dat onkruid wel. Maar Hij kijkt tevreden, want Hij ziet zijn oogst. En Hij heeft nog geduld. Hij wil nog wachten want wat in de natuur niet kan, kan bij God wel. Hij kan dat onkruid veranderen in tarwe. Mensen die Hem niet kennen, kunnen in Hem gaan geloven. Zolang we in de wereld leven, blijven wij dus te maken houden met onkruid. Heel letterlijk op het land in de natuur. Maar ook op een andere manier: Je hoeft het nieuws maar te volgen. Dichtbij maar ook ver weg. Er zijn nog zoveel mensen die leven zonder God. Zij zijn kinderen van de duisternis. Ze vinden het normaal om te bedriegen of uit te buiten.

Dan komen we weer bij de vraag van het begin: Kan God hier niet wat aan doen? Waarom laat God dit gebeuren? Nou uit het verhaal van Jezus leren we dit: God grijpt nog niet in. Hij heeft heel veel geduld met ons allemaal. Dat is zijn liefde. Ook met mij en met jou heeft Hij heel veel geduld. Het is goed om daaraan te denken. Juist als het tegenzit in jouw gezin. In je klas of sportteam. God wil je geduld leren. Met iedereen om je heen. Je mag zelfs geduld met jezelf hebben. God heeft het ook. Je mag uitgroeien tot een volle korennaar. Klaar om te worden geoogst.

Want dat moment komt!

Als Jezus terugkomt op aarde zal Hij de maaiers de

opdracht geven om eerst het onkruid van de akker te halen. De maaiers, zegt Jezus, dat zijn de engelen. Als zij koren en onkruid scheiden, maken ze geen fouten. Alle onkruid wordt in bossen bij elkaar gebonden en verbrand. Maar het koren, dat wordt zorgvuldig verzameld en in de schuur bewaard. Jezus is er heel duidelijk over: Er zijn twee soorten mensen. Zij die gegroeid zijn in het leren geloven en mensen die steeds meer verstrikt raken in een zondig leven. Dat is een ernstige boodschap. Wij leven nu nog in de tijd dat het koren nog op het land staat. God geeft nog tijd omdat Hij hoopt dat onkruid wordt 'besmet' door koren. Als christen kun je invloed uitoefenen. Al is dat best lastig. Weet je wat je hierbij kan helpen? Probeer zoveel mogelijk te leven alsof het Koninkrijk van de hemel nu al gekomen is. Eerst nadenken kan helpen. Bijv. Past wat ik nu ga doen, bij het leven in de hemel? Als je dit ook doet met je woorden, met je gedachten...dan leef je nu al het leven wat je straks volmaakt gaat doen. Dan laat je door je leven al iets zien van het nieuwe Koninkrijk dat zal komen. Gods Geest heeft kracht genoeg om je hierbij te helpen. Vraag het Hem maar.

Gespreksvragen

God is enorm geduldig. Lees ook Jacobus 5:7-11 Wat wordt van ons gevraagd. En waarom?
Waarom mogen koren en onkruid samen opgroeien? Wat vind je daarvan?
Ken je meer voorbeelden uit de Bijbel waarin je ontdekt dat God heel geduldig is. (Zie Lc.9:54-56, Mat. 26: 52-54, Zach. 4:6)
Alleen engelen, Gods hemelse knechten, mogen het koren van het onkruid scheiden. Het moet heel zorgvuldig gebeuren. Wat zegt dit van God?
Jezus maakte zelf mee toen Hij op aarde was, dat de duivel er alles aan doet om op de akker van de wereld slecht zaad te zaaien. Noem eens voorbeelden.
Wat leer je van dit verhaal? Over God en de wereld. En over de toekomst?

Opdracht

Jij krijgt vanuit dit verhaal de opdracht mee om geduldig te zijn met mensen die God nog niet kennen. Ken je zo iemand in je omgeving? Neem als opdracht mee, dat je elke dag voor deze persoon/deze familie bidt. Het is belangrijk dat je dit volhoudt. En ook echt verwacht dat er verandering zal komen. Want je moet niet vergeten: God wil hetzelfde als jij en zijn Geest werkt krachtig. Dit is een levenslange opdracht. Totdat Jezus terugkomt! Want als jouw gebedsmaatje tot geloof is gekomen, kun je weer voor een ander gaan bidden (zie gespreksvraag 2). Wij willen niet dat satan wint. Gods huis moet vol worden.

Dankpunten

Danken mag je dat het onkruid wat je van geboorte was, nu leven mag als koren op weg naar mooie vruchten.
Danken dat je geboren ben op een plek waar je verhalen van God hoort.
Danken mag je dat God zoveel geduld heeft. En zoveel van ons houdt.
Danken dat Gods kracht overwint!

Auteur: RE

2 augustus 2026

De gelijkenis van de parel en het sleepnet

Matteüs 13:44-52

Thema: Gods Koninkrijk heeft de grootste waarde

Doel

De kinderen leren dat Gods Koninkrijk waardevoller is dan al het andere op aarde.

Toelichting

In dit bijbelgedeelte staan drie omschrijvingen van Gods Koninkrijk. De eerste: een schat, waarvoor iemand alles over heeft om die in bezit te krijgen. Twee: iemand koopt voor alle andere parels die ene, die het mooiste en waardevolst is. De derde omschrijving: Het Koninkrijk van God lijkt op een sleepnet waarin van alles zit. Op de oever worden het goede en het slechte gescheiden. We richten ons op de eerste twee, waarin de vraag wordt gesteld: is God je alles waard?

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Het allermooiste

Richtlijnen: Als je jarig ben krijg je cadeautjes. Vaak maak je een verlanglijstje. Misschien hoop je wel dat je dat ene in ieder geval krijgt. Want vind jij het allermooiste.

Vertel na deze inleiding aan de jongste kinderen het verhaal van Jezus over de man die een schat vindt. Hij doet er alles aan om die te krijgen. Hij koopt het land waar hij die vond en graaft de schat op. Dan is hij gelukkig. Jezus legt uit dat Hijzelf het waardevolste cadeau van God voor ons is. Jezus zorgt voor je, Hij troost je, Hij helpt je om te doen wat God graag wil. Bedank met de kinderen eenvoudig God voor de Here Jezus.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Jezus is de kostbaarste schat

Richtlijnen: Krijgen de kinderen zakgeld? Wat doen ze daarmee? Sparen ze voor iets dat ze graag willen hebben? Waarvoor spaar jij? Of kopen ze er liever snoep voor? Waar heb je langer iets aan?

Jezus zegt dat horen bij God het allermooiste is dat bestaat. Hij vergelijkt het met een schat in de grond. Om die in handen te krijgen moet je veel moeite doen. Maar dan ben je ook steenrijk! Of je ziet een dure parel. Om die te kunnen kopen moet je andere parels verkopen, maar dat is die dure parel meer dan waard.

Voor geloven in God moet je kiezen. Als je bij Jezus wilt horen, moet je andere dingen aan de kant schuiven. Wat bijvoorbeeld? Als jij Gods Koninkrijk wil vinden, zoek dan naar Jezus, de kostbaarste schat die God heeft.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Alles moet wijken voor Gods Koninkrijk

Richtlijnen: Je kunt iets dat je ziet erg mooi vinden. Je bent er meteen verliefd op en wil het hebben: een shirt of een kettinkje of een spel. Je doet er moeite voor om het te krijgen. Je doet er karweitjes voor of je spaart. En als het gelukt is om het te kopen ben je dolblij. Misschien vindt iemand anders het niet zo mooi; dan hebben jullie een andere smaak.

Vandaag vertelt Jezus gelijkenissen over Gods Koninkrijk. Hij vergelijkt dat met een schat in een stuk grond. Iemand vindt die schat en doet er alles aan om eigenaar te worden. Hij vergelijkt het met een parel. Iemand ruilt wat hij nu bezit daarvoor in.

Taxeer met de jongeren de dingen die zij belangrijk vinden in hun leven. Komt er in de bespreking uit dat Jezus het waardevolst is? Of doen ze meer moeite voor iets anders dan de God die alles voor hen over had? Veroordeel hen daar niet om, maar leg uit dat je de waarde van Gods Koninkrijk moeten leren zien. Ook in de liefde tot God moet je langzamerhand groeien.

Extra bijbelgedeelte: 1 Korintiërs 1:4-9

Door Gods genade, door verbonden te zijn met Christus, zijn gelovigen rijk geworden. Ze kunnen vol vertrouwen en zekerheid de toekomst tegemoetzien.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Een kort gedeelte, en toch bevat het vier complete gelijkenissen.

Gelijkenissen vragen iets extra van wie ze hoort of leest. Ze bieden de ruimte voor eigen gedachtes, maar daarmee ook veel ruimte om verkeerd begrepen te worden. En dat is opzettelijk: Wil je Jezus niet volgen, dan kan je de verhalen weglachen of in je eigen straatje laten passen. Jezus laat je de ruimte om afstand te houden.

Vs. 44 Dat speelt zelfs een rol in de gelijkenis van de schat in de akker. De 'iemand' in het verhaal is blijkbaar een akker aan het bewerken die hij niet bezit. Hij zal hem hebben gepacht, of misschien is hij in dienst van de eigenaar. Hoe dan ook: Hij vindt een begraven schat. Dat zegt meteen al iets over het Koninkrijk van de hemel: Het ligt er niet duimendik bovenop. Het is er, maar je kunt er jarenlang langsheen leven zonder het te zien of te herkennen. Zoals een gelijkenis zijn betekenis heeft, maar niet zomaar prijsgeeft, zo is het ook met het Koninkrijk van de hemel. Tot je het in de gaten krijgt zou je helemaal niet zien dat er een God is die alles regeert.

Maar onze pachter werkt op de akker, misschien wel dezelfde als de vorige tien jaar, en opeens vindt hij de schat. Wat doe je dan? De akker is niet van jou. En de schat dus ook niet. Als je hem enthousiast opgraaft, moet je hem aan de eigenaar van de grond afstaan. Hij staat dus voor een keuze. Niks doen? Dat is de reactie van wie Jezus niet wil volgen. Je kunt verder zoals het altijd was. De schat opgraven en aan de eigenaar afstaan? Dat is de reactie van wie God en kerk vaarwelzegt: Hij of zij weet wat het is, maar hecht er geen waarde aan. Hij of zijn zegt tegen de eigenaar (God): alstublieft, mijn portie mag U houden. Maar deze pachter weet dat hij de schat heel graag wil hebben. Dus neemt hij een grote stap: Hij verkoopt alles wat hij heeft.

Kijk even om je heen. Laat het even op je inwerken. Alles verkopen wat je hebt. Of je nu rijk bent of niet, dat is ontzettend ingrijpend. Alles wat je hebt opgebouwd raak je kwijt! Huis, huisraad, kleding, reserves. Om het nog maar niet te hebben over wat het betekent voor gezinsleden, als je die hebt.

Maar hij heeft het ervoor over. Want hij weet dat het dubbel en dwars waard is. Zo is het als je tot geloof komt. Bij je bekering gaat alles ondersteboven. Je gaat een compleet andere kant op met je leven, en dus komt alles wat je had opgebouwd opeens in een ander licht te staan. Met de woorden van Paulus (Fil 3:7-9): 'Maar wat voor mij winst was, ben ik omwille van Christus als verlies gaan beschouwen. Sterker nog, alles beschouw ik als verlies, want alles wordt overtroffen door het kennen van Christus Jezus, mijn Heer, omwille van wie ik alles heb prijsgegeven. In mijn ogen is het waardeloze troep, want ik wil Christus winnen en één met Hem zijn.'

Vs. 45v vertelt bijna hetzelfde verhaal als hierboven. Nu is het geen schat in een akker, maar een parel groter en mooier dan alle andere. Bijna hetzelfde verhaal, maar met een ander accent: De pachter zal met zijn hoofd bij zijn werk geweest zijn. Hij was helemaal niet op zoek naar de schat. De koopman is natuurlijk op zoek naar goede koopwaar.

Dat verschil is er ook tussen mensen die het Koninkrijk van de hemel vinden: De een is een zoeker, die misschien van alles heeft geprobeerd en onderzocht, voor hij Jezus Christus leert kennen. De ander overkomt het. Een gesprek dat heel anders loopt dan verwacht, met een vriendje mee naar een Alpha-cursus, of een droom waarin je Christus ontmoet, bijvoorbeeld.

En dan nog iets: Voor de pachter is het ingrijpend om alles te verkopen, maar die kan na die tijd leven van de opbrengst van de schat. Nadat hij de akker gekocht heeft is hij rijker dan ervoor. Met de koopman is dat anders: Met die waardevolle parel kan hij niets anders dan hem bewonderen. Dat is het tegendraadse van deze gelijkenis. Het Koninkrijk van de hemel is veel waard. Maar is het je ook alles waard? Zodat je – op het evangelie na – met lege handen achterblijft? Die vraag kan je alleen zelf beantwoorden.

Vs. 47vv Blijf je aan het slot van de gelijkenis van de parel al met een moeilijke vraag zitten, de gelijkenis van het sleepnet is nog veel ongemakkelijker. Het Koninkrijk van de hemel is als een sleepnet dat goede en slechte vis vangt. De goede vis komt tot zijn doel, maar de slechte vis wordt weggegooid. Het Koninkrijk van de hemel betekent redding, maar het betekent ook oordeel. Een waarheid waar we liever niet te vaak bij stilstaan. Maar natuurlijk wel een serieuze vraag stelt: Als Jezus Christus regeert in de hemel, wie zijn zijn vijanden? Wie ondermijnen zijn macht? Wie vervloekt Hem, in plaats van Hem te dienen? Wie beschadigt of vervolgt zijn dienaren? Met hen loopt het verkeerd af.

Vs. 51v Als Jezus met de discipelen napraat over de gelijkenissen, geeft Hij zelfs nog een gelijkenis over... gelijkenissen. Het Koninkrijk van de hemel kan je vergelijken met een schat, een parel of een sleepnet. Maar wil je goed de boodschap van de Bijbel verkondigen, dan ben je net een huismeester die vertrouwde smaken uit de voorraadkamer haalt, maar ook steeds nieuwe. Wat Jezus daarmee bedoelt weet bijna iedereen die in de kerk komt. Bijna elk kind dat naar de kindernevendienst komt: Als het lukt om de oude woorden, de oude boodschap, nieuw en verrassend te brengen, dan komt die binnen. Daarmee legt Jezus uit waarom Hij het op deze manier doet. Maar het is tegelijk een opdracht voor de discipelen van toen en van nu: met het napraten van de Meester alleen kom je er niet. Creativiteit en nieuwe beelden zijn nodig om de oude boodschap fris en levend te houden.

Vragen

- Bij de akker en de parel: Vraag eens aan iemand die nog niet zo lang gelooft wat er in zijn leven veranderd is. Maar vooral ook wat hij of zij heeft opgegeven. Wat het gekost heeft, en wat het opgeleverd heeft.
- Bij het sleepnet: Die slechte vis, zijn dat slechte kerkmensen (met de kerk als sleepnet)? Of zijn het tegenstanders van 'buiten' (mensen met andere levensbeschouwing)?
- Bij de huismeester: Schrijf voor jezelf eens drie voorbeelden op (uit preken, uit kinderwerk, of wat dan ook) die je aanspreken. En schrijf erbij waarom ze je aanspreken.

Auteur: KS

Liederen

Psalm 27: 1, 4 en 7

Gezang 259 LvdK

Lied 871

(=Gezang 281 LvdK)

Weet je waar 't hemels Koninkrijk op lijkt?

Hemelhoog 91

Weet je dat de Vader je kent?

Hemelhoog 417

Zoals klei in de hand van de pottenbakker

Hemelhoog 77

De HERE zegent jou

Hemelhoog 61

'k Heb Jezus nodig, heel mijn leven

Hemelhoog 299

Auteur: PZ

Het allermooiste

Inleiding

Annejet is bijna jarig, ze maakt een verlanglijstje. Ze wil wel graag een babypop. Ook wil ze graag prinsessenkleertjes voor de pop. En een prinsessenjurk voor zichzelf. Maar weet je wat er bovenaan het lijstje staat, een poes! Die wil ze het allerliefste. Ze hoopt heel erg dat ze die krijgt.

En als jij jarig bent, wat wil je dan het allerliefste?

Het allermooiste

In de tijd van de Bijbel hadden ze nog geen machines. De mensen werkten met scheppen, schoffels en harken. In die tijd is Simon hard aan het werk. Hij spit de grond om met een schep. Daar in het losse zand moeten straks de zaden gezaaid worden. Hij steekt de schep in de grond en keert het zand om. Hup, de schep in de grond, hoppa de grond ondersteboven. Als hij een poos aan het werk is krijgt hij het er warm van. Even rust hij uit op een steen. Daarna moet er weer gewerkt worden. Daar krijgt hij geld voor van zijn baas.

En dan, als hij weer de schep in de grond steekt, boem, krrrr. Wat is dat nu? Simon probeert de schep opnieuw in de grond te steken, boem! Er zit iets hards in de grond. Hij schraapt het zand er af. Dan ziet hij iets van hout, het lijkt wel een kist. Hij graaft de kist uit de grond. Dan doet hij de deksel open. Ooooooooooooooh, weet je wat hij ziet? Zo prachtig, zo mooi het is een schat! Een schat vol gouden munten, glimmende diamanten en mooie edelstenen in allerlei kleuren. Wat is Simon blij, hij heeft een echte schat gevonden!

Maar...de schat is niet van hem. Het land is immers van de boer voor wie hij werkt. Dus ook de kist met gouden munten en edelstenen. Maar weet je wát, hij heeft een plan. Snel rent hij naar huis. Hij zoekt allemaal spullen die hij kan verkopen. Misschien verkoopt hij zelfs zijn huis wel. Hij verkoopt alles wat hij heeft. En dan...dan gaat hij naar de boer van wie het land is. 'Ik wil het land graag van je kopen', zegt hij tegen de boer. 'Dat kan', antwoordt de boer, 'maar heb je wel geld om te betalen?' 'Jazeker!', zegt de man en geeft de boer zijn geld. 'Dankjewel, nu is het land voor jou', zegt de boer.

Dansend en springend gaat Simon naar zijn nieuwe stuk land. Hij haalt de schat op, hij is rijk, veel rijker dan hij ooit is geweest. Want deze schat is mooier dan alles wat hij verkocht heeft. Hij heeft nu niks meer, helemaal niks. Zelfs geen huis, maar wat hij nu heeft is veel beter. Daarom is hij er héél gelukkig mee. Gelukkiger dan hij was met álle spullen die hij ooit heeft gehad. Door dit verhaal te vertellen wil Jezus iets duidelijk maken, dat Hij het grootste, mooiste cadeau voor ons is van God.

Gebed

Heer dank U wel dat u ons de Here Jezus hebt gegeven. Dat Hij voor ons zorgt en ons troost. En ons ook helpt om te doen wat God graag wil. Dat we lief zijn voor anderen. Dat we samen delen. En nog veel meer waar we God en mensen blij mee kunnen maken. Amen.

Auteur: TD

beeld: unsplash

Jezus is de kostbaarste schat

Inleiding

Misschien krijg jij wel zakgeld. Dat kun je uitgeven, maar je kunt het ook sparen, tot je iets groots kunt kopen. Spaar jij graag? Of koop je toch gauw iets? Stel, jij gaat nu heel, heel, héél lang sparen, wel 50 jaar. En dan, als je al dat geld hebt, ga je een schat kopen, het mooiste dat je kunt bedenken. Welke schat wil jij dan hebben?

Ik ga jullie twee vergelijkingen van Jezus vertellen. Jezus probeert aan ons uit te leggen hoe mooi het is om bij God te horen en hoe mooi Gods koninkrijk is. Maar dat is een beetje lastig om voor te stellen: hoe geweldig kan Gods Koninkrijk zijn? Dus vergelijkt Jezus het met andere mooie dingen. Als Hij vertelt hoe blij iemand met een schat is, wil Hij dat wij net zo blij zijn met het Koninkrijk van God. Luister maar.

Bijbelverhaal

Er was eens een schat, die diep in de grond verborgen lag. De schat lag daar al heel lang in het donker, omdat niemand wist waar hij lag. De dagen gingen voorbij, toen jaren en toen eeuwen. Al die tijd vond niemand de schat. Bovenop de schat bouwde iemand een boerderij. En op een dag was er een man aan het werk op die boerderij. Het was niet zijn boerderij en het was niet zijn land, maar het was wel zijn werk en de man deed goed zijn best. Hij groef met zijn schep diepe geulen zodat er nieuwe boompjes geplant konden worden en TOK! — zijn schep raakte de deksel van de schatkist.

De man wist niet wat hij hoorde en stak zijn schep nog een keer in de aarde. En ja hoor, weer hoorde hij TOK! Nieuwsgierig groef de man verder, tot hij de zware schatkist de aarde uit kon tillen. De man opende de kist en daarbinnen blonken diamanten, gouden munten en zilveren sieraden. De man danste van vreugde in het rond! 'Maar...' dacht hij toen. 'Ik heb een probleem! Ik wil deze schat hebben, maar dit stuk land is niet van mij. Het hoort bij de boerderij.'

De man gaat verdrietig naast de schatkist zitten. De schat is zo mooi, kan hij hem echt niet houden? Nee, dat zou niet eerlijk zijn, het stuk grond is van de boer.

Dan bedenkt de man hoe het wel kan. Hij doet de kist dicht en begraaft de schat weer onder de aarde. Dan gaat hij terug naar huis en ... verkoopt zijn huis. Hij verkoopt ook kleren, zijn bestek, zijn geit, alles wat hij heeft. Hij vindt het lastig om afscheid te nemen van zijn huis, maar met het geld dat hij nu heeft, gaat hij naar de boer toe en koopt de boerderij van hem.

Nu is de boerderij van hem, en de schat ook! Dolgelukkig rent de man met zijn schep naar buiten toe en graaft zijn prachtige schat op.

Jezus vertelt ons nog een tweede verhaal. Dat begint zo. Er was eens... een koopman. Het is een slimme koopman en hij is op zoek naar dingen die hij goed kan verkopen, zoals parels. Dit zijn glanzende witte steentjes, waar je mooie sieraden van kunt maken. De koopman

weet dat mensen ze mooi vinden en er geld voor willen betalen, dus hij is op zoek.

Hij vindt wat glanzende parels en koopt ze. Hij ziet wat lelijke parels en trekt zijn neus op. Die willen zijn klanten vast niet hebben. Dan... ziet hij een grote parel, mooier dan alle andere die hij ooit heeft gezien. Zijn mond valt open. Die parel moet hij hebben! De parel is ontzettend duur, maar dat maakt de koopman niet uit. Hij verkoopt alle parels die hij bezit, al zijn andere spullen, en daarmee koopt hij de parel. Niet om door te verkopen, maar helemaal voor zichzelf.

De koopman heeft niets meer, alleen nog de mooiste parel, maar hij is gelukkiger dan hij ooit is geweest.

Slot

Zowel de man met de schep als de koopman zagen een ontzettend mooie schat. Voor die schat, of voor die parel, verkochten ze alles wat ze hadden.

'Gods koninkrijk', zegt Jezus, 'is eigenlijk net zoals die parel, net zoals die begraven schat. Als je Gods Koninkrijk ziet, is het zo mooi dat je alles weg wil geven om er maar binnen te komen'.

Denk nog eens terug aan het begin van vandaag. Toen hebben jullie allemaal een schat bedacht. Wat vind je nu van die schat?

Auteur: RvR

Alles moet wijken voor Gods Koninkrijk

[Matteüs 13:44-52](#)

Vraag vooraf aan de kinderen

- Wat zou je wensen als je één wens mocht doen?

Wat komt er uit de antwoorden? Vrede op aarde misschien, of spullen die ze mooi vinden? Misschien ook wel het antwoord: 'een toverstaf waarmee ik altijd alle wensen uit kan laten komen'.

Dat laatste zou echt handig zijn, natuurlijk. Dan kun je altijd alles hebben wat je wenst.

In dit stuk uit de Bijbel gaat het ook over mensen die iets willen, die iets wensen. De één wil een schat, de ander een mooie parel.

De schat

Joost heeft een moestuintje. Hij houdt ervan om in de zomer alle planten water te geven en aardbeien te plukken die daar staan. Ook groeien er aardappels. Als die klaar zijn gaat hij er met opa helemaal zelf patat van maken. Dat is altijd een leuk klusje. En lekker ook. Opa heeft een moestuin naast Joost. Daar staan bonen en sla. Dat vindt Joost wat minder lekker, maar het is wel altijd gezellig om samen met opa in de tuin te werken. De tuinen liggen een eindje buiten het dorp. Op zaterdag fietsten ze er samen naartoe met wat koffie en limonade in een rugtas. Bij de tuintjes staan ook een soort schuurtjes. Daar staan een paar stoelen en een tafeltje en daar ligt natuurlijk ook al het gereedschap voor de tuin. Als ze pauze nemen pakken ze de stoelen en gaan ze er even lekker bij zitten, met uitzicht op de tuin.

Ook vandaag gaan ze weer aan het werk. Het is tijd om de aardappels uit de grond te halen. Joost is heel benieuwd hoeveel hij er heeft. Dat is altijd weer een verrassing. Met soort grote vorkscheep tilt hij de aardappelplant van zo diep mogelijk op. Wat een grote aardappels! Dat wordt smullen later van de patat die ze daarvan gaan maken!

Bij de derde plant prikt hij in iets hards. Jammer, vast een dikke steen. Joost krabt en graaft wat in de grond, voorzichtig om de aardappels niet stuk te maken.

Maar... dat is geen steen. Het is een metalen doosje.

'Opa, opa!' roept Joost. 'Ik heb iets gevonden!' Ondertussen graaft Joost verder.

Samen tillen ze een roestig kistje uit het gat. Opa pakt een schroevendraaier en wrikt het open.

'Wow!' Joost kan zijn ogen niet geloven. 'Allemaal oude munten!'

Opa krabt zich achter zijn oor. 'Dat ziet er waardevol uit, Joost. Dat is niet niks...'

'Ik neem het mee! Ik wil het aan pappa en mamma laten zien!' Joost vergeet zijn patat en zijn aardbeien.

'Ik wil de pret niet bederven Joost,' zegt opa, 'maar ik denk dat dat niet zomaar kan.'

'Waarom niet?' wil Joost weten. 'Ik heb het toch gevonden?'

'Dit landje dat huren wij maar. De schuurtjes en de grond

zijn niet van ons. We mogen er planten op laten groeien, maar we mogen er bijvoorbeeld geen huis op bouwen, of een vijver graven. De grond is van de verhuurder, en daar zat het kistje in.

Joost kijkt beteuterd.

Opa steekt zijn vinger in de lucht, alsof hij een idee heeft. 'Als je de moestuin koopt, dan is het wél van jou. Dat is een oplossing...'

Daar moet Joost even over nadenken.

Vertel!

Lees samen het vers dat hierover gaat (vers 44).

- Waarin lijkt het verhaal hierboven op dit vers uit de Bijbel?
- Waarin niet?
- Wat zou jij doen als je Joost was? Kopen of niet kopen? Wanneer wel en wanneer niet? Speelt de waarde van de schat dan een rol? (Vast wel, als die meer waard is heeft het nut om veel geld uit te geven voor de grond)
- Wat zegt dat over het Koninkrijk van de hemel, over leven zoals God het wil?

De parel

Sophie spaart knikkers. Ze houdt van knikkeren, maar ze vindt ze ook gewoon heel mooi. Sommige knikkers bewaart ze in een speciaal doosje. Die gebruikt ze niet op straat, anders krijgen ze allemaal kleine krasjes en dat vindt ze lelijk.

Soms ruilt ze wel eens knikkers. Als ze er één dubbel heeft bijvoorbeeld. Dat is leuk om te doen.

Maja heeft ook knikkers. Ze heeft van haar oma een zakje vol gekregen, en één daarvan is wel heel bijzonder. Die is wit, maar glimt ook een beetje, vooral in de zon. Dan lijkt het wel of er een regenboog in zit.

'Zullen we knikkeren?', vraagt Maja aan Sophie. Dan ga ik met deze.

'Nee, jammer! Dan gaat dat mooie glimmende eraf!', zegt Sophie.

'Maar dan heb ik er verder toch niets aan', vindt Maja. 'Kan ik hem niet met je ruilen, voor andere knikkers?', bedenkt Sophie. Je mag thuis komen kijken, ik heb ook hele mooie'

'Dat wil ik wel, maar deze is wel veel waar hoor!', waarschuwt Maja alvast.

Vertel!

Lees samen de verzen die hierover gaan (vers 45 en 45).

- Waarin lijkt het verhaal hierboven op dit vers uit de Bijbel?
- Waarin niet?
- Wat zou jij doen als je Sophie was? En als je Maja was?
- Wat kun je na dit verhaal zegen over het Koninkrijk van de hemel? (Je mag het zoeken, het is veel waard, het is mooi...)

Keuzes

Het is met die parel en die schat een beetje net als met de toverstaf die je kunt wensen. Als ze die hebben, hebben de mensen uit de bijbelverhalen alles wat ze wensten. Er is ook een verschil. Met zo'n toverstaf zou je steeds weer nieuwe wensen die je krijgt kunnen vervullen. Maar met het vinden van de schat en de parel dachten deze mannen: ik heb alles wat ik in mijn leven nodig heb, al het andere is nu minder belangrijk!

Als je voelt en ziet hoe mooi en goed het is om met God te leven, dan kun je dat ook zeggen van wat je met je leven doet. Als je weet dat Hij je vrede geeft, en liefde en nog veel meer, dan worden spullen en andere dure dingen veel minder belangrijk.

Dat betekent misschien ook dat je (andere) keuzes gaat maken. Wat hoort er wel en wat hoort er niet bij dat leven met God? En er zullen ook mensen zijn die niet kiezen voor een leven met God. Die de waarde en de mooiheid er niet van zien. Daarover gaat het in de laatste verzen die bij het bijbelgedeelte van vandaag horen. Je kunt ze nog samen lezen voor je de laatste vragen beantwoordt.

Vertel!

- Wat hoort er volgens jou wel en niet bij het Koninkrijk van God, bij leven zoals Hij dat wil?
- Is dat moeilijk om te doen (of om niet te doen)?

Auteur: MZ

9 augustus 2026

Jezus geeft duizenden mensen wonderlijk te eten

Matteüs 14:13-21

Thema: God doet wat Hij zegt, proef maar

Doel

De kinderen leren dat Jezus op aarde kwam om Gods woorden te verkondigen. Tegelijk laat Hij zien dat God doet wat Hij zegt. Door mensen voedsel te geven.

Toelichting

Jezus kwam om het Goede Nieuws (Evangelie) te verkondigen. Zijn wonderen bijvoorbeeld voor zieken bewijzen dat Jezus niet zomaar iets zegt, maar Gods goedheid verwoordt. In deze geschiedenis wordt duidelijk dat God de dagelijkse zorgen van mensen niet vergeet. Hij zorgt voor de hele mens: voor zijn hart en voor zijn lichaam. Daarom geeft Jezus een grote groep mensen te eten door vijf broden en twee vissen te delen. Hij heeft meer dan genoeg, want Gods Koninkrijk brengt echte rijkdom.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Wonderlijk veel brood en vis

Richtlijnen: Vertel de geschiedenis aan de jongste kinderen. Leg daarbij de nadruk op het feit dat Jezus eerst de hele dag over God vertelt en mensen geneest. De mensen denken er niet aan dat ze ook nog moeten eten. Ook voor brood en vis zorgt Jezus op een wonderlijke manier. Niemand komt tekort, want God wil mensen alles geven.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Vergeten te eten

Richtlijnen: Heb jij wel eens gehad dat je zo druk met iets bezig was dat je de tijd vergat en dus te laat thuiskwam? Je had helemaal niet aan eten gedacht, want je dacht alleen maar aan spelen of het programma waarnaar je keek. Is het nu al etenstijd?

Zo gaat het ook bij die duizenden mensen rond Jezus. Ze zijn zo onder de indruk van de woorden en wonderen van Jezus dat ze aan niets anders meer denken. Ze vergeten dat ze nog eten moeten kopen en klaarmaken. Eigenlijk best mooi, maar ook dom. Jezus schiet te hulp. Hij laat zien dat Gods liefde te horen is in woorden, te zien in het genezen van zieken en te proeven in brood en vis. Jezus zelf deelt uit van een klein beetje brood en vis dat de aanwezigen zelf hebben meegebracht. Wonderlijk, dat iedereen meer dan genoeg krijgt.

Ook vandaag geeft God alles: voor ons geloof en voor ons lichaam.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Gods liefde in woorden en daden

Richtlijnen: Met de kinderen die tegen de puberteit aan zitten kun je het gesprek voeren over de vraag hoe belangrijk eten en kleding zijn voor hen. Zou God het belangrijk vinden dat je er leuk uitziet? En dat je mooie make-up opdoet? Of moet je zeggen: het gaat alleen om jouw binnenkant, jouw karakter en jouw geloof?

De geschiedenis van vandaag laat zien dat Jezus ook de dagelijkse dingen belangrijk vindt. Hij legt Gods woorden uit en laat Gods genezende daden zien. Maar Jezus geeft degenen die naar Hem luisteren ook voedsel. Zo proeven ze dat wat Hij zegt waar is en gevoed naar huis kunnen.

Hoe kunnen wij laten zien dat onze woorden over God betrouwbaar en waar zijn? Hoe kunnen we Gods liefde laten merken? (hartelijk en behulpzaam zijn, geduldig en gul zijn)

Extra bijbelgedeelte: Psalm 145

Een loflied op Gods grootheid. In vers 8 lezen we over liefde en genade en Gods steun en redding voor mensen in nood. Maar in vers 15 wordt God geloofd, dat Hij op de juiste tijd gul eten geeft. Dat is ook een kenmerk van de goede God.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het bijbelgedeelte

- Vs. 13 Ons gedeelte begint met iets heel menselijks, waar we bij Jezus niet zo snel aan denken: rouw. Jezus hoort dat Johannes de Doper vermoord is. Dat raakt Hem. Omdat Johannes familie is, omdat Johannes gevangen zat en vermoord is vanwege het evangelie. Omdat Johannes als geen ander betrokken was op de taak van Jezus. Omdat het Jezus nu al bepaalt bij het feit dat Hijzelf ook om zijn boodschap gedood zal worden. Maar ook omdat Johannes Johannes is: iemand die Hem lief was.
- En dan gebeurt er nog iets heel menselijks: de rouw wordt verstoord door het leven. Jezus zoekt het om alleen te zijn met zijn verdriet en zijn gedachten, maar de mensen weten Hem te vinden. Nog voor Hij op zijn afgelegen plaats is, is een hele menigte Hem voor. Zijn medelijden met al die mensen wint het van zijn behoefte aan rouw en alleen zijn, en Hij geneest de zieken.
- Vs. 15v Maar ja, dit gebeurt dus allemaal wel op een afgelegen plaats. Dus is er aan het eind van de dag geen eten voor iedereen beschikbaar. De leerlingen krijgen een vreemd antwoord: Ze hoeven niet weg, geef ze maar te eten. Je voelt wel aankomen: Jezus test hun geloof.
- Vs. 17 De discipelen hebben vijf broden en twee vissen. Vijf broden herinneren, voor de Jood die het Oude Testament goed kent, aan David, die in 1Samuël 21 op de vlucht is voor Saul, en aanklopt bij de priester voor brood. Daar vraagt hij om vijf broden, maar er is alleen gewijd brood. David en zijn mannen krijgen dan de toonbroden mee. Uit de vertelling van dit verhaal in Johannes weten we dat die vijf broden en twee vissen het eten zijn dat een jongetje bij zich had.
- Vs.17vv Jezus heeft op deze dag, die zo anders verliep dan Hij van plan was, niet alleen aandacht voor de pijn en ziekte van de menigte, maar leert de discipelen ook een les die tot vandaag actueel is:
- Het bescheiden gebaar van het jongetje: Het onbevangen aanbieden van wat je hebt, al is het maar weinig en op papier onvoldoende. Dat is de weg die Jezus nog steeds gebruikt om het evangelie onder de mensen te brengen. Een luisterend oor, letterlijk of figuurlijk een duit in het zakje, een arm om een schouder of een gedeeld woord van hoop: Jezus kan het nog steeds gebruiken om er iets veel groters mee te doen.
 - De angst voor te weinig of niet goed genoeg: De discipelen moeten zich overvraagd gevoeld hebben. Vijfduizend mensen voeden zonder middelen, dat kan toch helemaal niet? Hier raakt het verhaal aan onze angst voor afwijzing en kritiek. Als het onmogelijke van je gevraagd wordt, dan kan je toch alleen maar tekortschieten? Niet als je in geloof beschikbaar bent voor Jezus. Het jongetje, de discipelen, veel stelt hun inbreng niet voor. Maar in Jezus' handen is het genoeg. Nee, meer dan genoeg. Daar komen we nog op.
 - De zegen van overvloed. 5 broden en 2 vissen is samen 7: het getal van de volheid. Getal van Gods zegen. En gezegend wordt het. Als de vijfduizend hebben gegeten, blijven er 12 manden met restjes over. Dat is heel veel meer dan wat er aan het begin was. Onwaarschijnlijke overvloed. Maar 12 is ook een getal met betekenis: de discipelen begonnen met twijfel, ongeloof misschien wel. Maar ze stappen naar buiten met zoveel overvloed, dat ze het onmogelijk op kunnen. Er zit niets anders op dan het de komende dagen te blijven uitdelen. Wanneer wij zonder angst voor tekort delen wat we hebben, kan een wonder beginnen dat boven ons uitgroeit. Het wonder is dan niet alleen dat jij helpt (voeden van de menigte), maar ook dat jij ontvangt (een mand vol eten per persoon). Wees niet bang voor tekort, want wat we geven wordt door God vermenigvuldigd.
 - Het wonder van Gods gaven. Dit verhaal laat zich ook lezen als een geestelijke les over wat onze gaven waard zijn. Die vijf broden en twee vissen zijn als wat God aan gaven jou en mij gegeven heeft. Die ervaren we vaak als klein of twijfelachtig, maar als we ze toch inzetten, worden ze vermenigvuldigd. God gebruikt ons niet omdat we groot of geweldig zijn, maar juist om te laten zien dat onze kleinheid en armoede Hem niet in de weg staat. Want de wet van het Koninkrijk van de hemel is anders dan dat van de aarde.

Vragen

- Welke gaven zie je bij de kinderen van de kerk?
- Wat zien anderen bij jou als je gaven?

Auteur: KS

Liederen

Psalm 146: 1, 3 en 4

Lied 383

Lied 836

Psalm 8

Vijf broden en twee vissen

De HERE zegent jou

Als je bidt, zal Hij je geven

Lees je Bijbel, bid elke dag

Omdat U groot bent

'k Heb Jezus nodig, heel mijn leven

Samen delen

(=Gezang 57 LvdK)

(=Gezang 463 LvdK)

Hemelhoog 4

Liedjes voor kinderen 1 Elly en Rikkert

Hemelhoog 61

Hemelhoog 101

Hemelhoog 382

Hemelhoog 658

Hemelhoog 299

Alles wordt nieuw 1 Hanna Lam en Wim ter Burg

Auteur: PZ

Wonderlijk veel brood en vis

Inleiding

Bart en Simon zitten aan tafel. Ze tellen hun geld. 'Dit is van mijn verjaardag,' zegt Bart trots. 'En dit heb ik verdiend met klusjes,' zegt Simon.

Papa komt erbij zitten. 'Wat zijn jullie goed bezig,' zegt hij. Dan vraagt papa: 'Zouden jullie misschien een klein beetje willen geven aan mensen die ver weg wonen en weinig eten hebben?'

Bart kijkt verbaasd. 'Maar... dat is toch óns geld?'

'Ja,' zegt papa rustig. 'En jullie mogen zelf kiezen. Het hoeft niet.' Simon denkt even na.

'Maar wat kunnen ze nou met 2 euro? Dat is toch zo op?' Papa glimlacht. 'Dat lijkt zo. Maar God kan met een klein beetje heel veel doen.' 'Hoe dan?' vraagt Bart nieuwsgierig. 'Stel je voor,' zegt papa, 'je koopt een zakje graan. Dat zaait iemand in de grond. Dan groeit er nieuw graan. Daar kun je brood van maken. En daar kunnen mensen lang van eten.' 'Wauw...,' fluistert Simon. 'Of je koopt kippen,' gaat papa verder. 'Dan krijg je elke dag eitjes. En uit die eitjes kunnen weer kuikentjes komen.' 'Meer kippen!' roept Bart blij. 'Precies,' zegt papa. 'En een geit geeft melk. Daar kun je kaas van maken.'

Bart en Simon kijken elkaar aan. 'Dat is eigenlijk best slim,' zegt Bart. 'Ik wil wel helpen,' zegt Simon.

Papa knikt blij.

'Dat vind ik heel lief van jullie. Weten jullie dat er in de Bijbel ook zo'n verhaal staat?'

De jongens schudden hun hoofd.

'Luister maar,' zegt papa.

Bijbelverhaal

Er was eens een dag dat heel veel mensen naar de Here Jezus kwamen. Echt heel veel... wel meer dan vijfduizend! Ze luisterden naar Hem.

En zieke mensen werden beter. Maar het werd later en later... En iedereen kreeg honger. De vrienden van Jezus zeiden: 'Moeten de mensen niet naar huis? Dan kunnen ze eten. 'Maar Jezus zei: 'Geven jullie hun maar te eten.' De vrienden keken elkaar aan. 'Maar... we hebben bijna niets!'

Toen was daar een jongetje. Hij had vijf broodjes... en twee visjes. Het was zijn lunch.

Niet veel... maar hij wilde het wel delen. Jezus glimlachte. 'Dank je wel', zei Hij. Toen gebeurde er iets wonderlijks. De vrienden begonnen brood en vis uit te delen. Aan iedereen. En ze bleven maar uitdelen en uitdelen... en uitdelen. Het raakte niet op! Iedereen kreeg genoeg te eten. Er bleef zelfs nog heel veel over!

Omdat dat jongetje zijn lunch wilde delen kon de Here Jezus een wonder doen!

Slot

'Zie je?' zegt papa zacht.

'Dat jongetje gaf wat hij had. En Jezus deed er iets heel bijzonders mee.'

Bart knikt. 'Dan wil ik ook delen.' 'Ik ook,' zegt Simon.

Papa glimlacht. 'Met een klein beetje... kan God iets heel groots doen.'

Auteur: JV

Vergeeten te eten

Inleiding

Je kent het vast, je bent ergens heel druk mee bezig. Met buitenspelen in de zomer, in de speeltuin vlakbij je huis. Er zijn veel andere kinderen en het spel is zo leuk, er hangt natuurlijk ook geen klok in de speeltuin. Opeens staat er een vader of moeder in de speeltuin die roept: Etenstijd. thuiskomen. Dan pas voel je inderdaad dat je ook wel toe bent aan het avondeten. Maar als de vader of moeder niet was gekomen, had je nog heerlijk door kunnen spelen.

Of je doet een spel op de computer, je kunt je er zo in verliezen dat je helemaal vergeet dat je ook nog moet plassen, iets anders kunt gaan doen of moet eten. Je bent zo geconcentreerd bezig dat je alles om je heen vergeet.

Iets dergelijks gebeurt er vandaag in het bijbelgedeelte ook.

Bijbelgedeelte

Jezus wil eigenlijk alleen zijn. Hij heeft net iets verdrietig gehoord. Hij gaat per boot naar een plek waar Hij even alleen kan zijn. Zijn leerlingen gaan met Hem mee in de boot. De meest geschikte plek hiervoor is een afgelegen plek, daar kan Jezus alleen zijn. Maar de mensen die graag naar Hem luisteren hebben het door. Ze zien de boot gaan en volgen die zo goed als dat kan via het land. De groep mensen wordt steeds groter, de mensen komen overal vandaan. Als Jezus uit de boot stapt, ziet Hij de grote groep mensen. Hij kan niet anders, Hij krijgt medelijden met hen. Hij geneest hun zieken. Alleen zijn, daar komt niets van terecht voor Jezus.

En dan, het lijkt opeens, begint het avond te worden. De leerlingen gaan naar Jezus en zeggen: Dit is een afgelegen plek, Heer, het wordt steeds later. Stuur de mensen weg. Laat ze naar de dorpen gaan om eten voor zichzelf

te kopen.

Maar dan geeft Jezus iets heel vreemds als antwoord: 'De mensen hoeven niet weg, geven jullie hun maar te eten.'

Nou ja, dat kan toch helemaal niet. Zoveel mensen. Wie kan er genoeg eten regelen? Wacht even, het zijn de leerlingen van Jezus. Ze hebben al veel met Hem meegemaakt. Ze weten dat Jezus wonderen kan doen, zieken kan genezen. Jezus weet dingen die mensen niet weten, Jezus kan dingen die mensen niet kunnen. Zou het zorgen voor eten iets zijn wat Jezus niet kan? Maar het lijkt alsof de leerlingen dit allemaal vergeten zijn. Ze zien alleen het probleem. Er is maar heel weinig eten en er zijn zoveel mensen.

De leerlingen zijn op zoek geweest naar het eten wat er is, ze hebben iets gevonden. Vijf broden en twee vissen. Maar dat is toch lang niet genoeg?

Jezus zegt: 'breng de broden en de vissen bij mij. Zorg dat de mensen in het gras gaan zitten.' Als iedereen zit, pakt Hij de broden en de vissen, Jezus kijkt omhoog en spreekt het zegengebed uit. Daarna breekt Hij de broden en de vissen. Jezus geeft de stukken brood en vis aan de leerlingen en zij geven het weer door aan alle mensen op het gras. Iedereen eet, tot ze vol zitten. Ze hebben echt genoeg te eten. Wat niet opgegeten wordt, wordt opgehaald en er zijn wel twaalf manden vol eten over. Vijftienduizend mannen hebben gegeten, de vrouwen en kinderen die er ook bij waren zijn niet eens meegeteld.

De mensen waren zo druk met luisteren en kijken naar Jezus dat ze alles vergeten waren. De discipelen zagen alleen het probleem. Maar Jezus, Jezus geeft de mensen te eten. Hij laat niet alleen horen wie Hij is, Hij laat het ook zien. Iemand die dit kan, van Hem wil je toch meer weten, meer van Hem horen? Bij Hem wil je toch dicht in de buurt zijn?

Slot

In het bijbelboek Johannes staat deze geschiedenis ook, daar staat dat er een jongen was die de broden en de vissen bij zich had. Hij had ze waarschijnlijk voor zichzelf meegenomen. Hij had er ook niet op gerekend dat met zijn eten iedereen te eten zou krijgen. Jezus wil ons vandaag leren dat kleine dingen ook heel belangrijk kunnen zijn. Dingen die voor ons zo gewoon lijken, naar iemand luisteren, een beetje geld voor een collecte, tegen iemand zeggen dat je van hem of haar houdt. Voor iemand opkomen die dat wel kan gebruiken op school. Een knipoog naar iemand die verdrietig kijkt, gedag zeggen op straat. Kleine dingen, maar in Gods Koninkrijk kunnen ze iets heel groots betekenen.

Jezus maakt van de vijf broden en twee vissen niet precies genoeg voor iedereen. Of net genoeg om geen

hongergevoel meer te hebben. Nee, Jezus maakt zoveel eten dat er overblijft. Er blijft veel meer over dan er in het begin was. God zorgt voor ons, Hij weet wat we nodig hebben. Hij meet niet met de maat van mensen. Er mag uitgedeeld blijven worden. Wat mooi om te weten. God geeft en Hij wil ook dingen van mensen gebruiken. Broden en vissen waren de dingen die Jezus gebruikte van de jongen. Wat kan God van ons gebruiken? Ons geduld? Onze sportiviteit? Onze gezelligheid? Onze liefde? Ons geld voor een collecte aan de deur of in de kerk? Onze tijd?

Misschien zie je dit bij volwassen mensen al wat beter. Zij hebben vaak meer geld. Zij kunnen door hun werk iets voor anderen betekenen, denk aan een verpleger in het ziekenhuis, of een dominee. Maar iemand die de wc kan maken als die het niet meer doet, is ook een zegen. Iemand die een huis kan repareren als er schade is, wat heerlijk als alles weer in orde is gemaakt.

Ga maar eens ontdekken wat jij kan, wat jij kan doen en kan betekenen voor anderen. Misschien moeilijk, maar wie weet ziet iemand anders, een vriend of vriendin of je ouders wel iets wat jij heel goed kunt. Iets wat ook te delen is, iets wat je in kunt zetten voor God en anderen.

Wij zijn vaak druk met spelen, buiten of op de computer. Dat mag ook, maar de mensen uit het verhaal waren druk met het luisteren naar Jezus. Zo druk dat ze eten, drinken, de tijd om naar huis te gaan, vergaten. Kunnen we daar ook iets van leren?

Jezus ziet de mensen om Hem heen. Hij maakt tijd voor hen, Hij geneest hun zieken, vertelt over God, geeft ze te eten. Dat deed Hij toen, dat doet Hij nu. God ziet ons ook. Geweldig hè?

Auteur: CdG

Gods liefde in woorden en daden

[Matteüs 14:13-21](#)

'Jozua, breng jij dit eten even naar tante Esther?'
'Hè, mam, ik wil eigenlijk naar Jefta toe, we willen boom-
pje klimmen bij het veldje.' Jozua zucht. 'Kan tante Esther
zelf geen broodjes bakken, en vissen vangen?'
'Nee Jozua, dat lukt haar niet meer goed. Ze kan niet
meer goed zien, dat weet je toch? Nou, dat is de laatste
week alleen maar erger geworden. We moeten maar
een beetje voor haar zorgen.' Mamma pakt vijf broodjes
en twee gebakken vissen in een mand en hangt die aan
Jozua's arm. 'Als je nu gaat, ben je zó weer terug, en dan
kun je de hele middag nog in bomen klimmen.'

Jozua gaat op pad. Tante Esther is altijd lief, maar de
laatste tijd is ze ook een beetje verdrietig. Dat jou Jozua
ook zijn als hij bijna niets meer zou kunnen zien. Als hij
bij het rijtje huizen komt waar ze woont ziet hij allemaal
mensen staan. Ze praten opgewonden en bewegen druk
met hun handen terwijl ze dat doen. Ook Esther staat
erbij. Hij loopt naar haar toe en pakt haar arm.
'Dag tante', zegt hij.

Esther geeft hem een knuffel en zegt: 'hoor je dat, wat ze
zeggen? Johannes de Doper is vermoord. Hij leeft niet
meer. Ik vind het zo erg!'

'Wat moeten we nu doen?' roept een man. 'Johannes
heeft ons zo veel geleerd, en hij vertelde zulke goede
dingen.'

'Weet je,' zegt tante Esther tegen de man, en iedereen
luistert. Esther zegt niet zo heel vaak iets, maar als ze
iets zegt is het wel altijd belangrijk.

'Johannes zei ook dat Jezus degene was naar wie we toe
moeten. Jezus van Nazaret, de man die al die wonderen
doet.'

'Ja!', 'Waar is Hij?' 'We gaan naar Hem toe!' Alle mensen
beginnen door elkaar te praten.

'Jozua, ik wil ook naar Jezus toe,' zegt tante Esther. 'Wil jij
me helpen? Wil jij me naar Hem toe brengen? Ik weet ook
niet waar Hij is.'

Jozua spitst zijn oren. Mensen praten druk en iedereen
weet wel weer iets te vertellen. Ze hebben Jezus op een
boot zien stappen, nadat het nieuws van Johannes de
Doper bekend was geworden. Jezus zag er erg verdrie-
tig uit. Ja, dat snapten de mensen wel. Hij moet naar de
overkant van het meer zijn gegaan... 'Kom!', zeggen de
mensen. 'We lopen die kant op!' Iedereen komt in bewe-
ging. Jozua houdt zijn tante goed vast met zijn ene hand
en het mandje eten met zijn andere, en hij loopt mee.

En daar, aan de andere kant van het water, daar is Jezus.
En niet alleen Jezus. Ook zijn leerlingen zijn er en Jozua
en tante Esther, en nog wel veel en veel meer mensen.
Duizenden mensen zijn het. Even schiet het door Jozua
heen: dat bomen klimmen kan ik wel vergeten vandaag...
Maar er is zo veel te zien, dit is nog veel spannender dan
klimmen in een boom Wat een drukte en wat een gepraat
en geroep. Mensen lachen en dansen. Hé, was dat die

man die net door die anderen gedragen werd? Die staat
te springen als een klein kind!

Dan loopt Jezus op Jozua en Esther af. Hij pakt het ge-
zicht van Jozua's tante vast en zegt haar naam. Hoe weet
Hij die?

Esther doet haar ogen open en huilt, van geluk. 'Ik kan
weer zien, ik kan alles zien,' fluistert ze.

Jozua's mond valt open. Dit heeft hij nog nooit meege-
maakt. Tante Esther is weer beter en dat heeft Jezus
gedaan!

Dan kijkt hij nog eens om zich heen. Iets verder dan al
die blije mensen. Hij ziet dat het al donker wordt. Dan
moet hij altijd thuis zijn om te eten. En dat zal voor al
deze mensen niet anders zijn. De discipelen hebben het
ook door, merkt hij. Die worden onrustig en praten tegen
Jezus. Ze wijzen naar de mensen en naar hun buik en
mond.

Jozua hoort zijn maag een beetje knorren. Hij heeft best
zin in wat. Dan kijkt naar de mand aan zijn arm, hij zou
een broodje kunnen nemen.

De discipelen praten steeds opgewondener tegen Jezus.
Als hij nu eens... Jozua denkt na. Heeft dat zin? Hij weet
het niet, maar toch hij loopt naar de leerlingen en geeft
hun de mand.

Na een tijdje ziet hij Jezus met zijn mandje. 'Ga allemaal
zitten,' zegt Jezus. Hij bidt en dankt God en dan is er nog
een wonder. Iedereen krijgt te eten. Ie-der-eeen van die
visjes en die broodjes. En er is ook nog over.

Ineens voelt hij een hand op zijn schouder. 'Jozua, wat
fijn dat jij hier ook bent!' Het is mamma. Ze is ook met alle
mensen in hun eigen buurt naar Jezus op zoek gegaan.

Jozua is ook blij dat zij er is!

'Ik wist niet dat het al zo laat was!', zegt mamma. 'Maar ik
hoef jullie niets te vertellen, denk ik, of wel? Zo ging het
hier met iedereen.'

'Ik was ook even bang dat we hier met z'n allen zouden
verdwalen, zonder eten enz. En ik had best zin in een
broodje...', vertelt hij zijn moeder. 'Maar dat voelde ook
niet goed. Ik wist niet zo goed wat ik moest doen. En ik
zag al die mensen en ik zag Jezus. En iedereen kwam bij
Hem met zijn ziekte en zorgen en alles... en toen dacht
ik: Hij weet wel wat we moeten doen. En mamma, Hij
zorgde gewoon voor iedereen. Voor die mensen die ziek
waren en blind, en ook voor mij en voor jou. En natuurlijk
voor tante Esther! Ik zal deze dag nooit vergeten!'

Vertel!

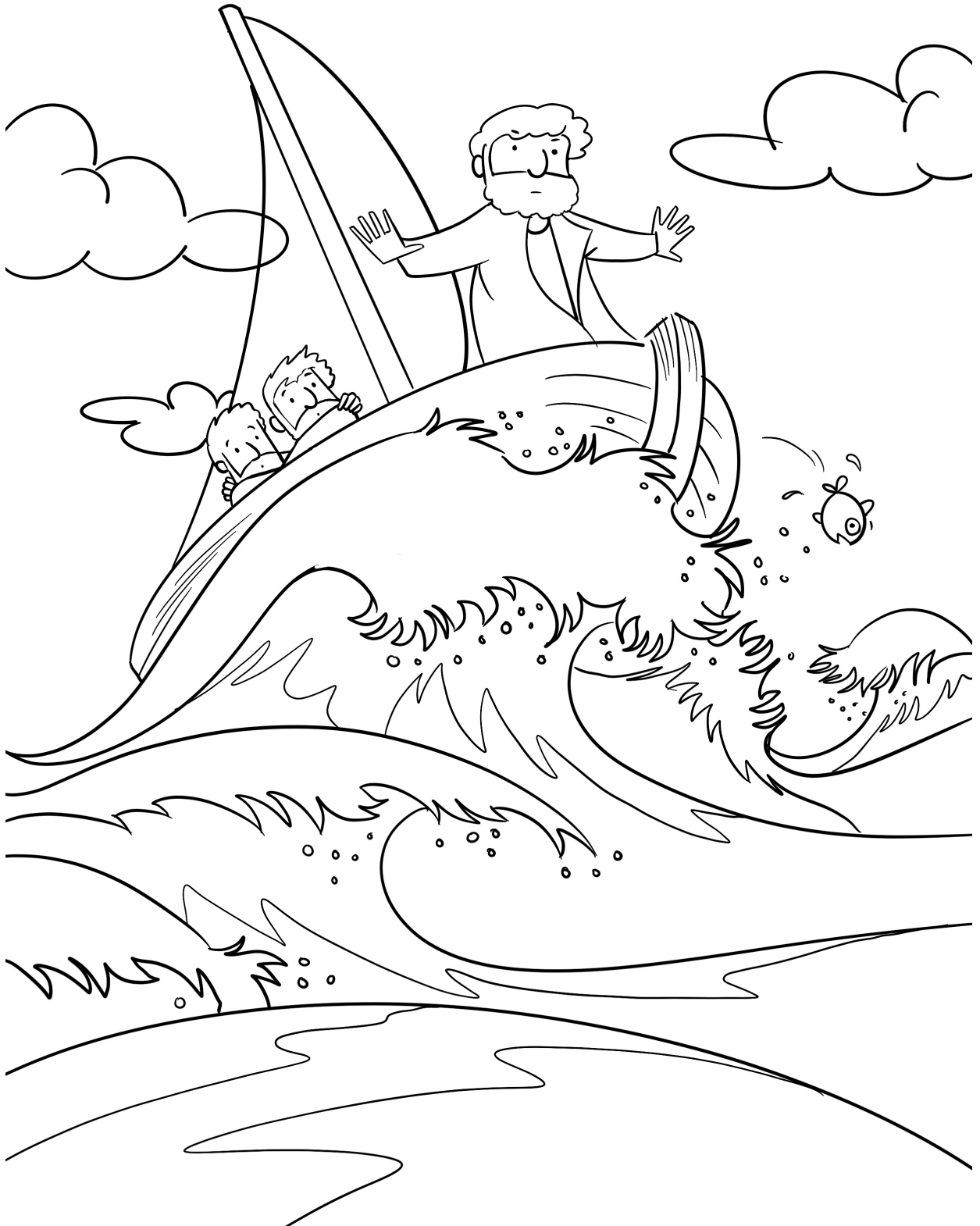
- Wat is voor jou belangrijker – gezond zijn, eten, drinken, kleding...?
- Zijn er momenten te bedenken dat het ene op eens belangrijker wordt dan het ander?
- Jozua uit het verhaal had een paar broden en vissen die hij aan Jezus gaf
Wat heb jij te geven in het leven? Wat zou je voor een ander kunnen doen?
Is dat iets groots of iets kleins?
- En hoe zou God, zou Jezus daar tegenaan kijken?
- Zou Jezus van iets kleins van jou ook iets groots voor een ander kunnen maken?
Heb je daarvan voorbeelden?

Auteur: MZ

16 augustus 2026

Jezus loopt over het meer

Matteüs 14:13-21

Thema: Durf naar Jezus te gaan!

Doel

De kinderen leren dat ons leven verandert, als wij Jezus vertrouwen en naar Hem gaan in onze zorgen.

Toelichting

De discipelen hebben tegenwind en het is donker. Omdat Jezus niet bij hen is, twijfelen ze aan Gods nabijheid. Dat is niet vreemd. Als alles goed gaat, zijn we moedig, dankbaar en vol vertrouwen naar God, maar houden we dat ook vol als het tegenzit? Of zien we dan overal spoken? Is wat God zegt wel waar? En is God echt zo groot dat niets Hem tegenhoudt? Deze geschiedenis is een steun in de rug als we het moeilijk hebben. Ons geloof groeit als we, net als Petrus, enthousiast de Here Jezus volgen. Hij roept ons iedere dag om naar Hem te komen. Hij haalt ons naar zich toe: 'Kom!'. Durven we dat en houden we die durf ook vol?

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Petrus mag bij Jezus komen

Richtlijnen: Vertel als inleiding zoiets als: Je hebt gymnastiek, De juf laat een moeilijke oefening zien. Daarna vraagt ze: wie durft dat te proberen? Soms steken veel kinderen hun vinger op, soms maar één. Zou het lukken?

In het bijbelverhaal van vandaag zien we ook iemand die durft. Alle discipelen waren bang in de storm. Nu loopt Jezus vlakbij hen op het water van het meer. Hij zegt tegen Petrus: 'Kom, jij kunt het ook'. Petrus stapt uit de boot en gaat naar Jezus toe over het water. Opeens durft Petrus niet meer. Gelukkig laat Jezus hem niet los en redt hem.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Stoer of bang?

Richtlijnen: Sommige kinderen zijn stoer; ze durven veel meer dan anderen. Andere kinderen staan niet graag vooraan. Ze kijken eerst hoe een ander het doet en dan durven zij misschien, met bibberende handen en benen.

Is Petrus stoer of bang in dit bijbelverhaal? Hij is stoer, omdat hij Jezus herkent en in de storm over het wilde water naar Hem toe wil lopen. Maar Petrus wordt bang als hij de hoge golven ziet. Hij zinkt in het meer weg. Stoer en bang, allebei dus! Stoer toen hij op Jezus vertrouwde en bang toen hij Hem vergat. Gelukkig redt Jezus Petrus door Hem uit het water te trekken; Hij laat Petrus niet vallen.

Vertrouw jij stoer op Jezus? Of ben je ook wel eens bang dat je niet kunt wat Hij vraagt? Bang zijn is niet raar. Gewoon blijven proberen, ook vertrouwen moet je leren. Hoe dan ook: Jezus vergeet je nooit en helpt je steeds weer.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Aangemoedigd en gered

Richtlijnen: Als turners aan het hoogrek hun oefening doen staat vaak hun trainer vaak bij de moeilijkste combinaties vlakbij. Hij vertrouwt erop dat ze geen fout maken, maar staat klaar om hen op te vangen. *Eventueel kun je een filmpje laten zien.*

In de geschiedenis van Petrus op het meer gebeurt zoiets. Petrus loopt over het water, want zijn Coach, Jezus, heeft gezegd dat hij dat kan. En omdat Petrus dat zelf ook gelooft mag hij het doen. Maar Petrus raakt in de problemen; hij gaat het niet redden. Hoe komt dat? Gelukkig is Jezus er dan nog steeds om hem op te vangen.

Jezus zegt ook tegen ons 'Kom'. Hij zegt dat wij als volgelingen van Hem, als kinderen van God, kunnen leven. Houden we dat vol en blijven we op die woorden vertrouwen? Of laten we ons ontmoedigen door hindernissen en tegenslagen? Zijn we zo onder de indruk van onszelf en de ideeën om ons heen, dat we het opgeven?

Jezus blijft ons roepen en aanmoedigen... en redden.

Extra bijbelgedeelte: Hebreëën 10:32-39

De gelovige Hebreëën hebben met het lijden moeten worstelen. Ze worden, nadat Jezus voor hen is gestorven en opgestaan, opgeroepen vol te houden. Dan zullen ze ontvangen wat God heeft beloofd.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Zojuist waren vijf broden en twee vissen in de handen van Jezus vermenigvuldigd tot een overvloedige, Messiaanse maaltijd. Direct daarna vertrekt Jezus. Matteüs vertelt niet waarom, alleen Johannes vermeldt dat de mensen Jezus tot koning wilden maken (Joh. 6:14).

Terwijl Jezus in de eenzaamheid bidt, varen zijn leerlingen op het meer van Galilea. Na de grote verwondering over die maaltijd worden ze nu gekweld door harde tegenwind en grote golven. Dan zien ze plotseling Jezus lopend over het meer ... Hun angst is groot. Dit kan toch geen mens zijn! Een spook? Bent U het, Jezus? Waarlijk U bent Gods Zoon!

Vers voor vers

- Vs. 22v 'Jezus gelaste' – eigenlijk willen de discipelen Jezus niet alleen laten, maar Hij geeft hun opdracht zonder Hem weg te varen. Dan vindt Hij eindelijk de stilte om te bidden op de berg. Vrijwel de hele nacht is Hij alleen (zie ook 14:13) om met zijn Vader te spreken.
Het lijkt trouwens alsof de tijd tijdens de wonderlijke maaltijd heeft stilgestaan, want zowel in 14:15 als hier, in 14:23 is er dezelfde tijdsaanduiding. 'Het vallen van de avond' en dat is de avondschemering die maar kort duurt.
- Vs. 24 Een stadie is een Griekse lengtemaat van 192 meter. Er is niet zomaar een beetje tegenwind, nee, ze worden 'geteisterd' door de harde tegenwind en de opgezwepte golven. Het is ook nog nacht.
- Vs. 25 In de HSV en NBG51 staat 'in de vierde nachtwake', terwijl de NBV21 een vrije vertaling geeft met 'tegen het einde van de nacht'. De nacht werd volgens de Romeinse indeling verdeeld in vier nachtwaken. In Marc. 13:35 wordt gesproken over 'laat in de avond, middernacht, bij het hanengekraai en 's morgens vroeg'. Die laatste is de vierde nachtwake en Jezus komt dus aan het eind van de nacht als de ochtendschemering begint door te breken.
- Vs. 26 De leerlingen zien Jezus op het water lopen en denken aan een spook of een geestverschijning. Dachten ze dat het een boze geest was? Zoals in het pseudepigrafische boek Wijsheid 17:15 waar gesproken wordt over schrikwekkende spookgestalten die de Egyptenaren verlamden van schrik tijdens de plaag van de diepe duisternis. In ieder geval zijn ze doodsbang en totaal in verwarring. Ze schreeuwen van angst.
- Vs.27vv Dan spreekt Jezus met grote nadruk: 'Ik, Ik ben het, wees niet bang!' Dwars door het geluid van storm en golven herkent Petrus de stem van zijn Meester. Hij wil naar Jezus toe en Die zegt 'kom'. En even later loopt Petrus over het water naar Jezus, vertrouwend op de kracht van Jezus' woord. Een waterjuffer loopt over het water omdat de oppervlaktespanning groter is dan zijn gewicht. Maar Petrus wordt gedragen door de kracht van Jezus' woord. Hier blijkt zoals eerder bij de vermenigvuldiging van het brood dat Jezus dingen doet die God alleen kan.
- Vs. 30vv Dan wint de angst het weer van het geloof. Petrus kijkt naar de wind en de wilde golven. Petrus' strijd heeft vooral te maken met de vraag: wie is nu er sterker, de zee of Jezus? Het hele gebeuren wekt de indruk dat er rondom Jezus een gebied was waar het water glad en rustig was, maar daarbuiten woedde nog de storm. Van Petrus wordt gevraagd om te geloven dat het water hem zal dragen en dat de golven hem niet zullen meesleuren. Jezus lijkt heel bewust de storm pas tot bedaren te brengen als ze allemaal in het schip zijn en niet terwijl Petrus naar Jezus loopt over het water.
Petrus durft niet verder en dan begint hij te zinken. Hoewel zijn geloof klein is – volgens Jezus – weet hij toch het goede hulpadres. Heer, red mij! Waarom ben je gaan twijfelen? vraagt Jezus. Matteüs had het al verklapt. Petrus keek niet meer naar Jezus, maar naar de gevaren.
Dan blijkt dat Jezus Heer is over alle machten, want het water op het meer wordt overal stil wanneer Hij in het schip klimt. De wind ging liggen (en de zee werd rustig).
- Vs. 33 De leerlingen in de boot beseffen en belijden dat Jezus bekleed is met goddelijke macht en majesteit, want ze vallen voor Hem op hun knieën. Wie anders dan God zelf doet het bruisen van de zee bedaren (Ps. 65:8)? Ongetwijfeld ligt hier een verbinding naar de Messiaanse psalm 89:10 'Gij heerst over de overmoed van de zee, als haar golven zich verheffen, stilt Gij ze.' Vergelijk ook Ps. 93 (m.n. de berijming vers 3) en 107:29.

Opmerkingen en vragen

- 1 Petrus herkent de stem van zijn Meester, waaruit blijkt dat hij vertrouwd met Hem is. Dat is toch een van de belangrijkste doelen van de kindervertelling, nl. dat zij vertrouwd worden met onze Heer Jezus Christus en in de moeilijke situaties van hun leven leren roepen 'Heer Jezus, red mij!'
- 2 Tegelijk zullen we voorzichtig zijn. Dit verhaal is een unieke gebeurtenis en geen belofte dat God ons uit elke moeilijke situatie zal redden. Wel mogen we erop vertrouwen dat Jezus met ons meegaat.

Auteur: RB

NB

Voor een schaatsenrijder die op het water loopt, zie: [sciencespace - lopen op het water](#)

Liederen

Psalm 107: 11 -14

Lied 917

Gezang 467 LvdK

Diep, diep, diep als de zee

In en sloopje over zee

Zet je voet maar op het water

Psalm 8

Lees je Bijbel, bid elke dag

'k Heb Jezus nodig, heel mijn leven

(=Gezang 56 LvdK)

Hemelhoog 327

Hemelhoog 92

Liedjes voor kinderen 3 Elly en Rikkert Zuiderveld – Nieman

Hemelhoog 4

Hemelhoog 382

Hemelhoog 299

Auteur: PZ

Petrus mag bij Jezus komen.

De discipelen zitten in de boot. De Here Jezus heeft tegen hen gezegd dat ze alvast naar de overkant moeten varen. 'Ik kom later!' zegt Hij.

Maar dan begint het te waaien. De mannen roeien hard. De wind waait harder... en nog harder. Het wordt een zware storm. Een heel zware storm! Roeien lukt niet meer. De mannen worden bang. Ze houden zich stevig vast aan de rand van de boot, zodat ze er niet uit vallen.

Tussen de hoge golven en het opspattende water zien ze iets. Wat is dat daar? Is het een bootje dat ook in de storm zit? Nee... daarvoor is het te klein. Het lijkt wel alsof daar iemand staat...

Maar dat kan toch niet? Midden op het meer, op de golven? En toch...

'Help!', roept één van de mannen. 'Dat is een spook!' De mannen worden nog banger. Het is donker. De storm gaat tekeer. De golven zijn heel hoog. En daar... daar loopt iemand over het water!

Dan horen ze een stem. Petrus luistert goed: 'Houd moed! Ik ben het. Wees niet bang!'

Petrus kijkt goed. Hij gelooft niet in spoken, maar wél in de Here Jezus. Hij heeft al zoveel wonderen gezien. Mensen die weer kunnen zien. Mensen die weer kunnen lopen. Heel veel mensen die eten krijgen van een paar broden en vissen...Waarom zou dit dan niet Jezus kunnen zijn?

Petrus herkent de stem. Hij hoort die stem elke dag. Toch roept hij: 'Heer, als U het echt bent, zeg dan dat ik naar U toe mag komen!'

'Kom maar!' roept de Here Jezus. Petrus stapt uit de boot... op het water! En hij loopt! Het lukt!

Maar dan voelt Petrus de harde wind. Die blaast tegen hem aan. Hij wordt bang.

Straks val ik... straks zink ik in het donkere water... Dan zakt Petrus naar beneden, het water in.

'Help mij, Heer!' roept hij. Jezus pakt meteen zijn hand. Hij trekt Petrus weer omhoog en houdt hem vast.

Hij zegt: 'Waarom twijfel je? Ik laat je toch niet komen als Ik er niet ook voor zorg dat je over het water kúnt lopen?'

Samen stappen ze in de boot. De storm is weg en het water is weer rustig.

De andere mannen zien nu ook wie de man het is.

Nu weten ze het zeker: Jezus is écht de Zoon van God. Zelfs in de zwaarste storm komt Hij naar hen toe. Hij zal er áltijd zijn om mee te gaan!

Auteur: JV

Stoer of bang?

Inleiding

Je kent ze vast, van die hele stoere kinderen. Ze durven alles! Zien ze een hoge boom, ze klimmer erin. Een enge hond, ze lopen er zo langs. Een best grote spin, ze pakken hem op en zetten hem buiten. Een spreekbeurt op school, het lijkt alsof ze er helemaal niet zenuwachtig voor zijn. Misschien kunnen ze zelfs de bal over het net krijgen als het heel spannend wordt tijdens de wedstrijd. En als de meester hun iets vraagt, hebben ze direct een antwoord klaar.

Maar er zijn ook andere kinderen, die minder durven, die iets banger zijn. Die eerst nadenken voordat ze wat doen. Die zo zenuwachtig zijn dat de eerste zinnen van hun spreekbeurt door niemand worden gehoord. Die bij een enge hond naar de andere kant van de straat gaan om daardoor te lopen. Soms hebben de stoerdere kinderen een voordeel in het dagelijks leven, soms ook juist de anderen.

Vandaag gaat het ook over een leerling van Jezus die alles lijkt te durven. Hij heeft altijd zijn woordje klaar en lijkt voor niets en niemand bang. Misschien weet je al wel hoe hij heet. Hij heet... Petrus.

Bijbelgedeelte

Vijfduizend mannen hebben gegeten. De vrouwen en kinderen niet eens meegeteld. Het was zo raar geweest. De mensen die bij Jezus waren, waren de tijd vergeten. Het was avond en men had nog niet gegeten. Er waren maar twee vissen en vijf broden. Jezus had ervoor gezorgd dat er meer dan genoeg was voor iedereen.

Jezus wilde tijd voor zichzelf, hij wilde tijd met God, hij wilde bidden. Hij zei dat de leerlingen vast met de boot naar de overkant moesten gaan. Jezus zou daarna zelf komen. Eerst zou hij de mensen naar huis sturen, daarna ging hij een berg op om te bidden. Jezus had de tijd met zijn Vader nodig. Hij bad vaker alleen, zonder de leerlingen om Hem heen.

Sommige van de leerlingen waren vissers, zij konden goed omgaan met boten, ze kenden het leven op het water. Ze wisten wat ze moesten doen. De boot is al een eind van de kant als het enorm gaat waaien. Niet een beetje wind, geen kleine storm, nee enorm harde tegenwind, opgezwepte golven. Het gaat opeens enorm te keer op het water. En dat midden in de nacht. De leerlingen moeten opletten om de boot goed op het water te houden, om te overleven. Ze zijn geconcentreerd bezig om te varen in de storm.

Als de nacht bijna voorbij is, als het al een beetje licht begint te worden -staat er in de Bijbel- komt Hij naar hen toe. Dan komt Jezus naar de leerlingen in de boot toe. Lopend over het meer. Als de leerlingen Hem op het water zien lopen, raken ze in paniek. 'Een spook. Een geest!' roepen ze.

Je kunt je wel voorstellen wat ze voelen en denken. Wat is dit? Wat kan dit zijn? Dit kan toch niet? Het duurt niet lang, wat Jezus spreekt: 'Blijf kalm! Ik ben het, wees niet bang!'.

En dan Petrus: 'Heer als U het bent, zeg me dan dat ik over het water naar u toe moet komen'. Weet je nog? Petrus durft alles, altijd, hij is een haantje de voorste. Als het Jezus is die op het water loopt, dan wil hij naar Hem toe. 'Kom!' zegt Jezus. Petrus stapt uit de boot en loopt over het water naar Jezus toe.

Wow. Kan dit? Petrus kan dit omdat Jezus hem de opdracht geeft. Jezus wil dat Petrus dit doet, dus kan hij het.

Maar dan voelt Petrus hoe sterk de wind is en hij wordt bang. Hij begint te zinken en schreeuwt: 'Heer, red me!' Meteen strekt Jezus zijn hand uit en grijpt Petrus vast. Petrus vergeet dat Jezus hem de kracht geeft, hij is opeens weer echt mens, gaat denken en voelen en weet: dit kan eigenlijk helemaal niet... En als hij God en Gods kracht vergeet, dan zinkt hij. Maar zodra Petrus om hulp roept, wordt hij geholpen! Jezus had toch zelf gezegd: 'Kom', dan zal hij Petrus toch niet laten verdrinken? Nee, Hij redt Petrus, maar zegt wel: 'Kleingelovige, waarom heb je getwijfeld?'

Als Jezus en Petrus in de boot stappen bij de andere leerlingen gaat de wind liggen. Dan wordt het water weer vlak en stil. In de boot knielen de leerlingen voor Jezus neer en zeggen: 'U bent werkelijk Gods Zoon!'

Ja, dat is Hij. God heeft macht over alles, ook over de storm.

Toepassing

Misschien heb je wel eens een echte storm meegemaakt. De wind kan enorm tekeergaan. Soms is er onweer en bliksem, harde regen. Je kunt je dan heel klein voelen. Maar God heeft ook de stormen in zijn handen.

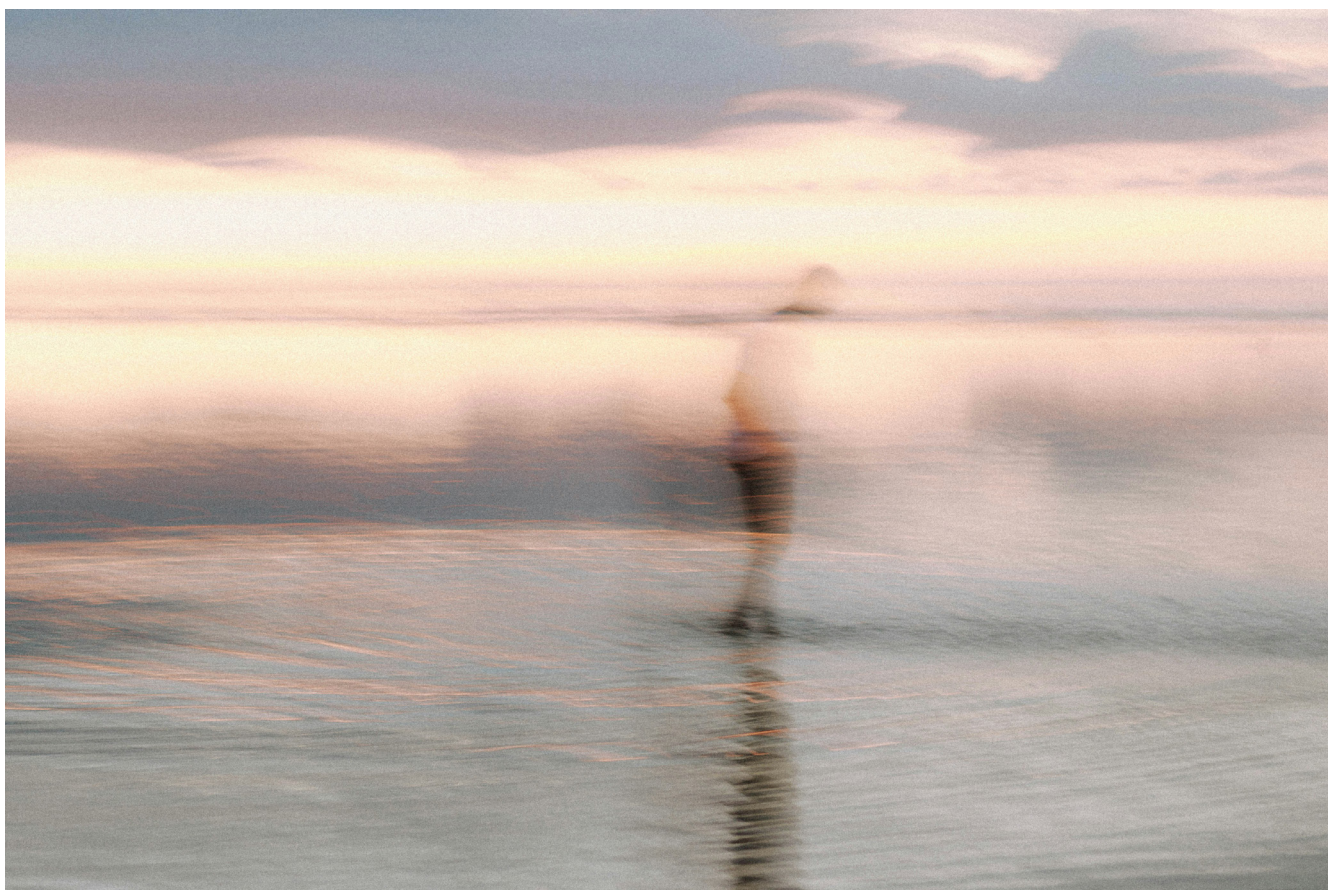
Soms zeggen mensen wel eens dat het stormt in hun leven. Dan bedoelen ze niet dat de wind heel hard waait. Ze willen ermee zeggen dat ze dingen meemaken die hun leven op z'n kop zetten. Misschien zijn ze ziek geworden, zijn ze hun baan kwijt, is er iemand overleden of moeten ze hun huis uit. Het kan op heel veel manieren stormen in het leven van een mens. Ook in die stormen wil God heel dichtbij zijn.

'Red me!' Roep het uit, bid tot God. Hij hoort. Misschien gaat de storm niet meteen liggen, zijn de problemen niet direct opgelost of lijkt er weinig tot niets te veranderen. Samen met God ben sta je sterker in de storm.

Zou jij net als Petrus uit de boot durven stappen? Toen? En nu... vertrouw je op God net als Petrus dat doet. Als God vraagt dat je voor je naaste moet zorgen bijvoorbeeld, doe je dat dan makkelijk? Zorg jij makkelijk voor iemand die het moeilijk heeft in de klas of op je sportclub? Of vind je dat moeilijk? De andere leerlingen waren niet

zoals Petrus, zij vroegen niet of ze de boot uit mochten naar Hem toe.
Het gaat er vandaag niet om dat we allemaal moeten zijn als Petrus. Maar we mogen vandaag wel leren dat we allemaal naar Jezus toe mogen. Bidden, hulp roepen, mag en kan altijd! En in de storm kwam Jezus naar de leerlingen toe. Onthoud dat. Ook in de storm wil Jezus naar jou komen.

Auteur: CdG

Aangemoedigd en gered!

Inleiding

Wanneer durf jij iets niet? Of wat zijn de voorwaarden om iets te durven of te doen?

Als een atleet zijn of haar oefeningen op allerlei toestellen doet, is er een coach bij. Die kan eventueel opvangen. Alle sporters hebben een coach die aanwijzingen geven. Helaas is een aardse coach niet onfeilbaar, een enkele keer gaat het grondig mis. Maar met Jezus als coach kan het niet verkeerd gaan. Jezus vraagt een ding: onvoorwaardelijk geloof.

De discipelen zijn ook niet onfeilbaar

Jezus verwijt de discipelen regelmatig het gebrek aan geloof. Bij de storm op het meer bijvoorbeeld. Deze geschiedenis vindt plaats net na de wonderbaarlijke spijziging. Daarvoor zijn er nog heftige dingen gebeurd. Het is allemaal weergegeven in het Evangelie van Matteüs.

De discipelen zijn op de zeilboot, Jezus is op de wal achtergebleven. De discipelen willen niet zonder Jezus op pad, maar nu moeten ze. De omstandigheden zijn verre van goed, het stormt. Storm op zee, het maakt dat je je kwetsbaar voelt, want je bent alleen met de golven. Het is onvoorspelbaar. En Jezus is niet bij hen...

Een ongelooflijke gebeurtenis

Het laatste deel van de nacht, dan is het al bijna ochtend, moeten ze de wanhoop nabij zijn. Wat moeten ze doen? Waar moeten ze hulp vragen? Dan komt er een gestalte op hen af. Een gedaante, zomaar over het meer! Wat zou jij denken op zo'n moment?

De discipelen schreeuwen het uit! Maar dan zegt Jezus dat ze niet bang hoeven te zijn, want Hij is het! Dat hebben we vaker gehoord: 'weest niet bang'. Dat heeft de engel tegen Zacharias gezegd, toen hij verscheen. Bij Maria ook, en later zal de engel het zeggen, bij het open graf. Nu zegt Jezus het zelf: 'vrees niet!' Ze hoeven niet bang te zijn, het is de Heiland zelf die verschijnt. Telkens weer vergeten de discipelen het geloof in Jezus, die alles goed kan maken. Jezus roept op om moed te houden. Jezus komt eraan, aan het einde van de nacht, zodat de storm, de duisternis en de angst verdwijnen.

Hoe is dat in ons eigen leven? Wanneer zijn wij bang? Wanneer verliezen wij de moed? Er zijn zoveel dingen in het leven die ontmoedigend zijn. Toch is er een steun om aan vast te houden, Jezus Christus is de rots. Door te blijven bidden, te zingen, in de Bijbel te lezen kunnen we dicht bij Jezus blijven.

De angst van de discipelen is ongegrond, het is immers hun Heiland die eraan komt! De discipelen moeten buiten zichzelf van verbazing zijn als ze inderdaad Jezus herkennen. Dan weet Petrus dat ook hij het wil proberen. Zoveel geloof, staande blijven, zelfs boven het water, dat is wat Petrus wil.

Petrus loopt over het water

Petrus spreekt Jezus aan en wil weten of Hij het echt is. Daarom wil hij zelf over het water naar Jezus lopen. Jezus moedigt hem aan om dit te durven! Petrus stapt over de reling van de boot en hij loopt!!! Hoe kan het bestaan! Petrus staat op het woord van Jezus, hij wordt gedragen door het woord dat Jezus geeft.

Toch slaat dan ineens de angst toe bij Petrus en gaat hij toch door het water heen. Dan roept Petrus Jezus. Jezus is de enige die Petrus nu redden kan van de verdrinkingsdood. Het geloof heeft Petrus even in de steek gelaten, maar toch weet Petrus dat Jezus nu aangeroepen moet worden.

De enige die kan redden is Jezus. Dat geldt voor Petrus op dat moment, maar ook voor ons. Hij is de enige die we aan kunnen roepen in de diepste nood. Gelukkig zijn er mensen om ons heen. Vader, moeder, zo hopen we, misschien grootouders, broers en zussen, ooms en tantes, vrienden en vriendinnen en nog veel meer.

Maar uiteindelijk, in de diepste doodsnood, dan ontvalen andere helpers. Jezus aanroepen is nooit tevergeefs. Dat wil helaas niet zeggen dat Jezus al onze problemen direct oplost of ons geeft wat we willen op een bepaald moment. Maar wel dat we Hem erkennen als Heer van ons leven. Met Jezus zijn we overwinnaars. Toch kun je dan niet alles maar gaan doen, omdat Jezus je zal beschermen. Dit hebben we al geleerd bij de verzoeking van Jezus in de woestijn.

De discipelen beseffen dit ook. Als Jezus aan boord stapt knielen ze voor Hem... Nu weten ze het echt, Hij is de Messias, Hij is degene in wie ze mogen geloven, op vertrouwen, op mogen hopen, aan wie ze zich mogen geven.

Natuurlijk kunnen we niet in het water springen in het geloof dat God ons zal redden. Maar als we er per ongeluk inkomen, weten we wie we mogen aanroepen. Petrus is gered van de lichamelijke dood, de verdrinkingsdood. Maar meer dan alles is Petrus gered van de dood van zijn ziel. Deze belofte geldt ook vandaag de dag voor ons.

Er zijn altijd twijfels hoe dat is gegaan, dat lopen over het water, er zijn ook grappen over gemaakt. Maar het belangrijkste is het geloof dat Jezus sterker is dan welk natuurgeweld dan ook.

In de Hebreënbrieff staat dat degenen aan wie de brief geschreven is, worstelen met het lijden. Maar ze worden opgeroepen om vol te houden, omdat Jezus voor hen is gestorven en opgestaan. Zij zullen het beste ontvangen na alles. Dit is belangrijk om te onthouden, ook in moeilijke tijden.

Geloven dat Jezus je zal helpen.

Auteur: EVD

23 augustus 2026

Het geloof van een Kanaänitische vrouw

Matteüs 15:21-28

Thema: Help mij ook, Jezus

Doel

De kinderen ontdekken dat Gods liefde bedoeld is voor iedereen die in Hem wil geloven, niemand uitgezonderd.

Toelichting

De discipelen van Jezus kunnen zich niet voorstellen dat hun Meester ook als Verlosser voor deze Kanaänitische vrouw gekomen is. Zijzelf gelooft dat Jezus is de Messias van Israël en kan haar dochter van haar demon bevrijden. De vrouw vraagt Jezus om in het heil voor Gods volk te mogen delen. Ze is daarin, ondanks de afwijzende woorden van Jezus, erg vasthoudend. Jezus prijst haar om dat grote geloof. Jezus is: Verlosser voor heel de wereld, voor ieder die in Hem gelooft.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Jezus is er ook voor jou

Richtlijnen: Een mooie geschiedenis om aan de jongste kinderen te vertellen. Een vrouw uit Kanaän met een zieke dochter gaat achter Jezus en zijn discipelen aan. De leerlingen vinden dat Jezus alleen Israëlieten moet helpen; daarvoor is Hij op aarde gekomen. Maar dat klopt niet: Jezus werkt in Israël, maar komt voor iedereen. Ook deze buitenlandse vrouw mag bij God horen. God houdt immers van iedereen!

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Geloven dat Jezus je kan helpen

Richtlijnen: Vertel het verhaal zo, dat de kinderen goed begrijpen dat Jezus de macht heeft om de dochter van de buitenlandse vrouw te genezen. De discipelen denken dat Jezus dat niet wil. Ze claimen Hem voor zichzelf, voor Israël alleen. Doordat de vrouw volhoudt bewijst ze dat ze gelooft in Jezus' kracht. Ze is er van overtuigd dat Hij iedereen wil helpen en niet alleen de mensen uit zijn eigen volk. De vrouw ziet in Hem de Verlosser van de wereld. Door dat geloof mag ze op een bijzondere manier de liefde van Jezus zien: haar dochter wordt genezen.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Geloven dat Jezus je zal helpen

Richtlijnen: Leg de nadruk voor de jongeren van de bovenbouw op de vasthoudendheid van de vrouw. Ze blijft er bij Jezus op aandringen dat Hij moet helpen. Dwars tegen de discipelen in die zich niet kunnen voorstellen dat Jezus aandacht heeft voor iemand van buiten Israël. Maar ook dwars tegen de afwijzende woorden van Jezus zelf in; je zou er moedeloos van worden!

God vraagt van ons dat wij om hulp vragen, maar ook geloven dat Hij kan helpen. Hij laat niemand hulpeloos staan. De Verlosser van Israël wil Verlosser zijn van heel Gods schepping. Ook van jou dus!

Extra Bijbelgedeelte: Lucas 18:1-8

(Een onrechtvaardig behandelde vrouw blijft bij de rechter aandringen om haar te helpen. Uiteindelijk lukt dat. Jezus zegt: hou dus vol in je bidden, want God luistert echt. Hij is vol liefde, ook voor jou.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Kort hiervoor had Jezus een stevige confrontatie met Farizeeën en Schriftgeleerden die speciaal uit Jeruzalem naar Galilea in het Noorden gekomen waren om Jezus lastige vragen te stellen.

Daarna wijkt Jezus uit naar het gebied van Tyrus en Sidon, gelegen in het huidige Libanon. Daar ontmoet Hij een vrouw die Hem om hulp vraagt.

Vers voor vers

- Vs. 21 Jezus wijkt uit –Matteüs gebruikt dit woord vaker (10x), bijvoorbeeld in 2:14 Jozef wijkt uit naar Egypte met Maria en baby Jezus en in 2:22 Jozef wijkt met zijn gezin uit voor de troonopvolger van koning Herodes. Zie verder: 4:12; 9:24; 12:15; 14:13; 15:21 en 27:5. De betekenis is: 'zich terugtrekken' en soms 'vluchten'. Nu trekt Jezus zich voor alle zekerheid terug in het buitenland, het gebied rond de havensteden Tyrus en Sidon in Fenicië, noordelijk van Galilea.
- Vs. 22 Daar ergens herkent een vrouw Hem en ze begint te roepen: 'Heb medelijden met mij.' Kyrie Eleison. Haar dochter wordt vreselijk gekweld door een boze macht. Als moeder voelt ze de pijn van haar dochter.
- Vs. 23 Heel merkwaardig: Jezus negeert haar. De leerlingen worden het geroep van de vrouw zat en vragen Jezus om haar weg te sturen. Opnieuw merkwaardig: de leerlingen nemen het niet voor deze vrouw op. Integendeel, 'anders blijft ze maar achter ons aan schreeuwen.' Jezus is toch min of meer gevlucht uit Galilea, dan is het toch beter dat Hij op straat niet nageschreeuwd wordt.
- Vs. 24 Vervolgens zegt Jezus iets bijzonders: deze heidense vrouw hoort helemaal niet tot mijn doelgroep. Jezus zegt dat Hij gekomen is als herder voor het volk Israël. Dit is toch merkwaardig omdat Jezus later de opdracht geeft zijn blijde boodschap te vertellen aan alle volken van de aarde (Matt. 28:18-20).
- Vs. 25 Hoe bijzonder is dan de reactie van deze vrouw. Ze loopt niet teleurgesteld weg, maar komt juist dichterbij Jezus en laat zich op haar knieën vallen en ze blijft smeken: 'Heer, help mij!', omdat ze zoveel van haar dochter houdt.
- Vs. 26v Ze begrijpt direct de beeldspraak van Jezus. 'De kinderen', daarmee wijst Jezus op de mensen van het volk Israël, 'de honden' daarmee bedoelt Jezus de heidense volken. Hiermee benadrukt Jezus heel sterk dat God Israël uit alle volken van de wereld had uitgekozen om zijn volk te zijn.
En dan blijkt het geloofsvertrouwen van de vrouw: Heer, een paar kruimeltjes van U zijn al voldoende.
- Vs. 28 Jezus herkent dat en spreekt over een groot geloof. En dan verandert Jezus van gedachten ... Wat een feest zal dat geweest zijn voor de vrouw toen Jezus zei: 'Wat u verlangt zal ook gebeuren.' En om thuis te ontdekken dat haar dochter genezen is.

Vragen

Deze vrouw – niet afkomstig uit het volk Israël – had een rotsvast geloof dat Jezus haar kon helpen. Maar hoe beschamend was het voor haar om maar te blijven roepen, om op haar knieën te vallen en zelfs voor 'hond' uitgemaakt te worden? Maar zij liet zich niet door schaamte tegenhouden.

Misschien kunnen we met de wat oudere kinderen erover praten of ze soms belangrijke dingen niet durven te vertellen of te vragen, omdat ze zich daarvoor schamen? Schaamte tegenover je ouders, de kinderen uit de klas en misschien ook schaamte tegenover God.

Auteur: RB

Liederen

Psalm 117	
Lied 575	(=Gezang 182 LvdK)
Lied 121 A	
Ik kijk omhoog naar de bergen	Op Toonhoogte 517
'k Heb Jezus nodig, heel mijn leven	Hemelhoog 299
Als je bidt, zal Hij je geven	Hemelhoog 101
Zoek eerst Het Koninkrijk van God	Hemelhoog 88
Lees je Bijbel, bid elke dag	Hemelhoog 282
Vanwaar de zon opgaat	Opwekking 72

Auteur: PZ

Jezus is er ook voor jou

Vraag als inleiding

Het verhaal gaat over een vrouw die in de Heer gelooft. Zij blijft vragen of Jezus haar dochter beter wil maken. Kan Jezus haar beter maken? Wil Hij dat doen? Hoe zal Jezus de dochter beter maken?

Bijbelverhaal

'Jezus, Zoon van David, help mij en mijn dochter! ze is zo ziek'. Er loopt een vrouw achter Jezus en zijn leerlingen aan. En ze roept Hem. Ze weet een beetje wie Jezus is en ze weet dat ze Hem nodig heeft voor haar zieke dochter. Daarom gaat ze naar Hem toe.

De Heer is net met zijn leerlingen op weg. Zou Hij speciaal deze weg naar het buitenland genomen hebben, omdat Hij weet dat Hij deze vrouw daar tegen komt? Het lijkt nu alsof Hij de vrouw niet ziet. Jezus zegt helemaal niets tegen haar. En Hij loopt, samen met de leerlingen, gewoon verder.

'Jezus, help mij alstublieft!'. Zo blijft de vrouw maar doorgaan. Ze blijft roepen en roepen. 'Stil toch!', zeggen de leerlingen. 'We zijn er nu klaar mee. Jezus, wilt U haar alstublieft snel helpen of wegsturen. Ze hoort niet bij ons. Anders blijft ze maar roepen.'

Dan zegt Jezus: 'Ik ben er voor mijn volk, jij hoort niet bij de familie van Israël'. De vrouw hoort het, maar ze stopt toch niet met vragen om hulp. Ze knielt op de grond en vraagt nog een keer: 'Jezus, help mij'. Ze heeft Hem nodig, haar dochter kan alleen beter worden, wanneer Jezus haar geneest. Dat weet de buitenlandse vrouw. En daarom blijft ze vragen en roepen.

Gaat Jezus haar nu wel helpen? 'Het is niet goed om honden het brood van de kinderen te geven', zegt Hij. Dat betekent dat Jezus eerst het volk van Israël helpt. Maar de vrouw wil ook geholpen worden, zelfs als ze weet dat ze er niet bij hoort. 'Maar Heer, er vallen toch wel eens kruimeltjes op de grond? Die mogen de honden toch opeten?' De buitenlandse vrouw geeft niet op. Ze heeft alleen de Heer nodig. En daarom blijft ze om hulp vragen. Dat weet Jezus, Hij weet dat zij echt gelooft dat Hij geneest. Hij werkt in Israël, maar is gekomen voor iedereen. Hij helpt, dat weet de vrouw heel goed. Daarom zegt Jezus: 'Jij hebt een groot geloof. Wat je vraagt zal gebeuren'. Wat een geluk. Wat een geloof. De dochter van de vrouw is echt weer beter. De vrouw en haar dochter horen helemaal bij het volk van God!

Auteur: KvdG

Geloven dat Jezus je kan helpen

Inleiding

Word jij wel eens geroepen? Ik weet zeker dat dit iedere dag gebeurt. Je moeder roept je om te vragen of je de tafel wilt dekken, je vriendje roept je om de bal terug te schoppen, de juf roept je om samen met je vriendje even het plein te vegen, je vader roept je om je kamer op te ruimen. Ik weet ook zeker dat je niet altijd zin hebt om te antwoorden als je geroepen wordt. Je doet dan net alsof je het niet hebt gehoord, je doet net alsof je druk bezig bent of je doet net alsof je helemaal verdiept bent in je boek. Toch heb je je naam gehoord, toch heb je de vraag gehoord. Degene die je geroepen heeft, probeert het nog een keer en vaak nog een keer. Hun stem wordt luider en klinkt vast ook bozer of chagrijniger. Wat doe jij? Ik denk dat je na twee keer roepen of soms drie keer roepen toch wel zult luisteren.

In het verhaal van vandaag zul je zien dat volhouden en blijven roepen grote gevolgen kan hebben. Luister maar.

Bijbelvertelling

'Fijn dat het hier wat rustiger is.' 'Ja, goed dat we zijn weggegaan en nu hier zijn.' Discipelen van Jezus praten met elkaar, terwijl ze ten noorden van Galilea lopen. Ze zijn even niet meer in Israël. In de verte kun je de steden Tyrus en Sidon zien liggen en daarachter kun je de zee zien. Daar varen bootjes af en aan naar de havens van de steden. Maar hier is het rustig. De afgelopen dagen was het druk geweest rondom Jezus. Er waren veel mensen geweest die vragen hadden gesteld. Maar nu is het rustiger. Ze kunnen met elkaar even op adem komen. Hier in dit gebied wonen nauwelijks Israëlieten, ze zullen hopelijk niet gestoord worden.

Plotseling horen ze een vrouwenstem roepen: 'Here, heb medelijden met mij. Zoon van David, luister naar mij. Mijn dochter is ziek, ze wordt geplaagd door een kwade geest die in haar woont. Het gaat heel erg slecht met haar. Help haar toch!' De discipelen kijken om en zien een vrouw die steeds dichterbij komt. Sommige zuchten eens diep en zeggen: 'Ik had toch echt gehoopt dat we een rustige dag zouden hebben.' Ze kijken naar Jezus. Maar Jezus zegt niets, het lijkt wel alsof Hij de vrouw niet heeft horen roepen. 'Jezus', zeggen ze dan tegen Hem, 'stuur die vrouw alstublieft weg. Ze gaat vast nog langer achter ons aanlopen en zal blijven roepen en schreeuwen.' Inmiddels is de vrouw dichterbij gekomen en roept ze nog eens: 'Heer, heb toch medelijden met mij, help mijn dochter!' Een paar discipelen kijkt geïrriteerd naar de vrouw. Jezus lijkt haar niet te willen horen, Hij kijkt niet naar haar om. 'Moeten wij haar wegsturen?' De vrouw is nu zo dichtbij dat ze precies kan horen wat de discipelen en Jezus zeggen. Ze weet zeker dat alleen Jezus haar kan helpen. Ze heeft de verhalen gehoord over deze Jezus die zieken heeft genezen, die blinde mensen weer heeft laten zien, die doven weer laat horen. Hij is de enige die haar zieke dochter kan redden. Daarom laat ze zich niet wegsturen, daarom blijft ze volhouden. Ze kijkt naar Jezus en weet

zeker dat Hij zich zal omdraaien en haar vriendelijk aan zal kijken. En dan zal Hij haar dochter genezen. Maar als Jezus begint te spreken, hoort ze iets heel anders. Dit is niet wat ze gehoopt had te horen! Ze luistert goed naar de woorden van de Here Jezus. 'God heeft Mij de opdracht gegeven om alleen naar de mensen van Israël te gaan. Zij zijn de verloren schapen, hen moet ik helpen.'

Even is het helemaal stil. De discipelen luisteren verbaasd naar wat Jezus zegt. De vrouw begrijpt precies wat Jezus bedoelt. Hij wil haar duidelijk maken dat ze niet bij het volk Israël hoort en dat Hij haar daarom niet zal helpen. Maar de vrouw geeft niet op. Ze laat zich op haar knieën vallen, vlak voor de voeten van Jezus. Eerst kijkt ze naar de grond, dan gaat haar hoofd omhoog en kijken haar ogen naar zijn gezicht. Kort zegt ze: 'Heer, help mij.' Jezus kijkt naar de vrouw. En dan zegt Hij: 'Het is niet goed om het brood voor de kinderen aan de honden te voeren.' De vrienden van Jezus zijn nog steeds stil en kijken nog steeds verbaasd naar Jezus en de vrouw die voor zijn voeten op de grond ligt. Wat bedoelt Jezus met brood voor kinderen en honden? Maar de vrouw begrijpt de Here Jezus maar al te goed. Natuurlijk geef je brood dat voor je kinderen is, niet aan de honden. Je kinderen zijn belangrijker, zij moeten eerst te eten krijgen. Maar de vrouw weet ook dat de honden wel de kruimels mogen opeten van alles wat over blijft. En dat zegt ze dan ook tegen Jezus. Ze zegt: 'Dat klopt, het brood is voor de kinderen. Maar als de kinderen hebben gegeten en kruimels hebben laten vallen op de grond, dan mogen de honden die kruimels toch opeten?'

\Nu beginnen een paar discipelen het ook te begrijpen. Die vrouw hoort niet bij het volk Israël, ze is dus eigenlijk niet belangrijk genoeg. Hoe zal de Here Jezus hierop reageren? Zal Hij haar nu eindelijk wegsturen? Hij heeft toch al gezegd dat Hij er niet voor haar soort mensen is? Zij hoort niet bij Israël, zij hoort niet bij Jezus, Hij zal haar toch zeker niet helpen?

Jezus kijkt naar de vrouw die aan zijn voeten zit. Hij haalt rustig adem en zegt dan: 'U hebt een groot geloof en door uw geloof zal er gebeuren wat u hebt gevraagd.' Het gezicht van de vrouw verandert van verdrietig naar blij. Want als Jezus dit zegt, dan zal het ook zo gebeuren!

Een stuk verderop, in het huis van de vrouw, gebeurt er iets heel bijzonders. De dochter van de vrouw gaat rustig zitten en de mensen rondom haar kijken verbaasd naar haar. Er is iets veranderd, zomaar van het ene op het andere moment. Ze kijken naar haar gezicht, ze kijken naar haar ogen. Opeens is daar een rustige blik in haar ogen en een lach om haar mond.

Niet veel later komt haar moeder thuis. Ze ziet het gelijk aan haar dochter. Ze is beter! De mensen die erbij waren, vertellen het haar. Zomaar, van het ene op het andere moment veranderde er iets bij het meisje. Ze werd rustig, kreeg een rustige blik in haar ogen en lacht op haar

gezicht.

De vrouw vertelt dat ze Jezus heeft ontmoet. Jezus heeft haar genezen van de kwade geest die in haar woonde.

'Ik wist het zeker, Hij is degene die kan helpen. Eerst luisterde Hij niet, maar ik bleef roepen omdat ik geloof dat Hij de Zoon van God is, de Verlosser van de wereld.'

Auteur: JvdM

Geloven dat Jezus je zal helpen

'Heb medelijden met mij, Heer, Zoon van David!'
'Heb medelijden!'
'Help mij toch, Heer! Genees mijn dochter, alstublieft!'
Jezus en zijn leerlingen zijn in het gebied van Tyrus en Sidon. In dit gebied wonen vooral heidenen, mensen die niet bij het volk Israël horen. Maar ook hier is doorgedrongen wie Jezus is. Die man, die wonderen verricht en zieken kan genezen. En hier, in dit heidense gebied, klinkt de roep van een vrouw om hulp voor haar kind. De roep van een vrouw die Jezus nodig heeft.
'Heb medelijden met mij, Heer, Zoon van David!'
'Heb medelijden!'
'Help mij!'

En Jezus? 'Hij keurde haar geen woord waardig', staat er in de Bijbel. Jezus doet alsof Hij het niet hoort. Alsof Hij deze vrouw niet hoort en ziet.
Da's vreemd, vind je niet? Jezus, die al zoveel mensen heeft geholpen en genezen. Die liefdevol sprak tegen dieven, die zonden vergaf, blinden weer liet zien en verlamden liet opstaan. Deze Jezus, Hij doet alsof deze vrouw niet bestaat. Wil Hij haar niet helpen, omdat ze van een ander volk is, een buitenlander?
De leerlingen zijn het zat. Die schreeuwende vrouw blijft hen achtervolgen, mensen kijken hen na, het wordt gênant. 'Heer, stuur haar toch weg, zo blijft ze schreeuwend achter ons aanlopen', zeggen ze. En Jezus bevestigt wat ze eigenlijk al denken; Hij is toch niet voor dit soort mensen gekomen... Die heidenen, die gaat Hij toch niet helpen? Jezus antwoordt zijn leerlingen: 'Ik ben alleen gezonden naar de verloren schapen van het volk van Israël.'
Zie je wel? Net wat ze al dachten. Die heidense vrouw, wie denkt ze wel dat ze is, dat ze Jezus zo lastigvalt? Zou ze Jezus hebben gehoord? 'Alleen voor het volk Israël.' Dan zal ze nu toch wel vertrekken.

Maar niets is minder waar. De vrouw komt dichterbij. Ze werpt zich zelfs op de grond, voor de voeten van Jezus. Zodat Hij niet verder kan, haar niet meer kán negeren. Jezus kan letterlijk niet meer om haar heen.
'Heer, help mij!'
Wéér een wanhoopskreet van die vrouw, die zó smeekt om genezing van haar dochter.
Wat zal Jezus doen? Zal Hij zich van haar afkeren en weglopen? Zal Hij haar door zijn leerlingen laten wegsturen?

Nee, Jezus begint tegen deze vrouw te praten. Eindelijk dan toch zegt Hij iets terug. Stil, luister, wat zou Hij tegen haar zeggen? Hè, wát? Horen we dat nu goed? Maar dat is vreselijk. Is het écht Jezus, die dat zegt?
'Het is niet goed om de kinderen het brood af te nemen en het aan de honden te voeren.'
Wat bedoelt Jezus hiermee? Luister maar. Hij zei net al tegen zijn leerlingen, dat Hij is gezonden naar het volk

Israël. Het volk Israël, dat is Gods volk. Dát zijn 'de kinderen'. En de heidenen, zoals deze vrouw? De heidenen zijn niet door God uitgekozen als zijn volk. God heeft één volk apart gezet, aangewezen als zijn kinderen. Dat is het volk Israël. Daar hoort deze vrouw niet bij. En het brood, zegt Jezus hier, is alleen voor de kinderen. Alleen voor het volk Israël.

Nu zal die vrouw toch wel afdruipen... Teleurgesteld, boos misschien wel. Is zij minder, omdat ze niet bij het volk Israël hoort? Is het lijden van háár dochter minder erg, omdat ze van een ander volk is? Jezus kán het wel, zieken genezen, dat heeft Hij al lang bewezen. Als Hij wil, kan Hij ook haar dochter genezen. Maar blijkbaar is zij niet goed genoeg...

Wat zou jij doen? Als een ander jou behandelt als iemand die minder waard is? Misschien herken je het wel. Misschien zijn er op jouw school wel kinderen die zijn gevlucht, 'asielzoekers'... Misschien zie je ook wel eens gebeuren dat andere kinderen niet met hen willen spelen, hen misschien minder waard vinden dan anderen. Of misschien maak je het zelf wel eens mee, omdat je niet die dure merkkleding hebt, of niet de nieuwste computer-games, zoals andere kinderen. Misschien kijken anderen daarom een beetje op je neer, spelen ze liever met anderen. Hoe voelt dat? Daar word je verdrietig van, toch? En misschien ook wel heel boos...

Maar nu die vrouw... 'Het is niet voor jou.' Dat is wat Jezus eigenlijk zei. 'Het brood is voor de kinderen, niet voor de honden.' Maar luister eens... de vrouw zegt iets terug. Zal ze boos reageren, dat ze dit niet pikt, dat ze zich zó niet laat afschepen?! Nee, ze gaat in op de woorden van Jezus. 'Zeker, Heer', zegt ze. 'Maar de honden eten toch de kruimels op die van de tafel van hun baas vallen.' Hoor je dat? Deze vrouw reageert niet boos of teleurgesteld. Sterker nog, ze ziet haar kans! Nee, het is niet goed om het brood van de kinderen aan de honden te geven. Dat begrijpt ze. Daar is het niet voor bedoeld. Maar hé, er vallen altijd wel wat kruimels van tafel op de grond. En wie zijn daar dan als eerste bij, om die op te eten? De honden, natuurlijk! Zo eten die honden tóch mee van het brood!

Wat wil die vrouw nu hiermee zeggen? Eigenlijk zegt ze: zoals die honden ook het eten dat van de tafel valt opeten, zo kan ik, ook al ben ik een heidense vrouw, toch ook een kruimeltje van uw goedheid, van uw macht krijgen?
Hoor je dat? Begrijp je dat? Deze vrouw, ze laat niet los. Als er één is die haar dochter kan helpen, is het deze Jezus. Ze heeft Jezus nodig, en ondanks de afwijzing, ondanks zijn harde woorden, weet ze dat. En gelooft ze, dat Hij haar zal helpen. Ze gelooft dat Jezus niet alleen voor het volk Israël is gekomen, maar ook voor de heidenen. Ook voor haar! En ze gelooft óók, dat zelfs een kruimeltje

van Jezus liefde genoeg is om haar dochter te redden.

Jezus ziet en hoort het ook. 'U hebt een groot geloof. Wat u verlangt, zal ook gebeuren.'

En vanaf dat moment was haar dochter genezen, staat er in de Bijbel. Een klein zinnetje, alsof het totaal onbelangrijk is. Want wat God ons wil leren met dit verhaal, is niet dat Hij kan genezen. Natuurlijk, God is machtig om zieken te genezen. Maar in dit verhaal wil God jou iets anders laten zien.

Wat deed die vrouw? Ze zocht Jezus op, en vroeg Hem om hulp. En ze liet zich niet afschrikken. Ze gaf niet op. Nee, ze zette door, ze hield vast, omdat ze Jezus écht nodig had.

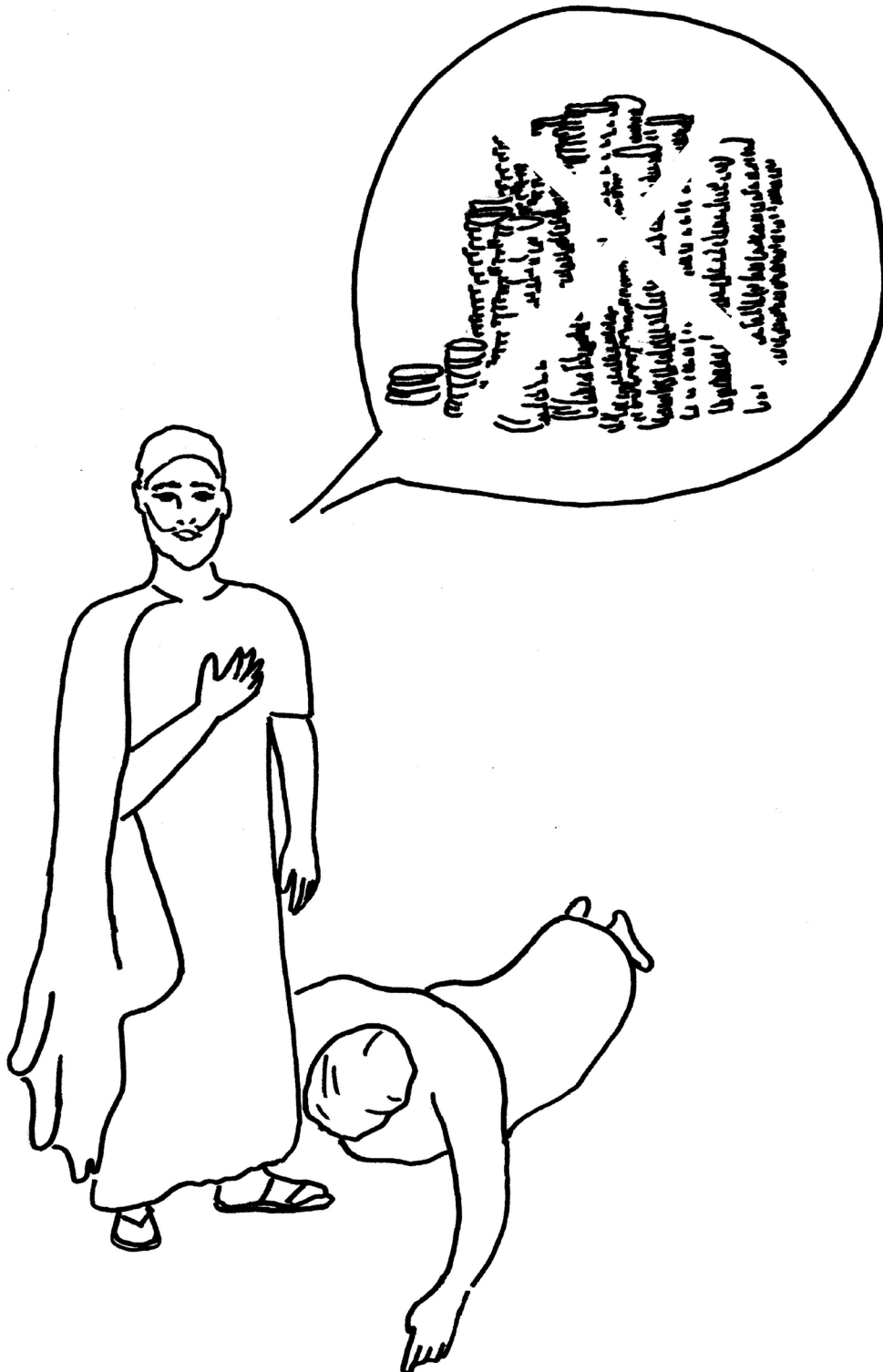
En ze geloofde. Ze geloofde heel sterk dat Jezus kon helpen. Dat Hij kon genezen, ongeacht haar achtergrond. God wil dat wij Hem vragen om hulp, en dat wij vast geloven dat Hij ook zal helpen. Dan laat Hij niemand hulpeloos staan. Dan helpt Hij. Ook jou!

Auteur: MvdB

30 augustus 2026

Wat is vergeven?

Matteüs 18:21-35

Thema: Vergeven

Doel

De kinderen ontdekken dat God ons onze zonden vergeeft. Hij vraagt daarom dat wij anderen ook vergeven.

Toelichting

Jezus wil in deze gelijkenis laten zien dat God ons al het verkeerde wil vergeven, hoe groot onze schuld naar Hem ook is. Dat betekent dat onze zonde voor Hem niet meer bestaat. God komt er niet meer op terug. Omdat Gods liefde door Jezus de Verlosser voor ons zo groot is, moeten wij bereid zijn de schuld van anderen naar ons kwijt te schelden. De vergeving door God is een voorbeeld voor ons leven met elkaar.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Vergeven is wegdoen

Richtlijnen: Vertel de jongste kinderen gewoon de gelijkenis. De Koning is God die al onze verkeerde dingen wil wegdoen. Hij denkt er niet meer aan. En wij hoeven er dus ook niet meer bezorgd om te zijn. We mogen opnieuw beginnen en het beter doen. God vergeeft ons onze fouten... maar ook andere mensen hun zonden. Samen mogen we verlost verdergaan.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: God vergeeft en dus vergeven wij ook

Richtlijnen: Vertel de kinderen dat het fijn is dat God jou je schuld vergeeft. Als je eerlijk bent, zie je wel hoe vaak jij iets verkeerd doet naar Hem. Al die fouten neemt God weg en komt er niet meer op terug. Als dat niet zo was, bleef je er altijd mee zitten. God geeft ons en de andere mensen in zijn liefde steeds een nieuwe kans.

Maar Hij vindt het wel belangrijk dat wij andere mensen ook vergeven wat zij ons hebben aangedaan. Dat is best moeilijk. Kijk maar naar die dienaar.

Waarom is het zo moeilijk het verkeerde gedrag van anderen naar ons toe te vergeten? Om die uit onze gedachten weg te doen en het weer goed te maken?

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Vergeven ... en vergeten

Richtlijnen: Kennen de jongeren de uitdrukking 'Vergeven, maar niet vergeten'. Zo werkt het vaak. We willen anderen wel een nieuwe kans geven na een misstap, maar als het weer misgaat denken we: zie je wel... je kon het verwachten. Eens een dief, altijd een dief.

We lezen in de gelijkenis dat God inderdaad vergeet wat Hij ons heeft vergeven. De zonde bestaat niet meer voor Hem; die is weg. Waarom vinden wij het zo moeilijk hetzelfde te doen met een vaak veel kleinere schuld?

Maak de jongeren duidelijk dat niet alleen het krijgen van vergeving van God, maar ook het schenken van vergeving aan een ander opluchting geeft. Als je het probleem met de ander hebt besproken en opgelost, kun je weer verder. Mensen horen het samen goed te hebben. Dat is Gods ideaal. In je klas, bij jou thuis, op de sportclub. Het leven wordt veel mooier, christelijker, als wij het verkeerde echt kunnen vergeven en vergeten.

Extra Bijbelgedeelte: Psalm 103:1-13

(Een lied over God die ons onze schuld radicaal vergeeft. Zover als de hemel is van de aarde en het oosten van het wesen, vs. 11-12.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Dit tekstgedeelte staat in een veel grotere context. Dat blijkt wel uit het woordje 'toen'. Petrus komt nadat belangrijke dingen gezegd zijn over vergeving. Vergeving is daarom zo belangrijk, omdat we in onze daden, onze onderlinge omgang, een mogelijkheid hebben gekregen om te tonen dat we zicht hebben gekregen op Gods vergeving. Niet alleen in het verborgene van ons hart, maar evengoed met onze mond en onze daden. Gods Geest raakt onze geest aan. Wat doen we? Met de ziel kunnen we het tegenhouden (in gedachten, wil, verstand of gevoel). Maar we kunnen ook in onze ziel erin meegaan, om het daarna met ons lichaam gestalte te geven. In gebeden, woorden, daden. Komt iemand je in gedachten – zomaar – wat doe je dan? Mijn ervaring is, dat wanneer ik dat toelaat in mijn ziel en dan met mijn lichaam handel, het is 'alsof je geroepen was'. In je ziel en in je lichaam kun je zwaar beschadigd zijn als mens. Maar in geloof mogen we erop vertrouwen dat God met zijn Geest altijd toegang houdt tot zo'n zwaar beschadigd – en daardoor zeer beperkt – mens.

Wanneer Petrus tot zijn bekende vraag komt had de Here Jezus gezegd dat wanneer twee of drie mensen in zijn Naam bijeen zijn, Hij belooft in hun midden te zijn. Dat is dus niet bedoeld als flauwe opmerking wanneer er maar weinig mensen gehoor hebben geven voor een oproep om ergens aan deel te nemen, maar dat staat geheel in samenhang met de vergeving. Dáár is Hij in hun midden. God vergeving is niet zijn métier (Voltaire), niet zijn ambacht, maar is altijd verrassende liefde. En de kern van de verkondiging. God spreekt vanaf het verzoendeksel. Daar waar de blikken van de twee cherubs elkaar ontmoeten in het heiligste van het heilige. Een plek die je misschien niet aan kunt wijzen, maar die er zeker is en waardoor je zelf tot vergeving kunt komen, al is dat soms nog zo moeilijk.

Vers voor vers

- Vs. 21v De zevenmaal waar Petrus om vraagt is al buitengewoon veel. Zeven is het getal dat bij God hoort. Zes is het getal van de mens, die immers op de zesde dag werd geschapen. De Thora noemt geen aantallen. Jezus in zijn reactie ook niet. Het zeventig maal zeven betekent dat vergeving er altijd, steeds weer opnieuw mag zijn. Zoals in het gebed van elke morgen je de Here God mag danken dat Hij je heeft gespaard.
- Vs. 23v Een gelijkenis 'lijkt' ergens op. In dit geval gaat het om de Here God, Zijn omgang met ons mensen en hoe wij op onze beurt met elkaar mogen om leren gaan in zijn Naam. Zie vers 20.
De schuld van tienduizend talenten is bijzonder hoog. Een talent is 24 kilo zilver of 6000 denarie. Een denarie is het loon van een dagloner. Het minimum dagloon in juli 2025 lag op $8 \times 14,40 = \text{€ } 115,20$. Dat keer 6000 is € 691.200, -- En dat tienduizend keer ligt op 6912 miljoen. Nu zou dat door iemand als Elon Musk kunnen worden betaald, maar tot voor kort en zeker in Bijbelse tijden was dat volstrekt onmogelijk. Het bedrag tekent in de gelijkenis dat een mens niet in staat is om zijn/haar schuld die er is tegenover God ooit te kunnen voldoen.
- Vs.25v Alles moet de knecht/slaaf worden ontnomen. Er is geen betaling mogelijk – het leven in de gewone zin is voorbij en o voorgoed voorbij. De mens in kwestie overziet dat absoluut niet. Hij meent het terug te kunnen betalen.
- Vs. 27 Het is juist die naïviteit met deze krankzinnige illusie van een mogelijkheid tot terugbetaling, het volstrekt niet inzien over welke proporties het hier eigenlijk gaat met betrekking tot de schuld. Anders gezegd; wij overzien als mensen de schuld tegenover God niet en kunnen die ook niet overzien. Zoals de aarde als 'pale blue dot' ook maar een speldenprik lijkt op de foto die de Voyager ooit van het universum maakte. De ontferming – de koning voelt het in zijn binnenste ingewand. Ter vergelijking; bij vrouwen is dat de baarmoeder.
- Vs. 28 100 Denariën is dus honderd daglonen, zijnde € 11.520, -- volgens de hierboven genoemde berekening. Dat is een behoorlijk bedrag, maar niet in vergelijking met de miljarden schuld.
- Vs. 29v De woorden van de smeekbede zijn bijna volkomen gelijk aan de eigen smeekbede bij de koning kort daarvoor. Hij wil het niet horen en werpt de man in de gevangenis.
- Vs. 31 Theoretisch zijn 'goed' recht, maar in de ogen van de mededienaren, die blijkbaar weet hebben van de hem vergeven schuld en de hoogte daarvan, groot onrecht. Zij zijn bedroefd, omdat blijkbaar de waarde van de vergeving deze man was ontgaan, zoals hij ook de hoogte van zijn schuld niet echt wilde begrijpen. Hun verdriet betreft juist de man die van zijn kleine recht gebruik maakte en zo zijn schuld nog weer verder opdrijft. Nu in geestelijk opzicht!
- Vs. 32v Wat is vergeven? Blijkbaar dat je zicht krijgt op de verhouding van je eigen schuld ten opzichte van God en de schuld die een medemens tot jou heeft. De Bijbel draait om deze twee grote vragen. Waar ben je ten opzichte van God – Genesis 3: 9
En; Waar ben je ten opzichte van je medemens – Genesis 4: 9
En juist omdat God je van harte in Christus vergeeft mag je telkens vergeven. God wil immers niet 'dat een van deze kleinen verloren gaat' vers 10-14. Daarom steeds die lijn volgen van 14-20. Let op! 'Hij zij u als de heiden of de tollenaar'. Dat is niet een afwijzen. Want de volkeren, de heidenen behoren God toe. Misschien ligt op zo'n moment vergeving niet meer in jouw mogelijkheid, maar zo iemand mag/moet je steeds opnieuw in Gods aandacht opdragen. Hij wil immers ook niet dat jij als een klein schaap verloren zult gaan.

Auteur: GJK

Liederen

Psalm 32	
Lied 796: 2	
Lied 835	(=Gezang 463 LvdK)
Onze Vader	Hemelhoog 547
Tot zevenmaal zeventigmaal	Hemelhoog 94
Onze Vader	Hemelhoog 545
Sorry zeggen	Hemelhoog 284
Diep, diep, diep als de zee	Hemelhoog 327
'k Heb Jezus nodig	Hemelhoog 299
Als je bidt, zal Hij je geven	Hemelhoog 101

Auteur: PZ

Vergeven is wegdoen

Dit verhaal kunt u vertellen als een zogenaamd 'Mee-Speel-Verhaal'.

De kinderen kunnen tijdens de vertelling meespelen door middel van het nazeggen van bepaalde woorden of zinnen. Deze staan cursief gedrukt.

Jij zegt het eerst, de kinderen zeggen het na.

Ook kunnen ze bepaalde emoties uitbeelden, geluiden maken, bewegingen nadoen.

Ook dit staat cursief gedrukt. Doe zelf mee, doe het voor.

Je kunt er voor kiezen om dit alle kinderen te laten doen, of tijdens het vertellen een kind aan te wijzen die dit doet.

Ook kun je kinderen tijdens het vertellen mee laten spelen door iets uit te beelden.

Als ze dan iets moeten doen of zeggen kun je dit fluisterend aan hen vertellen.

Speel zelf ook mee.

Spreek van tevoren af, dat als jij jouw hand als stopteken omhoogsteekt, de kinderen stil zijn.

De kinderen blijven gewoon op hun plek zitten tijdens het vertellen, tenzij er kinderen iets uit moeten beelden waarbij ze moeten lopen.

Zelf kun je het verhaal beeldend vertellen.

Kom van je stoel, loop rond, of maak bepaalde bewegingen die van toepassing zijn.

De kinderen kunnen de volgende rollen spelen

- de koning
- twee mensen die geld teruggeven
- de man die niet terug kan betalen
- de laatste man (de knecht) die aan de ander geld moet geven.

De andere kinderen - knechten van de koning - kunnen de woorden 'hoera' en 'boe' roepen.

Eventueel kun je wat attributen gebruiken, zoals een kroon en speelgeld. Zet de kinderen in een halve kring: hoefijzervorm. In de opening staan een stoel, dat is de troon.

Geef de kinderen die geld moeten geven een doorzichtig zakje met wat speelgeld.

Bijbelverhaal

Jezus is samen met zijn vrienden. Ze praten met elkaar. Petrus, één van zijn vrienden vraagt: 'Heer, als iemand anders mij slecht behandelt, dan moet ik hem vergeven. Maar hoe vaak dan? Wel zeven keer?'

'Nee', zegt Jezus, 'Geen zeven keer, maar 70 maal zeven keer.'

Petrus denkt eens na. $70 \times 7 = 490$ keer. Dat is wel heel vaak! Hij begrijpt het niet zo goed.

'Luister', zegt Jezus, 'Ik ga jullie een verhaal vertellen'.

Er was eens een koning.

(wijs het kind aan dat koning is)

Die zat op zijn troon.

(laat het op de troon gaan zitten)

Hij had aan verschillende mensen geld geleend. Dat

mochten ze gebruiken, maar moesten ze ook weer een keer terugbetalen.

'Vandaag wil ik dat de mensen het geld aan mij terugbetalen', zegt de koning.

De koning laat de mensen om de beurt bij zich komen.

(Laat het eerste kind met het zakje geld komen)

'Heb je het geld voor mij terug?' vraagt de koning.

(Eerste kind zegt:)

'Alstublieft, koning.'

'Dankjewel', zegt de koning.

'Hoera!', roepen de knechten van de koning.

Er komt nog iemand bij de koning.

(Laat het tweede kind met het zakje geld komen)

'Heb je het geld voor mij terug?' vraagt de koning.

(Tweede kind zegt:)

'Alstublieft, koning.'

'Dankjewel', zegt de koning.

'Hoera!', roepen de knechten van de koning.

Dan komt er een man bij de koning die héél veel geld van de koning heeft geleend.

(man komt bij de koning)

Hij moet de koning wel meer dan

€1.000.000,- terugbetalen!

De koning kijkt de man aan. 'Jij moet mij vele miljoenen terugbetalen', zegt hij.

'Ach, meneer de koning', zegt de man, 'Het spijt me verschrikkelijk, maar ik heb het geld niet meer. Ik kan u niets terugbetalen.'

De koning zegt: 'Dan moet ik jou verkopen. Ook je vrouw en kinderen, je huis en alles wat je hebt. Dan krijg ik geld voor jullie. Dan krijg ik in ieder geval nog iets terug.'

De koning meent wat hij zegt. Dit gaat hij echt doen.

De man *schrikt* enorm. *Hij knielt voor de koning neer en blijft diep gebogen liggen.*

'Ach, meneer de koning, heb alstublieft geduld met mij', zegt hij. *'Ik zal u later alles terugbetalen.'*

De koning krijgt medelijden met de man. Het is wel heel erg als hij de man met zijn vrouw en kinderen en al zijn spullen moet verkopen.

'Ik laat je gaan', zegt de koning. 'Je bent vrij, je hoeft dat geld niet meer terug te betalen, helemaal niets.'

O, wat is de man *blij!*

Snel gaat hij naar huis.

(het kind loopt door de kring)

Dit moet hij aan zijn vrouw gaan vertellen!

Als hij op straat loopt ziet hij een andere knecht van de koning.

(de knecht komt aanlopen)

Hé, dat is waar ook, denkt de man. Deze knecht heeft wel eens wat geld van mij geleend.

Dat heeft hij mij nog niet terugbetaald. *Het is niet zoveel geld, maar een heel klein beetje, maar ik wil het wel terug hebben.*

'Jij daar', zegt de man.

(kind loopt naar de knecht toe)

'Jij moet mij nog wat geld terugbetalen.'

De man pakt de knecht vast.

(kind pakt de knecht vast)

'En ik wil het nú hebben!

Je moet me nú betalen!'

De knecht zegt: 'Ach, heb alstublieft geduld met mij. Ik zal je later alles terugbetalen.'

Maar de man zegt: 'Geen sprake van! Ik laat je in de gevangenis opsluiten, totdat ik mijn geld terug heb!'

(neem de kinderen mee naar een plekje achter de kring en laat het ene kind daar 'in de gevangenis')

De knecht wordt in de gevangenis opgesloten.

Een paar mensen hebben gezien wat er is gebeurd.

Wat erg wat deze man doet! Dat kan toch niet! Ze roepen: 'Boe, boe!'

Ze worden er verdrietig van.

Dit moet de koning weten.

(wijs een van de kinderen aan)

De mensen gaan naar de koning en vertellen hem alles wat ze gezien hebben.

De koning roept de man bij zich.

(kind komt naar de koning)

'Jij bent een slechte man!', zegt de koning tegen hem.

De mensen roepen: 'Boe, boe!'

'Jij vroeg mij geduld met je te hebben, en ik zei dat je het geld niet hoefde terug te betalen.

Ik had medelijden met jou. Jij had ook medelijden met de andere knecht moeten hebben! Maar je hebt hem in de gevangenis laten gooien'

De mensen roepen: 'Boe, boe!'

De koning is zo boos, woedend is hij!

'Jij moet naar de gevangenis!', zegt de koning, en daar blijf je maar totdat je al het geld terugbetaald hebt!'

(neem het kind mee naar de gevangenis)

De mensen roepen: 'Hoera!'

De vrienden van Jezus hebben goed geluisterd naar het verhaal dat Hij vertelt.

Jezus wil hen er iets mee leren.

De Koning is God die al onze verkeerde dingen wil wegdoen. Hij denkt er niet meer aan.

Hij wil ons onze verkeerde dingen vergeven.

We mogen opnieuw beginnen en het beter doen.

God vergeeft ons onze verkeerde dingen. En hij wil ons helpen om de andere mensen te vergeven.

Afsluiting

Kijk hoe de kinderen reageren op dit verhaal en praat er met hen over door.

Laat eventueel het lied horen:

['7x70 maal'](#) (Elly en Rikkert)

Auteur: EZD

God vergeeft en dus vergeven wij ook

beeld: unsplash

Inleiding

Heb jij op school al de tafelsommen geleerd? 1×2 , 2×2 , 3×2 ... die ken je denk ik wel. En de tafel van 7, ken je die ook? 1×7 , 2×7 , 3×7 , en 7×7 , 8×7 , 9×7 . In de Bijbel staat een keersom uit de tafel van 7. En dat is het verhaal dat ik vandaag ga vertellen. Als je op school een keersom moet uitrekenen, dan is het goede antwoord heel belangrijk. Maar in het verhaal is dat precieze antwoord eigenlijk helemaal niet zo belangrijk. Ik zal je de som vast geven, misschien kun je het al uitrekenen. Het gaat om de som: 70×7 . Als je de tafel van 7 al kent, dan is het gemakkelijk. Eerst doe je 7×7 , dat is 49. Dan doe je het nog $\times 10$, dus het antwoord op 70×7 is 490. Maar zoals ik al zei, het gaat niet om het precieze getal 490. Maar om wat Jezus ermee bedoelt in het verhaal.

Tip Heb je kinderen in je groep die van getallen en rekenen houden? Bij de achtergrondinformatie van dit Bijbelgedeelte staat een mooie berekening om de getallen uit dit Bijbeldeel sprekender te maken. Je kunt dit bijvoorbeeld ophangen of opschrijven op een whiteboard om zo tijdens je verhaal naar te verwijzen.

Vertelling

Petrus staat vlakbij Jezus. Hij draait wat heen en weer. Er brandt een vraag op zijn lippen, hij wil graag weten wat

Jezus ervan vindt. Het is druk, er staan veel mensen om Jezus heen. Als het even stil is, neemt Petrus zijn kans. Hij zegt: 'Heer, als iemand mij slecht behandelt, dan moet ik hem vergeven. Maar als hij dat nog een keer doet, of zelfs nog een derde keer, moet ik hem dan ook vergeven? Hoe vaak moet ik hem vergeven? Zeven keer?' Het is stil, wat een bijzondere vraag is dit. En ook een vraag waar iedereen wel antwoord op wil. Zeven keer iemand vergeven is wel heel erg veel! Jezus blijft even stil en kijkt Petrus aan, daarna kijkt hij rond om de andere mensen rondom Hem aan te kijken. 'Nee,' zegt Jezus, 'niet zeven keer...' Een paar mensen zuchten even, gelukkig, je hoeft niet iemand zeven keer te vergeven als ze iets naars tegen je doen'. '... maar zeventig keer zeven keer.' Wat? Zeventig keer zeven... maar wacht eens... dat is wel heel erg veel, zeventig keer zeven is 490 keer! Maar dat kan toch niet waar zijn? Jezus zegt: 'Ik zal jullie een voorbeeld geven over de wereld van God, Gods Koninkrijk en hoe het in zijn Koninkrijk werkt. Luister goed.'

Jezus vertelt een verhaal, we noemen dat een gelijkenis. Het lijkt op een situatie die de mensen goed kennen, het lijkt ook op hoe de Here God met ons mensen om wil gaan. Het wordt helemaal stil, iedereen wil het verhaal van Jezus goed kunnen horen. En Jezus vertelt.

Er was een koning met heel veel dienaren. Veel van de dienaren hebben geld van de koning geleend. Zo zijn hun schulden bij de koning ontstaan. Sommige dienaren hebben veel geld geleend, anderen iets minder. De koning wil zijn geld terug. Daarom laat hij al zijn dienaren bij hem langskomen. Eén voor één zijn ze aan de beurt. Dat is heel spannend, vooral als de koning nog veel geld van je krijgt. Eén van de dienaren heeft ontzettend veel geld geleend, iedere keer kwam er een beetje bij. En nu is zo ontzettend veel, dat kan hij nooit terugbetalen. Niet vandaag, niet volgend jaar, maar ook nog niet over tien jaar, al zou hij alles wat hij verdient opzij leggen, dan nog gaat het hem niet lukken. De koning weet het en zegt: 'ik ga jou verkopen, maar ik ga ook je vrouw en je kinderen verkopen én alles wat je hebt. Als dat gedaan is, is al het geld van mij. Dat is nog niet genoeg om je schuld af te betalen, maar ik zal er genoeg mee nemen.' De dienaar vindt het vreselijk erg. Hij valt op zijn knieën voor de koning neer en zegt: 'heeft u alstublieft geduld. Ik zal u alles terugbetalen, ik zal er hard voor werken.' De koning weet dat dit nooit gaat lukken, maar krijgt wel medelijden met de dienaar. 'Ik hoor wat je zegt', zegt de koning. 'Ik heb medelijden met jou en je gezin. Ik hoef het geld niet meer dat je van mij geleend hebt, je hoeft niets meer terug te betalen.' De dienaar kijkt de koning aan. Hoort hij nu echt de koning zeggen dat hij niets meer terug hoeft te betalen? Wat een geluk heeft hij! Blij verlaat hij de troonzaal van de koning. Hij moet snel naar huis om het goede nieuws aan zijn vrouw en kinderen te vertellen. Misschien kan hij het ook aan de burens vertellen en aan zijn vrienden. Wat zullen zij blij zijn voor hem.

Blij loopt hij het paleis uit en gaat op weg naar huis. Dan komt hij een andere dienaar tegen. 'Hé, ik krijg nog geld van jou!' roept de dienaar tegen de andere man. De andere dienaar kijkt hem verdrietig aan. De man die net nog heel blij was, grijpt de andere man ruw vast en schreeuwt tegen hem: 'Nu betalen!' Dan laat hij hem los. Het geld dat hij nog van deze man moet krijgen is niet zo heel erg veel. Toch wil hij het geld terug hebben. De andere dienaar valt op zijn knieën voor hem neer en zegt: 'heeft u alstublieft geduld. Ik zal u alles terugbetalen, ik zal er hard voor werken.' 'Dat gaat niet gebeuren,' zegt de dienaar van de koning. 'Ik zal je in de gevangenis laten opsluiten tot je me alles hebt terugbetaald.' Hij wenkt een paar soldaten en geeft opdracht om de man in de gevangenis te gooien. Tevreden kijkt hij het groepje na, nu kan hij dan eindelijk naar huis om het goede nieuws te vertellen.

Wat hier gebeurd is, hebben meer mensen gezien. Ze gaan naar de koning en vertellen alles wat ze gezien hebben. De koning wordt boos. Hij heeft deze man alle schuld kwijtgescholden en wat heeft hij zelf gedaan? 'Roep hem en breng hem hier bij mij!' zegt de koning. De dienaar staat weer voor de koning en vraagt zich af waarom hij weer bij de koning is. Dan begint de koning te spreken: 'Jij bent een slechte dienaar. Jij was mij heel veel geld verschuldigd en toen je mij vroeg om geduld te hebben, kreeg ik medelijden met jou. Ik heb je gezegd dat je me helemaal niets meer hoefde terug te betalen

van die hele grote schuld die je had. Ik had medelijden met jou. Jij had ook medelijden moeten hebben met die andere man, diegene van wie jij nog geld zou krijgen. Maar je hebt hem in de gevangenis laten brengen.' Terwijl hij spreekt, wordt het gezicht van de koning steeds roder. Hij is woedend op de dienaar die voor hem staat. De koning roept de bewakers bij zich en laat de dienaar in de gevangenis brengen. Laat hem daar werken en lijden totdat hij zijn hele schuld heeft afbetaald!

Slot

Wat een bijzonder verhaal vertelt Jezus. De mensen kijken elkaar aan; begrijpen ze wat Hij bedoelt te zeggen? Begrijpt Petrus wat Jezus hier zegt? Jezus is nog niet helemaal klaar, hij zegt: 'Zo is het ook met mijn Vader in de hemel en met zijn Koninkrijk. Hij wil dat je anderen vergeeft. Hij wil niet dat je ze zomaar vergeeft, maar dat je ze van harte vergeeft, oprecht en met volle overtuiging. Steeds weer, als iemand dat vraagt. Als je dat niet doet, dan zal Hij je net zo behandelen als de koning dat deed met de dienaar die hem zoveel geld verschuldigd was.'

Een ander vergeven wat hij fout heeft gedaan, is niet zo gemakkelijk. Het komt vaak terug in onze gedachten. Is dat bij jou ook zo het geval? Denk dan maar aan dit verhaal of aan het lied (geschreven door Elly & Rikkert). En weet: ook al is het moeilijk, het is belangrijk om de ander te vergeven, ook al heb je dat al eens eerder gedaan!

Tot 7 maal 70 maal,
Vergeef ik een ander zijn schuld
Tot 7 maal 70 maal,
De Heer heeft met mij ook geduld

Auteur: JvdM

Vergeven... en vergeten

Petrus heeft een vraag aan Jezus. Een belangrijke vraag. 'Heer, als mijn broeder of zuster tegen mij zondigt, hoe vaak moet ik dan vergeving schenken? Tot zevenmaal toe?'

Wat een mooie vraag van Petrus, hè? Dat heeft hij vast zelf ook gedacht. Het getal zeven had een bijzondere betekenis in de tijd van Jezus. Het was het getal van de 'completeid'. Misschien heeft Petrus wel heel vroom gedacht: als ik zéven keer bereid ben iemand te vergeven, dat moet Jezus toch wel mooi vinden? Dan doe ik wat God graag wil. Dan zal ik toch wel een wit voetje halen bij Jezus?

Ben je ook zo benieuwd wat Jezus zegt? Misschien zegt Hij wel: 'Nee hoor, één of twee keer is écht genoeg. Als iemand dan nog doorgaat met zondigen, is hij wel érg hardleers. Daarna is het wel klaar'

Laten we maar eens luisteren naar Jezus. 'Niet tot zevenmaal toe, zeg ik je, maar tot zeventig maal zeven.' Hè, wat?! Zeventig maal zeven... dat is vierhonderdneventig keer! Je zou de tel kwijt raken. Nou... Verrassing! Dat is ook precies wat Jezus bedoelt! Je moet helemaal niet tellen hoeveel je iemand vergeeft. Gewoon doen, steeds opnieuw. En zoals zo vaak, maakt Jezus dat duidelijk met een verhaal. Luister je mee?

Je kunt het Koninkrijk van God vergelijken met een koning en zijn onderdanen. Die koning, die gaat maar eens achterstallige belasting innen. Het geld, dat zijn onderdanen hem schuldig zijn, moet maar eens betaald worden. Er wordt iemand bij hem gebracht die hem tienduizend talent schuldig was. Laten we zeggen: zes miljoen euro. Vél geld.

Maar die man, die kon zoveel geld helemaal niet betalen. Dan moesten er maar andere maatregelen volgen. De koning geeft bevel om deze man, samen met zijn vrouw, zijn kinderen en zijn spullen moest worden verkocht. Met het geld dat dat opracht, kon de schuld worden betaald. Maar... verkocht worden?! Dat zou betekenen dat deze man en heel zijn gezin slaven zouden worden! Wanhopig valt de man voor de koning neer en smeekt hem dat niet te doen. 'Heb geduld, dan zal ik alles terugbetalen.'

En de koning? Die kreeg medelijden met deze man. Hij zei niet: 'Oké, dan wacht ik af, maar o wee, als je niet betaalt...'. Nee, de koning schold hem alles kwijt. Die schuld van zes miljoen... was weg! Hij hoefde helemaal niets terug te betalen.

De man ging naar buiten. Wat zal hij blij en dankbaar geweest zijn. Toch? Ja, dat wel, voor zichzelf, voor zijn geluk. Maar... wat gebeurt daar dan? De man loopt buiten een buurman tegen het lijf. 'Wacht eens even jij', roept hij. 'Ik krijg nog iets van je!' Deze buurman is hem nog honderd denarie schuldig, laten we zeggen, honderd euro. Bijna niets. Zeker niet als je kijkt wat deze man net was kwijtgescholden. De man grijpt zijn buurman bij de keel

en zegt: 'Kom op met dat geld! En wel nu!' Als deze buurman hem smeekt om nog heel even uitstel te geven, is de man onverbiddelijk. In de gevangenis met die buurman, tot hij die honderd euro helemaal heeft terugbetaald!

Een paar andere onderdanen van de koning zien alles gebeuren. Ze zijn ontdaan. Eerst wordt die man zijn heel grote schuld zómaar kwijtgescholden, en daarna laat hij zijn buurman gevangenzetten voor honderd euro? Ze vertellen aan de koning wat er is gebeurd. De koning laat de man weer bij zich roepen. 'Je bent een slechte man!', zegt hij. 'Heel die schuld heb ik je kwijtgescholden toen je mij daarom smeekte. Maar medelijden hebben met een ander? Ho maar! Je had die man toch ook moeten vergeven, zoals ik met jou heb gedaan?!' De koning is zó boos, dat hij deze man alsnog in de gevangenis laat gooien.

Geen mooi verhaal. Geen mooie afloop. Maar wel een duidelijke les. Want wat zegt Jezus? 'Zo zal mijn hemelse Vader ook ieder van jullie behandelen die zijn broeder of zuster niet van harte vergeeft.'

De koning in dit verhaal, dat is natuurlijk God. En die man, dat kunnen wij allemaal zijn. Jij en ik. Want wij doen elke dag dingen, die God niet zo heeft bedoeld. Die Hem verdrietig maken. Zo bouwen we een schuld op. Een schuld, die nog véél en veel groter is dan zes miljoen euro. Onbetaalbaar. En tóch is die schuld betaald! Omdat God zijn eigen Zoon, Jezus, gaf, die onze schuld heeft betaald. God vergeeft ons die enorme schuld. Hij zegt niet: 'Ik geef je nog even tijd om je schuld te voldoen'. Nee, Hij vergeeft en doet die helemaal weg. Zo wil God ook dat wij met andere mensen omgaan. Niet één, of twee, of zeven keer. Maar oneindig vaak wil God dat wij zijn liefde en vergeving ook laten zien aan de mensen om ons heen. Vergeven... en vergeten!

Lastig? Jazeker! Want wat kunnen anderen jou pijn doen. Wat kan die jongen of dat meisje uit je klas gemeen tegen je zijn geweest. Wat is het naar, als iemand jouw spullen kapot heeft gemaakt of erger... En tóch vraagt God van ons: vergeef het maar, en vergeet het. Hoe moeilijk ook! En weet je waarom? Omdat God altijd het beste met jou voorheeft. God weet best hoe moeilijk het is. Daarom wil Hij je er ook bij helpen. Daarom mag je bidden of God jou helpt om die ander te vergeven. Of God jou helpt om te gaan praten. Om te vertellen hoeveel pijn het je deed, maar dat je er nu niet meer aan wilt denken. Dat je tóch liever weer goed met iemand wilt zijn, in plaats van boos en verdrietig te blijven.

En weet je wat nu zo mooi is? Als je het níet doet, blijft het je dwars zitten. Blijf je boos en verdrietig. Maar blijft het je ook pijn doen, omdat het niet weg is. Omdat je die ander nooit meer kan of wilt vertrouwen. Maar als je het uitpraat, als je zegt 'ik vergeef je en ik wil het ook vergeten', dan komt er ruimte. Dan verdwijnt je boosheid en met wat geduld misschien ook wel je pijn. Dan kun je niet

alleen vergeven, maar ook écht vergeten! Zodat je weer samen verder kunt, en dingen weer 'heel' zijn. Zoals God het heeft bedoeld!

Je kent vast dat liedje wel, en als je het niet kent, kun je het makkelijk onthouden. Het is maar een heel klein liedje, maar het kan je helpen om het verhaal van vandaag niet te vergeten:

Tot zevenmaal zeventigmaal
Vergeef ik een ander zijn schuld
Tot zevenmaal zeventigmaal
De Heer heeft met mij ook geduld.

Auteur: MvdB

6 september 2026

De gelijkenis van twee zonen

Matteüs 21:28-32

Thema: Geloven is meer dan woorden

Doel

De kinderen leren dat geloven niet alleen met goede woorden maar ook met goede daden te maken heeft.

Toelichting

De woorden ja en nee kunnen we al heel jong gebruiken. We willen iets wel of niet. We doen iets wel of niet. Maar soms klopt wat we zeggen niet met wat we doen. We zeggen ja, maar we doen nee. Het verhaal dat Jezus vertelt over de twee zonen. De ene zoon zegt dat hij niet in de wijngaard wil werken, terwijl zijn vader hem dat vraagt. Na wat nadenken doet hij toch. Omdat het zijn vader is. De andere zoon belooft om aan het werk te gaan, maar doet het niet. Iedereen is het over eens dat degene die ja deed het goed heeft gedaan.

God is onze Vader. Hij zorgt voor ons en geeft ons het goede. Het is goed hem daarvoor te bedanken met woorden, maar kun je dat ook in je dagelijks leven zien, in wat jij doet?

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Ja en nee

Richtlijnen: De woorden ja en nee zeggen de kinderen iedere dag. Wanneer zeg je ja? Wanneer zeg je nee? Als je ja zegt, dan moet je het ook doen. Je kunt een verhaaltje vertellen waarin dat duidelijk wordt, bv. over iets wegbrengen naar de burens of iets opruimen.

Vertel daarna eenvoudig het verhaal van Jezus. Stel de kinderen dezelfde vraag als Jezus doet: wie heeft het goed gedaan? Niet alleen wat je zegt is belangrijk, ook wat je doet. Bidden en zingen voor Hem vindt God fijn, maar Hij wil ook dat je doet wat Hij in de Bijbel aan ons vraagt.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Doen wat je zegt

Richtlijnen: Deze twee horen bij elkaar; zeggen en doen. Wat je zegt, moet je ook doen! Anders ben je niet eerlijk.

Toch gebeurt dat lang niet altijd. Jezus vertelt daar een verhaal over. Een vader heeft twee zonen. Hij vraagt hun hem te helpen in de wijngaard. De een zegt nee –niet netjes natuurlijk-, maar doet het toch. De ander zegt wel ja en doet wat hij zelf wil. Eigenlijk doet hij nee.

De vader is blij dat die eerste zoon hem toch komt helpen. Heeft hij misschien spijt gekregen van zijn woorden? Zijn vader is er toch ook steeds voor hem. De Bijbel zegt daar niets over. Alleen: hij bedenkt zich.

De tweede zoon belooft te helpen. Natuurlijk. Maar ook hij bedenkt zich. Zijn vader kan wel wachten op de dingen die hij eerst wil doen. De vader is blijer met de goede daden van de eerste zoon dan met de mooie woorden van de tweede. Zeggen dat we van God houden, tot hem bidden en zingen is niet zo moeilijk. Maar laten zien dat je van God houdt door je gedrag, dat vraagt dat je jezelf wegcijfert voor God. Dat kost tijd en energie. Doen wij wat we zeggen?

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Kloppen je daden met je woorden?

Richtlijnen: Lees samen het (korte) bijbelgedeelte.

Hoe kun je uitspreken dat Jezus jouw Heer is? Kost het moeite om goed over God te praten, om mooie woorden over Hem te vinden? De ene keer misschien meer dan de andere. Samen zingen is eenvoudiger dan alleen. Als je gelukkig bent praat je positiever over God dan in verdriet. De jongeren zullen dat vermoedelijk herkennen.

Maar klopt jouw gedrag met wat je over God zegt. Als je zegt, dat Hij van jou houdt en jij van Hem, gedraag je je daar ook naar? Heb je iets voor jouw liefde naar Hem over? Als Hij je iets vraagt, doe je dat dan ook van harte? Kunnen mensen niet alleen aan je horen dat je gelovig bent, maar dat ook zien en ervaren?

Herken de jongeren iets van zichzelf in de beide zonen uit Jezus' verhaal?

Extra bijbelgedeelte: Jakobus 2:14-26

Als je geloof alleen bestaat uit woorden dan is het dood, het levert niets op voor Gods Koninkrijk.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

De context waarin Matteüs deze gelijkenis plaatst, is een gesprek dat Jezus voert met de hogepriesters, oudsten en farizeeën in de tempel. De toon is vijandig. Direct voor deze gelijkenis stellen de religieuze leiders Jezus de vraag waar Hij zijn autoriteit vandaan haalt. Jezus stelt daar de vraag tegenover waar zij denken dat Johannes de Doper zijn autoriteit vandaan had. Als ze toegeven dat Johannes zijn autoriteit van God had, en dus een profeet was, zou Jezus hen kunnen verwijten dat ze niet naar Johannes geluisterd hebben. Als ze echter zeggen dat Johannes slechts met menselijk autoriteit sprak, dan krijgen ze het volk tegen zich, dat hem voor een profeet hield. Ze kiezen het hazenpad en zeggen dat ze het niet weten. Jezus zegt dat Hij hun dan ook niet vertelt onder wiens autoriteit Hij spreekt.

Daarmee lijkt de confrontatie voorbij, maar in dit gedeelte blijkt dat Jezus het er niet bij laat zitten. Hij vertelt hun deze gelijkenis en identificeert hen nadrukkelijk met de hypocriete, ongehoorzame zoon, die achter zijn vaders rug niet deed wat hij had toegezegd. Zij hebben immers niet geluisterd naar Johannes de Doper, die opriep tot bekering, terwijl ze wel zeggen dat ze toegewijd zijn aan Gods wet en wil. Daartegenover staan de zondaars, die door de priesters, oudsten en farizeeën (terecht) verweten wordt dat zij weinig op hebben met de Wet van God – zij hebben zich wél bekeerd door de prediking van Johannes. Daarom gaan zij voor in het Koninkrijk van God; beter eerlijk berouw en een ander leven, dan vrome praatjes en hypocrisie.

Vers voor vers

- Vs. 28 De gelijkenis bevat een aantal vaker voorkomende elementen, zoals de vader en de wijngaard. De vader stelt hier God voor, de wijngaard staat op andere plaatsen in de Bijbel symbool voor Israël (vgl. Jesaja 5; Matteüs 21:33-41//Marcus 12:1-9//Lucas 20:9-16). De wijngaard speelt verder echter geen grote rol.
- Vs. 29 De eerste zoon weigert ronduit zijn vader te gehoorzamen; een heftige belediging in het Oude Oosten – denk aan het vijfde gebod. Echter daarna bedenkt hij zich (metameleetheis – ‘komt op andere gedachten’, ‘kreeg spijt’, ‘bekeert zich’ – zie ook Matteüs 27:3) en gaat toch aan de slag.
- Vs. 30 De andere zoon is precies het tegenovergestelde van zijn broer. Hij stelt zich meteen beschikbaar – zijn antwoord ‘ego, kurie’ straalt gehoorzaamheid uit; dit gebruik van ‘ego’ is waarschijnlijk een uitdrukking geleend uit de Septuaginta, waar het de vertaling is voor ‘Hineni’ (‘zie, hier ben ik’). Vervolgens gaat hij echter niet aan het werk.
- Vs. 31v Zoals elders laat Jezus zijn (vijandige) hoorders zelf de onvermijdelijke conclusie uit zijn gelijkenis trekken door hen een vraag te stellen: ‘wie heeft de wil van de vader gedaan?’ Jezus gebruikt elders dezelfde woorden voor het doen van de wil van zijn hemelse Vader (Matteüs 7:21, 12:50). De priesters en oudsten geven toe dat het eerste zoon is. Jezus past dit vervolgens veroordelend op hen toe: de tollenaars en hoeren zullen hen ‘voorgaan’ (proagousin) in het Koninkrijk. De religieuze leiders hebben de Wet ontvangen en spreken daar voortdurend over, maar zij handelen er niet naar – ze slaan de diepste bedoeling (of: vervulling) in de wind (vgl. Matteüs 5:17-48). Degeenen die aan de rand van de samenleving staan – weggezet als zondaars door de priesters, oudsten en farizeeën – hebben zich wel bekeerd onder Johannes’ prediking, terwijl de religieuze elite er geen acht op sloegen. In feite verwijt Jezus hun dus alsnog waar ze in vers 25 voor vreesden – als ze Hem hadden geantwoord dat Johannes’ autoriteit ‘van de hemel’ was – nl. ‘waarom hebben jullie hem niet geloofd?’

Vragen

- Hoe leg je voor kinderen uit wat bedoeld wordt met ‘tollenaars en hoeren’?
- Welke les of toepassing valt er voor ons te maken vanuit deze gelijkenis?

Auteur: GV

Liederen

Psalm 25: 2, 3, 5 en 6

Lied 488

Lied 902 2, 3 en 6

Een vader vroeg zijn oudste zoon

Ken je dit verhaal?

Jona, ga naar Ninevé

Er is geen plaats

Goed nieuws

(=Gezang 150 LvdK)

(=Gezang 90 LvdK)

Alles wordt nieuw 4: 22 Hanna Lam en Wim ter Burg

Hemelhoog 55

Hemelhoog 83

Hemelhoog 2

Hemelhoog 132

Auteur: PZ

Ja en nee

Vraag als inleiding

Mama vraagt of je nog je kamer op wilt ruimen voordat je gaat logeren bij opa en oma.

Natuurlijk zeg je: 'Ja!' Maar toch is het niet gelukt, je hebt het niet gedaan. En nu is het al tijd om te gaan logeren...

Heb je het goed gedaan? Wat had je ook kunnen doen?

Is het fout om 'ja' te zeggen als mama dat vraagt? Wat als je 'nee' had gezegd?

Bijbelverhaal

Wat een deftige mannen staan er bij Jezus. Zie je dat?

Ze zien er keurig uit. Ze praten netjes, haren zijn gekamd en gekruld. Ze kijken geïnteresseerd en serieus...

Dat zijn vast belangrijke mannen. Het zullen vast mannen van de tempel zijn. Iedere dag doen ze keurig hun werk.

Ze bidden, ze lezen de Bijbel, ze gaan naar de tempel, ze wassen hun handen en hun voeten, ze doen hun goede kleren aan en ze denken aan alle regels en afspraken.

Vandaag willen ze weleens met Jezus praten. Wie is Hij?

Waarom preekt Hij in de tempel? De Farizeeën (zo heten die mannen) vinden dat Jezus het niet goed doet, Ze vinden dat Jezus niet de Zoon van God is. Daarom willen ze Hem uitdagen. Jezus weet dat.

Hij zegt: 'Luister mannen, wat denken jullie hiervan? Ik zal jullie een verhaal vertellen: Een man had twee jongens, zonen. De man vraagt aan de ene zoon om te gaan werken op het land. 'Ik wil niet', zegt de zoon. Maar hij bedenkt zich en gaat even later toch aan het werk zoals zijn vader heeft gevraagd.

Aan de andere zoon vraagt de vader ook om te gaan werken op het land. 'Ja pap, ik ga'. Dat zegt de zoon wel, maar hij gaat toch niet aan het werk.

Dat verhaal vertelt Jezus aan de mannen die bij Hem staan. En Hij vraagt als het verhaal klaar is: 'Wie heeft goed geluisterd naar de vader, en gedaan wat hij wil?'

Dat weten de Farizeeën wel: 'De eerste jongen', zeggen ze.

Ze begrijpen dat het verhaal over henzelf gaat. Maar ze vinden het niet leuk om te horen. Zij zijn de mannen die alles goed lijken te doen, maar hun 'ikje van binnen' wil nog niet geloven in Jezus en van Hem houden.

Hoe kan jij van Jezus houden?

Bidden en zingen, naar de club komen en Bijbellezen is fijn. Maar hoe kan je laten merken dat je echt van Hem houdt?

Auteur: KvdG

Doen wat je zegt

Neem een bijbel mee in de kring. Het voorbeeldverhaal van Jezus wordt hieruit voorgelezen.

Kleine kinderen die nog niet goed kunnen praten kunnen al heel jong de woorden ja en nee gebruiken. Ze ontdekken dat ze daarmee op hun omgeving kunnen reageren. 'Ga je mee naar de speeltuin?' Ze hoeven niet lang na te denken, roepen 'ja!' en rennen naar hun jas om dat ja te gaan doen. 'Ga jij even je speelgoed opruimen?' Ze blijven gewoon doorspelen. Tot mama laat weten dat het nee nu moet veranderen in ja doen. Over dat ja en nee zeggen en doen gaat het vandaag over in het bijbelverhaal. Matteüs heeft het voor ons opgeschreven.

Bijbelverhaal

Jezus loopt rond in de tempel. Zoals altijd luisteren veel mensen naar wat Hij te zeggen heeft. Ze hangen aan z'n lippen. Plotseling komt een groepje farizeeën en hogepriesters naar Jezus toe. De andere mensen gaan eerbiedig aan de kant en maken ruimte voor hun leiders. Die kijken niet vriendelijk. Eén van hen stapt naar voren en zegt vijandige toon tegen Jezus: 'Van wie mag U eigenlijk optreden zoals U doet?'

Ze zijn namelijk boos omdat Jezus op het tempelplein alles overhoop heeft gegooid, toen Hij zag dat het kopen en verkopen op die plek belangrijker was geworden dan bidden tot God de Vader. Woedend had Jezus toen geroepen: 'Wie verzint dit! Dit huis van mijn Vader is niet bedoeld als markt, maar als huis van gebed. Jullie maken er een bende van!' Woedend had Hij alle kramen die er stonden omgegooid. Iedereen was zich náár geschrokken. Ook de hogepriesters en de oudsten waren geschokt, hoe dúrfde Hij? Daarom stellen ze Hem nu de vraag: 'Wie geeft U eigenlijk het recht zo te doen?' Nou... vertel!'

Gespannen kijken ze naar Jezus. Die hoeft niet lang na te denken. Heel rustig zegt Hij: 'Vertel Mij eens hoe het volgens jullie zat met Johannes de Doper. Sprak en doopte hij in opdracht van de hemel óf in opdracht van mensen?' De oudsten en hogepriesters gaan in een kringetje bij elkaar staan. 'Mmmm, lastige vraag', mompelt iemand. 'Zéker, want met ons antwoord nemen we het risico dat de mensen partij kiezen voor deze Jezus en onze woorden niet meer serieus nemen', fluistert een ander. Daarom kijken ze elkaar aan en knikken naar degene die het antwoord zal geven: 'We hebben erover nagedacht, rabbi, en vertellen U dat we het antwoord op uw vraag niet weten.'

Jezus is niet tevreden met dat antwoord. Hij weet heel goed dat de woorden van hun mond niet kloppen met de gedachten in hun hoofd. Om hun een kans te geven verder na te denken over zijn vraag en hun eigen houding, vertelt Hij een voorbeeldverhaal.

Lees het verhaal zoals het in de NBV-bijbel staat in Matteüs 21:28-32. Vertel daarna verder:

Herkennen jullie dit? 'Nee zeggen en ja gaan doen?'
Herkennen jullie ook 'Ja zeggen en nee gaan doen?'

Jezus ziet de vijandigheid in de ogen van de oudsten en hogepriesters. Zij denken dat hun eigen manier van geloven klopt met wat God bedoelt. Ze willen niet horen wat Jezus vertelt over het komende Koninkrijk van God. Zij doen immers precies wat God in zijn wet zegt. Ze vergeten geen letter, en zorgen ervoor dat de mensen van het volk dat ook doen. God de Vader zal blij en tevreden zijn met hun manier van doen. Zij laten ja-doen zien aan God en de mensen om hen heen. Maar weet je, Jezus wil hun met dit verhaal meer duidelijk maken. Johannes heeft laten horen dat God dienen verder gaat dan alleen iets zeggen of iets doen. Het heeft ook te maken met wat in je hoofd en gedachten gebeurt.

Zo kun je braaf je geld geven in de tempel maar tegelijk de medemens, die naast jou op het tempelplein loopt, minachten of zelfs haten. Daarmee zeg je 'ja' als het gaat om iets geven voor de dienst in Gods huis, maar tegelijk kijk je met minachting neer op de medemens waarvan God wil dat je hem liefhebt, omdat hij een mens is als jij. Dát, heeft te maken met ja zeggen en tegelijk nee doen, bedoelt Jezus. Dan kloppen doen en denken niet met elkaar.

Daar heeft Johannes de mensen op aangesproken maar jullie luisterden niet. Jullie bidden en dienen God in de tempel, maar kijken tegelijk met grote minachting neer op anderen, van wie het leven volgens jullie niet in orde is. Omdat die niet trouw en eerlijk zijn, noemen jullie hen verachtelijk hoeren en tollenaars. Ik zeg jullie, die mensen luisterden echt naar wat Johannes zei. Toen ontdekten ze: ons leven klopt niet voor God. Wij doen niet wat Hij bedoelt. Ze namen dat serieus en vroegen: 'Johannes, wat moeten wij doen?' Hij legde uit dat hun nee tegen God moest veranderen in een ja, door dingen anders te doen. Buit de ander niet uit door te veel geld van hem te vragen. Geef liefde aan je medemens en blijf hem trouw. Doe de ander goed omdat God hem net zo liefheeft als jou. Die hoeren en tollenaars begrepen wat Johannes bedoelde. Hun manier van leven klopte niet met wat God bedoelde met goed leven. Daarom keerden zij hun manier van leven om. In plaats van nee zeggen tegen wat God bedoelde, begonnen ze ja te doen. Hun leven ging er anders uitzien, omdat ze de weg van het Koninkrijk van God opgingen.

Jullie, en daarbij kijkt de Heer die boze mannen voor zich aan, jullie hebben ook gehoord wat Johannes zei, maar jullie hebben je niet bedacht.

Daarom -en daarmee sluit Jezus dit voorbeeldverhaal af- daarom zullen zij, die jullie verachtelijk *hoeren en tollenaars* noemen, jullie vóórgaan in het Koninkrijk van

God. Met die woorden laat de Here Jezus deze mannen nadenken over hun eigen manier van leven. Want ook hun wil de Heer een kans geven zich om te keren in het leven, als dank voor het goede dat God de Vader geeft.

Afrondend

Zing samen een passend lied, bijvoorbeeld:

- 1 Mogen de woorden van mijn mond en de overleggingen van mijn hart U welgevallig zijn.
- 2 Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad
- 3 Ik wil luist'ren naar de stem van Jezus

Om samen na te praten en te bidden

- Wij nemen dit voorbeeldverhaal van de Here Jezus in gedachten mee naar huis. Bidden en zingen is voor ons niet moeilijk maar in je gedrag laten zien dat je doet wat God echt van ons vraagt is moeilijk en vaak ook ingewikkeld. Misschien heeft iemand in de kring een voorbeeld?
- Als we daarmee problemen hebben, vraagt dat van ons: nadenken en er met de Here Jezus over praten. Hij kan helpen om te kiezen voor dat waar Hij blij van wordt. Te kiezen voor wat het goede is voor de ander en voor jou. Je mag de Here Jezus vragen jou een mens uit één stuk te maken, die zichzelf 'eerlijk' en zonder schaamte in de spiegel kan aankijken. (zie ps. 86:11b)

Zullen we samen God vragen of Hij ons daarbij in de komende week bij wil helpen?
Hij wil niks liever dan dát in ons leven zien gebeuren.

Auteur: JHP

Kloppen je daden met je woorden?

Intro

Jezus staat bij de tempel. Hij onderwijst de mensen die zijn gekomen om naar Hem te luisteren. De belangstelling voor Jezus' woorden is groot. De Joden hebben gezien hoe Jezus op een ezel de stad Jeruzalem binnenreed. Sommigen van hen hebben misschien ook wel hun jassen op de grond gelegd en takken van de bomen getrokken en ze voor Jezus op de straat gelegd. Zo eerden ze Hem en riepen 'Hosanna voor de Zoon van David.' Ze zijn Hem misschien wel gevolgd en hebben zijn boosheid gezien, toen Hij op het tempelplein de geldwisselaars en duivenverkopers wegjoeg. Dit is wat de laatste dagen is gebeurd.

De hogepriesters en oudsten van het volk hebben dit alles ook gevolgd. Ze zijn er niet blij mee. Zoveel aandacht voor die Jezus.... Dat gaat niet goed, nu luistert het volk veel minder naar hen. Ze raken hun gezag kwijt, dat willen ze voorkomen.

Ze gaan op Jezus af en vragen: 'Wie heeft U gezag gegeven om deze dingen te doen?' Jezus weet waarom ze komen. Hij weet alles! Hij zegt niet: moet je dat nu nog vragen? Heb je niet genoeg wonderen gezien? En woorden uit mijn mond gehoord? Jezus stelt hun een vraag: Van wie kreeg Johannes de Doper gezag om te dopen? De mannen willen hierop niet antwoorden, Ze weten dat Johannes preekte over de komst van de Messias. 'Dat weten we niet', zeggen ze.

Jezus neemt meteen het initiatief over door hun iets te leren: Hij doet dat in de vorm van een verhaal, een gelijkennis. We lezen eerst samen het stukje uit de bijbel: Matt. 21:28-32.

Bijbelverhaal

Het verhaal gaat over een gezin, een vader met twee kinderen. Twee zoons. Deze vader heeft een wijngaard. Als je zorg draagt voor een wijngaard, dan is daar altijd werk te doen. Het is dus begrijpelijk dat de zoons hierbij worden ingeschakeld. Ze krijgen allebei de opdracht om in de wijngaard te gaan werken. De vader spreekt ze één voor één aan. Eerst krijgt de ene zoon de opdracht; 'Jongen, ga vandaag in de wijngaard aan het werk.' Hij weigert. Hij zegt dat ook tegen zijn vader. Hij is daarin eerlijk. Hij

wil gewoon niet. Hij heeft geen zin. Maar het zit hem toch niet lekker. Heeft hij de teleurstelling in de ogen van de vader gezien? Dat zou zomaar kunnen. Hij houdt het niet langer uit. Hij trekt zijn werkschoenen aan en gaat toch naar de wijngaard en werkt aan zijn opdracht. Het verhaal vertelt niet dat hij eerst naar zijn vader gaat en sorry zegt. Nee, hij gaat gewoon aan het werk.

Als de tweede zoon wordt geroepen door zijn vader, krijgt hij dezelfde opdracht als de eerste: 'Jongen, ga vandaag in de wijngaard werken.' Deze zoon zegt dat hij zal gaan. Er staat in de Bijbel dat hij zegt 'Ik ga, heer.' Misschien heeft hij wel gehoord wat zijn broer zei, en zegt hij daarom nadrukkelijk 'ik ga' en denkt hij 'ik ben niet zoals mijn broer'. Het valt op dat hij 'heer' zegt. Dat is vreemd. Hij krijgt toch de opdracht van zijn vader? Ziet hij zijn vader als 'heer'. Als hij 'ja' zegt, lijkt het er meer op dat hij dit zegt, omdat het moet, dan dat hij het zegt uit liefde voor de vader. Hij zegt dat hij gaat, hij doet alsof hij gaat en toch gaat hij niet. Misschien vergeet hij de opdracht wel, heeft hij veel belangrijkere dingen aan zijn hoofd. Het verhaal zegt; Hij gaat niet. Punt.

Wij kunnen hier van alles van vinden. We kunnen zeggen: Die jongens moeten toch gewoon doen wat de vader wil? Ze moeten hun vader helpen bij het werk. Ik vind het opvallen dat de vader de jongens niet dwingt. Ze hebben allebei de keus of ze wel of niet gaan.

Het verhaal van Jezus is af. Jezus koppelt er een vraag aan. Deze keer kunnen de hogepriesters en leiders niet antwoorden 'dat weten we niet.'

Jezus vraagt: Wie van de twee zonen deed nu de wil van de vader? 'De eerste', zeggen ze. En dat is juist. Niet de zoon die alleen 'ja' zei, maar de zoon die echt 'ja' deed. Nu ontdekken ze dat Jezus hen doorziet. Zij, de leiders, lijken op de tweede zoon. De eerste indruk is goed. Ze zijn degenen die 'Ja, Heer. ik ga' zeggen met hun mond. Ze kennen de boodschap van God aan de wereld. Ieder mens is zondig. 'Ja'.

Ieder mens heeft vergeving van zonden nodig 'ja' Een verlosser is nodig 'ja'.

Ze weten het allemaal en belijden het met de mond. Maar ze kennen geen berouw. Daarmee zijn ze verder bij God vandaan, dan de mensen op wie zij minachtend neerkijken. Jezus maakt duidelijk dat Hij met de eerste zoon die mensen bedoelt die eerst Gods wil niet deden. Ze krijgen op een dag berouw van hun zonde en gaan een ander leven leiden. Ze gaan doen wat God zegt. En hiermee gaan ze de voorname leiders voor. Want zegt Jezus: 'Johannes sprak over bekering en jullie hebben hem afgewezen. Jullie hebben niet in zijn woorden geloofd. In tegenstelling tot de mensen die zich schuldig hebben gemaakt aan openlijke zonden. Zij hebben de liefde geproefd in de woorden van God. Ze hebben zich laten dopen en zijn een nieuw leven begonnen. Ze zijn verlost van het kwade. Ze vertellen ervan aan ieder die het maar horen wil. Dat doen ze nog steeds. En zo werken ze in de wijngaard.'

Jezus zegt dit om de hogepriesters wakker te schudden. Kijk toch hoe jullie bezig zijn. Dat mag zo niet langer. Kom naar Mij. Zeg dat je spijt hebt en kom ook werken in mijn wijngaard.

Maar de leiders hebben er geen oren naar. Ze weten best dat Jezus Gods Zoon is. Maar hebben geen ontzag voor Hem. Hun hart verzet zich zelfs tegen Hem. Ze bedenken een plan om Jezus uit de weg te ruimen. Ze moeten van Hem af.....

Gespreksvragen

- 1 Wie is de vader in het verhaal. En de wijngaard? Wat houdt de opdracht in om in de wijngaard te werken? Let ook op het woordje 'vandaag'
- 2 Waarom kiest Jezus als hoofdpersonen in het verhaal; een vader met zoons. Het had toch ook over een baas met slaven kunnen gaan? Maakt het verschil?
- 3 De zoons tonen twee manieren om in het leven te staan. Herkenbaar voor ons. Wat vind je ervan? In wie van de zoons herken jij je?
- 4 Waarom zouden de hogepriesters en leiders van het volk niet willen zeggen van wie Johannes de Doper de bevoegdheid kreeg om te dopen?
- 5 Wat leer je (via Jezus) over God in dit verhaal? Maak daar straks dank- en gebedspunten van voor het afsluitend gebed.

Auteur: RE

13 september 2026

God roept Jeremia als profeet

Jeremia 1:1-19

Thema: God kiest Jeremia als zijn profeet

Doel

De kinderen ontdekken dat God mensen inschakelt om zijn woorden aan anderen door te geven. Ook de jonge Jeremia.

Toelichting

De jonge Jeremia beseft dat God hem geen eenvoudige taak geeft. Hij zal moeten waarschuwen en Gods oordeel over Juda (het Tweestammenrijk) uitspreken. Misschien neemt men hem niet serieus, misschien heeft men van alles op hem aan te merken. Profeet zijn is in dienst staan God die je heeft gezonden. De HEER spoort Jeremia aan gewoon te zeggen wat Hij hem in de mond legt. Dan zullen zijn woorden niet alleen verwoesten en vernietigen, maar ook planten en opbouwen. Want Gods liefdevolle werk, zijn genade, gaat altijd door.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Doe gewoon wat God zegt

Richtlijnen: De jongste kinderen weten al dat ze moeten luisteren naar hun ouders, en doen wat de juf zegt. Ze snappen misschien niet altijd waarom, maar mogen vertrouwen dat het goed is als ze gehoorzamen.

God komt zomaar het leven van een jongen, van Jeremia, binnen. Hij moet Gods woorden doorgeven aan Juda. Hij wordt Gods profeet. Jeremia vindt zichzelf niet geschikt. God belooft Jeremia te helpen. Wanneer hij zegt wat de HEER hem opdraagt, is het goed.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Er is geen reden om nee te zeggen

Richtlijnen: Vertel als inleiding een verhaaltje over bijvoorbeeld een meisje dat even op haar kleine broertje mag passen, terwijl mama naar de winkel is. Durft ze dat? Kan ze dat wel? Haar moeder legt haar uit wat ze wel en niet moet doen: niet de deur opendoen voor vreemden, als de telefoon gaat niet opnemen, als er iets gebeurt naar de buurvrouw gaan...

God roept Jeremia om zijn profeet te zijn. Het doel in zijn leven is voortaan om Gods woorden door te geven. Jeremia denkt dat hij daarvoor te jong is, dat de Judeeërs hem niet serieus zullen nemen. De HEER belooft Jeremia zelf de woorden in de mond te leggen en bij hem te zijn in alle dreigende gevaren. Dankzij God zal Jeremia een krachtige profeet zijn.

Als God iets van ons vraagt, helpt Hij ons ook om het te kunnen doen.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: God beschermt zijn profeet

Richtlijnen: In sommige sporten wordt beschermende kleding gedragen. Voetballers dragen scheenbeschermers, hockeyers dragen tandbescherming, wielrenners en boksers een helm, enz. De gevolgen als er iets misgaat zijn dan veel minder erg.

Vertel over de tijd van Jeremia waarin Juda de HEER heeft verlaten en de afgoden dient. Een inval uit het noorden dreigt (Babel). Jeremia moet Juda waarschuwen en het oordeel aankondigen. Dat is niet eenvoudig, zeker niet voor iemand die zo jong is als Jeremia. God antwoordt op dit excuus dat Hijzelf de juiste woorden zal geven en dat die woorden iets zullen uitwerken. Soms zullen ze verwoesten en vernietigen, soms ook zullen ze planten en opbouwen. En in alle gevaren zal God met Jeremia zijn. In die beschermende kleding kan Jeremia profeet zijn.

Namens God iets zeggen is niet makkelijk. De Bijbel en de kerk worden niet altijd serieus genomen. Gods woorden zijn de waarheid en daarvoor mogen we altijd liefdevol en eerlijk uitkomen. De Here God zal ons helpen en beschermen, net als Jeremia.

Extra bijbelgedeelte: Efeziërs 6:10-19

Gods wapenrusting biedt bescherming voor christenen in een vaak vijandige wereld).

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelboek

Jeremia werd tot profeet geroepen in het dertiende jaar van koning Josia. Dat zal ca. het jaar 627 voor Christus zijn geweest. Het was een moeilijke tijd voor het volk Israël. Een eeuw eerder was het noordelijke Tienstammenrijk (het jaar 722: verwoesting van de hoofdstad Samaria) al van de kaart geveegd door de Assyriërs. De bevolking werd weggevoerd en verstrooid over het grote Assyrische koninkrijk. In de jaren na de roeping van Jeremia kwam een nieuwe wereldmacht op: het Babylonische rijk met de hoofdstad Babel. De dreiging die dat betekende voor het kleine Tweestammenrijk rond Jeruzalem (de stammen Juda en Benjamin; doorgaans aangeduid als 'Juda') is voortdurend de achtergrond van het optreden van Jeremia. Daarbij moet Jeremia het volk duidelijk maken dat de wereldgebeurtenissen geen onfortuinlijke spelings van het lot zijn. Evenals de gebeurtenissen die leidden tot de ondergang van het noordelijke Tienstammenrijk een eeuw eerder, hangt het ook nu allemaal samen met Gods afkeuring van en oordeel op de – ondanks vele waarschuwingen volgehouden - zondige wandel van zijn volk.

Als profeet heeft Jeremia – stap voor stap – de neergang van het Tweestammenrijk meegemaakt en met Gods profetische Woord begeleid. In zijn beginjaren als profeet leek zijn verkondiging het tij nog te kunnen keren. Koning Josia riep (na de vondst van een oud wetboek – mogelijk het boek Deuteronomium) een vergaande Reformatie uit (ca. 622 v.Chr.). Hij maakte een einde aan alle afgoderij en beeldendienst, en keerde terug tot de dienst aan de HEER alleen. Na zijn dood (609 v.Chr.) ging het echter snel van kwaad tot erger. Steeds weer predikte Jeremia tegen de zonden van het volk: afgoderij, maar ook onderdrukking en rechtsverkrachting. Na de heel korte regeerperiode van koning Joachaz (609 voor Chr.) volgde een langere periode onder de regering van Jojakim, die al in hoge mate schatplichtig was aan Babel. Deze vorst kwam in opstand tegen de Babylonische koning Nebukadnessar, stierf tijdens diens belegering van Jeruzalem, waarna zijn opvolger Jojakin (597 v.Chr.) de stad nog slechts kon overgeven. De hele bovenlaag van de Judese samenleving (waaronder de priester-profeet Ezechiël) werd in ballingschap naar Babel gevoerd ('eerste wegvoering'). Als vazalkoning van Babel werd Sedekia aangesteld. Deze koning lag voortdurend met de profeet Jeremia in de clinch, wilde zijn waarschuwingen niet horen en wierp hem zelfs in de gevangenis. Na een mislukte opstand belegerde Nebukadnessar Jeruzalem opnieuw. Nu werden stad en tempel geheel verwoest en werd de hele bevolking naar Babel gedeporteerd ('tweede wegvoering'; 586 v.Chr.).

Zowel de vermanende inhoud als deze sombere achtergrond van Jeremia's profetieën hebben hem een donker imago opgeleverd. Zo spreken we in onze taal van 'jeremiëren' of een 'jeremiade' en bedoelen dat doorgaans niet positief ('een eindeloze klaagzang...'). Toch doen we daarmee Jeremia en - nog belangrijker - Gods werk door zijn profeet Jeremia tekort. Wie bijvoorbeeld de hoofdstukken 30 en 31 leest, raakt onder de indruk van de hoop en de troost die deze profeet aan het verslagen volk mocht verkondigen. God laat zijn volk niet los, integendeel. Er daagt een nieuw verbond, waarbij het volk in een vernieuwde relatie tot God komt te staan. Hij zal hun zonden vergeven en zijn onderwijzing in hun harten schrijven. Zo zal Hij hun God zijn en zullen zij zijn volk zijn.

Bij het Bijbelgedeelte

Het eerste hoofdstuk van het boek Jeremia vertelt ons de bijzondere roeping van deze profeet. De basis van deze roeping had al veel eerder plaatsgevonden (vers 5). Mooi is hoe hier de vorming van het ongeboren leven geheel als Gods werk wordt beschreven (vgl. Psalm 139). Ook Jeremia's bijzondere verkiezing en wijding aan God hadden al daarvoor plaatsgevonden.

Zoals vaker bij dergelijke roepingen - denk aan Mozes en Gideon - durft Jeremia het eerst niet aan. Deze priesterzoon (vers 1) gooit het op z'n jonge leeftijd (vers 6). Maar de HEER verwerpt dit argument ('Zeg niet...'; vers 7). Daarop volgen:

- een precisering van de opdracht (vers 7): Jeremia moet naar iedereen gaan tot wie God hem zendt en alles zeggen wat God hem opdraagt
- de belofte dat God hem terzijde staat en redt. Daarom: wees voor niemand bang (vers 8)
- een heel persoonlijk gebaar waarbij Gods hand Jeremia's mond aanraakt (vers 9). Het heeft iets van een 'sacrament'. Zo legt God Jeremia zijn woorden in de mond.

Nu kan ook vers 10 klinken. Na zo'n bemoediging en toerusting kan Jeremia de grote verantwoordelijkheid (met het bijbehorende gezag) vervullen over alle koninkrijken en volken. Let ook hier op het brede perspectief. Niet alleen Israël, maar heel de aarde is in het geding.

In vers 11 en 12 volgt dan het visioen van de amandeltwijg. In het Hebreeuws heet deze boom 'sjakeed', dat zoiets betekent als 'de wakkere' of 'de waakzame'. In Israël is de amandelboom al vroeg in het voorjaar 'wakker', duidelijk zichtbaar aan de witte bloesems. In Nederland zou de beeldspraak misschien zijn ontleend aan 'lenteboden' als sneeuwkllokjes en krokussen. Zoals deze amandeltwijg waakt over het natuurgebeuren, zo waakt de HEER over zijn woorden en laat Hij ze (net zo snel als amandelboom zijn knoppen) uitkomen.

Vanaf vers 13 bepaalt een tweede visioen ons bij de donkerheid die de door Jeremia te brengen boodschap van God aan zijn volk voor een groot deel bepaalt. Vanuit het noorden helt een kokende pot over, om op ieder moment haar verwoestende inhoud 'over alle inwoners van dit land' (vers 14) uit te storten. De 'volken van alle koninkrijken uit het noorden' (verenigd onder de koning van Babel), zijn Gods instrument, door Hem opgeroepen vanwege het kwaad dat het volk heeft gedaan.

In vers 17 wordt Jeremia nogmaals door God aangespoord om niet bang te zijn en om alles te zeggen wat God hem opdraagt. Nu gaat het nadrukkelijk over het verzet dat hij zal ontmoeten van koningen, leiders, priesters en het volk van Juda (vers 18). De beelden van een vestingstad, een ijzeren zuil en een bronzen muur (zo zal God Jeremia 'versterken') mogen de jonge profeet moed geven. Vers 19 herhaalt in iets andere woorden Gods belofte van vers 8. Jeremia's bestrijders zullen hem niet verslaan, omdat God zelf hem terzijde staat en redt.

Vers voor vers

- Vs. 5 Jeremia's ambt wordt gekarakteriseerd als 'profeet voor de volken'. Dat is opvallend, maar het kenmerkt ook de God van Israël en de bestemming van zijn volk in de wereld. Hoewel Jeremia het meest over en tot Israël (Juda) zal spreken, blijven de volken niet buitenspel. Jeremia heeft in Gods naam echt een woord voor de wereld!
- Vs. 10b Het eerste en tweede woordpaar in de opsomming van Jeremia's taken zijn negatief ('om ze uit te rukken en te verwoesten, om ze te vernietigen en af te breken), het derde is positief ('op te bouwen en te planten'). Ook de volgorde is hier belangrijk. De zware oordeelsprediking die Jeremia moet brengen, dient uiteindelijk niet de ondergang, maar het herstel en de vernieuwing van Gods band met Israël en de wereld.
- Vs. 16 Bij 'al het kwaad' van het volk gaat het niet maar om dienst aan andere goden of beeldenverering als vergrijpen op zichzelf. Hoe erg dat allemaal ook was, de kern van Gods pijn staat wel in het midden van vers 16: 'Ze hebben Mij verlaten...'

Vraag

Waar zou u bang voor zijn als u in deze tijd een opdracht kreeg als Jeremia? Wat zou u met die angst doen?

Auteur: WMB

Liederen

Psalm 139: 1, 9 en 14

Lied 177

(=Alles wordt nieuw 2: 11 Hanna Lam en Wim ter Burg)

Lied 838

(=Gezang 481 LvdK)

Heer, U kent mij als geen ander

Hemelhoog 50

Zoals klei in de hand van de pottenbakker

Hemelhoog 77

Goed nieuws

Hemelhoog 132

Hij alleen

Hemelhoog 337

Lees je Bijbel, bid elke dag

Hemelhoog 382

Auteur: PZ

Doe gewoon wat God zegt

In een klein dorpje die Anatot heet, woont Jeremia. Anatot ligt niet ver van Jeruzalem vandaan. Jeremia is de jonge zoon van priester Hilkia.

Op een dag hoort Jeremia opeens iemand tegen hem praten. Maar hij ziet helemaal niemand. Hè, dat is gek. Er praat toch echt iemand tegen hem! Jeremia komt erachter dat het de Here God zelf is!

Hij zegt tegen Jeremia: 'Jeremia, jij mag mijn profeet zijn. Dat heb ik al besloten voordat jij geboren werd. Ik heb de koningen en de andere mensen van Juda nog veel te vertellen. Ik heb jou uitgekozen om dat te gaan doen.'

Jeremia schrikt! Hij zegt: 'Here God, dat kan ik echt niet. Daar ben ik nog veel te jong voor.'

'Dat klopt', zegt de Here God. 'Maar je hoeft niet bang te zijn, want Ik stuur je. Ik zal jou vertellen wat je moet zeggen. Het zullen geen fijne dingen zijn die je moet vertellen. Maar Ik zal je beschermen, zodat niemand jou kan doden.'

Jeremia vindt het moeilijk dat hij Gods profeet wordt. Hij is nog zo jong. Hij moet nog zoveel leren. Maar hij weet wel dat, als de Here God dit tegen hem zegt, hij ernaar zal luisteren. Want hij weet dat God goed is en dicht bij hem zal zijn!

Dan vraagt de Here God aan Jeremia: 'Kijk eens goed, Jeremia, wat zie je daar een eindje verderop?' Jeremia antwoordt: 'Ik zie een bloeiende tak.'

'Dat klopt', zegt de Here God. 'De bloemen die aan de tak groeien, zijn uitgekomen. Luister goed, Jeremia. Want alles wat Ik zeg, zal ook uitkomen. Net als deze bloemen'. Opnieuw vraagt de Here God aan Jeremia: 'Wat zie je in de verte?'

Jeremia antwoordt: 'Ik zie in de verte, vanuit het noorden een hete pan op een vuur. En die pan kookt over!'

De HEER antwoordt en zegt: 'Ja, inderdaad. Want uit het noorden komt iets heel ergs voor alle mensen in het land. Ik stuur alle legers van de volken uit het noorden hiernaartoe. Ze zullen Jeruzalem aanvallen en alle steden in Juda veroveren. Zo zal ik de mensen die wonen in Juda straf geven. Want zij hebben kwade en slechte dingen gedaan. Ze willen niet meer naar Mij luisteren. Ze houden niet meer van Mij. Ze willen Mij niet meer dienen. Ze dienen nu andere goden. Ze knielen nu zelfs voor beelden die ze zelf hebben gemaakt. En ze denken dat deze beelden voor hen zorgen en hen beschermen!

Maak je daarom klaar, Jeremia. Ga naar de inwoners van Juda en vertel hun alles wat Ik je heb verteld. Laat je niet bang maken door hen. Doe precies wat Ik zeg. Ik zal je dan beschermen.'

Jeremia begrijpt niet alles wat de Here God aan hem vertelt. Maar hij weet dat God goed is.

Hij houdt heel veel van de Here God en wil Hem graag gehoorzamen en luisteren naar Hem.

Dus ook al snapt Jeremia niet alles, hij vertrouwt de Here God helemaal.

Auteur: RS

Er is geen reden om nee te zeggen

Inleidend

Stel je voor, jij gaat naar een andere sportclub. Je gaat er vandaag voor het eerst op de fiets heen. Durf je wel alleen, of zit er een bibber in je buik? Gelukkig fietst papa deze keer met je mee. Hij vertelt je wat de route is, waar je voorrang moet geven en op welk kruispunt je goed moet opletten. Ook waar je duidelijk je hand moet uitsteken om af te slaan naar de straat waar je moet zijn. Ook dat een signaaltje geven om te stoppen op het juiste adres helpt voor de veiligheid van jou en anderen. Fijn dat papa samen met jou op weg gaat. Dan hoef jij niet bang te zijn. Voor ik vertel waar het bijbelverhaal deze dag over gaat, eerst een vraag;

- Kennen jullie het woord 'profeet'? Schrijf dat op het bord. Waar heeft een profeet mee te maken denk je? Maak samen een woordweb. Inventariseer met welke termen de kinderen komen en schrijf die in het woordweb. (in de Bijbel heeft het te maken met spreken, geroepen worden, raadgever zijn, doorgeven van Gods woorden) In de Bijbel worden profeten vaak dienaar van God genoemd. Soms zijn het ook vrouwen, denk maar aan Mirjam, de zus van Mozes, Debora en later de oude Hanna.
- Wie kent de naam van een profeet? (Mozes, Johannes de Doper, Elia en Samuël).

Vandaag horen we over een jongen die Jeremia heette. Hij groeide op in de buurt van Jeruzalem. Eerst vertel ik je iets over het land en de tijd waarin hij leefde. Luister maar....

Het koninkrijk Juda

In gedachten reizen we naar de streek waar Israëls stammen Juda en Benjamin wonen. Jeruzalem is de hoofdstad van dat kleine, Tweestammen-koninkrijk Juda. Het is ongeveer 625 jaar voor Jezus werd geboren. Onder leiding van koning Manasse en zijn zoon Amon is veel gebeurd waar de God van Juda niet blij van werd. De woorden en wetten van die God van Abraham, Jakob en David waren losgelaten en vergeten. Nieuwe goden hadden zijn plaats ingenomen. Die waren afgekeken van de Assyriërs, een volk dat in hun deel van de wereld, door oorlogen de baas was geworden. In de tempel van Israëls God werd een groot beeld neergezet van de godin Ishtar. Zij kon er voor zorgen dat er genoeg voedsel op de akkers groeide, dat er gezonde dieren geboren werden in de kuddes. Ook dat er nieuwe kinderen in de gezinnen geboren werden. Op de pleinen van Gods tempel werden beelden gezet van goden die gelinkt waren aan de zon en de sterren. Ook de maangod Sin werd niet vergeten. Je begrijpt, het ging niet echt zoals bedoeld, in het koninkrijk van Juda. De God die zijn volk op een bijzondere manier uit Egypte naar dit beloofde land had gebracht, raakte totaal vergeten.

Nu zit een kleinzoon van Manasse op de troon. Hij heet

Josia. Hij is een jonge man zonder ervaring. Josia's vader Amon is vermoord en daarom werd Josia als jongetje van 8 al op de troon gezet. Misschien had hij ook bibbers in zijn buik toen hij daarop moest gaan zitten en een kroon op zijn hoofdje kreeg. De Bijbel vertelt dat deze kleine koning al snel begrijpt dat de goden van buurvolk Assyrië nep zijn. Die beelden kunnen niks. Maar... begrijpen de mensen in Juda dat ook? Als Josia twintig is geeft hij opdracht om alle beelden van de neggoden in zijn land af te breken en op te ruimen. Ook die in de bossen en heuvels verstopt zijn. Niets mag meer herinneren aan die neggoden, vindt de koning. Hij laat ook de tempel van God herstellen en schoonmaken.

Bij die grote schoonmaak wordt een oude boekrol gevonden waarin de wet van God is geschreven. De koning zoekt in zijn paleis en schrijver die daaruit kan voorlezen. Als de koning hoort wat de schrijver voorleest, schrikt hij. Nog nooit heeft hij deze woorden van God gehoord en zijn volk weet er vast ook niet veel van.

Daarom geeft de koning opdracht dat de enige, echte God van hun voorouders weer alle aandacht moet krijgen. Precies zoals bedoeld in die oude boekrol. Daar wordt werk van gemaakt.

Een paar jaar later wordt Josia gedood in de oorlog met Egypte. Zijn volk is erg verdrietig en rouwt om hem. Hoe moet het nu verder met het volk van Juda en die nieuw begonnen aandacht van het volk voor hun God in de hemel?

Ondertussen in het dorp Anatot

In gedachten gaan we naar de heuvels die ongeveer een uur lopen van Jeruzalem liggen. Op de top van een van die heuvels ligt het kleine dorp Anatot. Er wonen priesters en Leviëten. Zij hebben de taak om in de tempel te werken voor de dienst aan God. Zij hebben de herinnering aan de God van hun voorvaders Abraham, Jakob en David. In het gezin van priester Chilkia wordt op een dag een jongetje geboren. Hij krijgt de naam Jeremia. Bij het opgroeien hoort Jeremia verhalen over zijn volk, over de profeet Mozes en de God die hen hierheen bracht. Later zal deze Jeremia, net als zijn vader, priester worden in Jeruzalem. Hij is nu een jongen van een jaar of zeventien.

Op een dag hoort hij een stem. Hij luistert: 'Jeremia, zoon van Chilkia, vóór jij groeide in de buik van je moeder had Ik jou al uitgekozen om een profeet voor de volken te worden!' Jeremia weet dat die stem met de levende God te maken heeft. Hij staat stil en roept voor zich uit: 'Nee! HEER, mijn God, ik niet. Ik kan niet spreken. Ik ben gewoon te jong!'

Dan hoort hij dezelfde stem met nieuwe woorden: 'Zeg niet, ik bent te jong, Jeremia. Spreek tot iedereen naar wie Ik je stuur en zeg alles wat Ik je laat weten! Wees voor niemand bang. Ik laat jou niet in de steek. Ik zelf, de HEER ben bij je!' Dan voelt Jeremia een kleine beweging bij zijn lippen. Weer spreekt God: 'Jeremia, Ik raak

jouw lippen aan. Zo leg Ik de woorden die jij zult spreken in je mond. Jij zult met mijn woorden koninkrijken en volken duidelijk maken dat dingen niet zomaar gebeuren. Ik, de HEER maak door mijn woorden duidelijk dat Ik regeer over alle volken. Die boodschap mag niet worden vergeten!

Om te beginnen laat God weer van zich horen: 'Kijk eens om je heen, Jeremia, wat zie je?' Jeremia antwoordt: 'Ik zie de bloeiende tak van een amandelboom, HEER'. 'Dat zie je goed. Je weet dat deze boom vroeg in het voorjaar wakker wordt en begint te bloeien, als de hele natuur nog in winterslaap is. Precies zoals deze wakkere boom zijn bloesems laat zien, laat Ik heel snel mijn woorden uitkomen'.

Weer spreekt de HEER: 'Wat zie je Jeremia?' Hij antwoordt: 'Ik zie een kookpot in de gloeiendhete as van een vuur staan. Vanuit het noorden is hij scheefgezakt zodat de hete inhoud eruit stroomt.' De HEER zegt: 'Vanuit het noorden zal een ramp over de bewoners van dit land komen. Ikzelf maak daar werk van. Ik roep de volken uit het noorden om dit land binnen te vallen en plaats te nemen in Jeruzalem en andere plekken in Juda. Vertel het volk: Jullie hebben Mij veel pijn en verdriet gedaan. Jullie deden er alles aan om Mij te vergeten. Jullie knielden voor andere goden. Voor goden die stom zijn en niets kunnen, hebben jullie wierook gebrand. Door die ontrouw hebben jullie Mij ontzettend veel verdriet en pijn gedaan, terwijl Ik het goede voor jullie bedacht. 'Jij, Jeremia moet hun vertellen wat Ik daarover te zeggen heb. Wees vooral niet bang. Ik maak jou tot iemand die daarvoor geschikt is. Iemand die dit aankan. Ook al zullen ze protesteren en je uitschelden. Ik maak jou sterk en krachtig en zal bij je zijn. Zo zullen de volken op aarde weten dat Ik regeer en dat mijn werk op aarde doorgaat. Vergeet dat niet'.

Zing met elkaar een lied ter afronding van deze geschiedenis;
Bijv. lied 456:1,2 uit Op toonhoogte (uitg. 2009) Wees niet bang, Ik roep je bij je naam.
Ev. uit Hanna Lam II; 11,1,3; Daar komt de man uit Anatot, hij deelt de woorden uit van God.

Om over door te praten

- Stel je voor dat jij op een dag iets meemaakt als Jeremia. Zou dat kunnen en hoe zou dat zijn, denk je? Soms gebeurt dat op een bijzondere manier, lees maar hieronder*
- Ken je nog een profeet/iemand die zoiets meemaakte? (bijv. Mozes/Samuël) Hoe reageerden zij?

Eventueel ter illustratie

Het jonge, Afghaanse meisje Ariana wordt door haar familie verplicht, te trouwen met een Afghaanse jongen met wie ze contact had. Haar moslimfamilie weet niet dat de jongen uit een christelijk gezin komt. (in dat land kun je alleen in het geheim christen zijn). Ariana weet niks van christen-zijn af. Omdat christen-zijn in Afghanistan streng verboden is, vlucht die familie voor hun veiligheid naar een buurland. Ariana houdt van haar man en leert ook houden van de God van haar man. In het buurland krijgt ze contact met andere Afghaanse vluchtelingen. Omdat ze enthousiast is over deze God en Zijn Zoon Jezus vertelt ze haar nieuwe vriendinnen over Hem. Samen ontdekken ze dat deze God goed voor hen is en hen in dit vreemde land rust en vrede geeft. Wat in hun eigen land niet kon, gebeurt nu in het buurland: Afghaanse mensen maken daar kennis met de God die ook hun laat weten: 'Jullie zijn waardevol voor Mij en Ik ben bij je.'

Zou je kunnen zeggen dat het in Ariana's leven op een bijzondere manier, ongeveer, zo ging als bij de jonge Jeremia? Hoe dan?

Ariana's verhaal is niet van lang geleden maar werd door haar zelf in 2026 verteld aan medewerkers van de organisatie Open Doers. Gods werk gaat dus ook nu nog door.

Auteur: JHP

God beschermt zijn profeet

Intro

We starten vandaag met een nieuwe serie verhalen over het leven van de profeet Jeremia. We lezen het eerst in de Bijbel: Jeremia, hoofdstuk 1. (per persoon een uitgeprinte versie), Dan vertel ik jullie het verhaal. Terwijl we lezen en tijdens mijn verhaal, moeten jullie luisteren wat je opvalt. Of wat je raakt. Dan kunnen we het daarna bespreken.

Stel je eens voor: Je krijgt vandaag een bericht. Geen appje van een vriend, geen mail van school... maar een opdracht.

Een belangrijke opdracht alleen aan jou. Je moet erop uit om anderen ernstig te gaan waarschuwen. Wat zou je zeggen? 'Waarom ik? Ik kan dit helemaal niet.'

Dat is precies wat er gebeurt bij Jeremia.

Bijbelverhaal

Jeremia is ongeveer 18 jaar als hij door God geroepen wordt. God zegt tegen hem: 'Ik wil dat je mijn profeet wordt. Ik wil dat jij mijn woorden gaat doorgeven'. Jeremia woont met zijn familie in Anatot, een klein stadje, 5 km ten noorden van Jeruzalem. In het beloofde land leven alleen nog de stammen van Benjamin en Juda. Ze worden samen het rijk van Juda genoemd. De andere stammen zijn door het Assyrische leger lang geleden meegenomen. Weggevoerd. Nu dreigt hetzelfde voor de twee stammen rond Jeruzalem. Babel is een wereldmacht aan het worden en de koning van Babel maakt zich klaar om aan te vallen.

Jeremia is een zoon van een priester. Hij komt zelfs uit een familie van priesters. Het ligt dus het meest voor de hand dat hij ook priester wordt. Maar God zegt: Nee, voordat ik je vormde in de schoot van je moeder, kende ik je en heb ik je uitgekozen. Jij bent voor deze tijd en voor een speciale taak geboren. Ik stel je aan als profeet. Tot een profeet voor alle volken. Jeremia zal, nu het volk in een spannende tijd leeft, de woorden van God moeten vertellen. Eerst aan Juda maar ook aan de omliggende volken. Want God is Koning van de hele aarde. Dat is geen kleine taak. Dat is best spannend. Dat voelt Jeremia heel goed aan. Jeremia kijkt naar zichzelf en vindt zichzelf hier helemaal niet geschikt voor. Hij durft dat ook tegen God te zeggen. 'Ik kan dat niet. Ik ben te jong.' Het antwoord dat God geeft is krachtig: 'Jeremia, je moet niet naar jezelf kijken. Het doet er niet toe, wat jij wel of niet kan. Bedenk wat ik kan. Ik leg mijn woorden in jouw mond. Ik vraag van jou, dat jij gehoorzaam die woorden spreekt, die ik je opdraag. Wees niet bang. Ik bescherm je.'

Herken je dat? Dat je denkt: Ik ben niet goed genoeg, ik weet niet wat ik moet zeggen. Laat iemand anders het maar doen. Gods antwoord - ook naar ons - is best bijzonder: God zegt dat het niet om ons gaat, niet om wat wij kunnen en helemaal niet om wat wij voelen. Het gaat om wat Hij kan doen.... door ons heen.

Als een teken dat God zelf zijn woorden in de mond van Jeremia zal leggen, raakt God Jeremia's lippen aan. Jeremia zal nu met door God aangeraakte, geheiligde lippen Gods waarheid spreken.

Vanaf dit moment wordt Jeremia de spreekbuis van God. Jeremia zal daardoor krachtig kunnen spreken. Belangrijk is dat hij goed leert luisteren naar God. Dat zal nodig zijn.

De opdracht die Jeremia krijgt is fors: 'Ik geef je gezag over alle koninkrijken en volken; om ze uit te rukken, te verwoesten, te vernietigen en af te breken. Maar ook om ze op te bouwen en te planten.' Heftige werkwoorden. Maar we begrijpen het wel: Voor er gebouwd kan worden, moet er eerst worden gesloopt. Voor er geplant kan worden, moet onkruid uitgerukt worden. Doorns en distels moeten grondig worden verwijderd. Dat is nog zo. Zo alleen komt er plaats voor het nieuwe. Afbreken en uitrukken is niet Gods eigenlijke werk. In Gods Koninkrijk gaat het om het bouwen en om het planten. Dat wil God graag. Hij wil een nieuw begin maken met zijn volk dat Hem helemaal vergeten is; Dat buigt voor afgoden. En wierook brandt voor eigengemaakte godenbeelden. Jeremia begrijpt dat hij dingen zal moeten zeggen die de mensen niet willen horen. Soms zal hij dwars tegen hen in moeten gaan. Dat zal niet makkelijk zijn.

Terwijl Jeremia nog zit na te denken over de opdracht die op zijn schouders is gelegd. Laat God hem iets zien. Hij krijgt een beeld uit de natuur.

'Wat zie je Jeremia?', vraagt God. 'Ik zie een amandeltakje. Dat heb je goed gezien,' zegt de HEER. 'De amandelboom is een vroegbloeier. Als de winter lang en donker is, als je bijna de hoop opgeeft dat het ooit nog lente wordt, komen de onverwacht de eerste bloemen aan de amandelboomtakken. Het teken dat het voorjaar wordt. Ik beloof je: zo zeker als deze boom in het voorjaar uitloopt, zo zeker zullen de woorden die je gaat spreken uitkomen. Ik ben namelijk wakker over mijn woorden, om ze te doen. Het kan soms lijken dat er van mijn woorden niets terecht komt. Dan is dit takje het teken dat ik mijn plannen zal uitvoeren. Ik waak over mijn woorden, ik vergeet ze niet.' Er zal nieuw leven komen. Net zoals elk jaar in de natuur. Wat een mooie belofte!

Weer vraagt God: 'Wat zie je, Jeremia?' 'Ik zie een gloeiendhete kookpot, die vanuit het noorden overhelt. Ik vind het er bedreigend uitzien. Het lijkt wel of de inhoud explodeert en overkookt', is het antwoord van Jeremia. 'Dat klopt!', zegt de HEER. 'Dit beeld laat vernietiging en oordeel zien. Vanuit het noorden zal kwaad over alle inwoners van dit land worden uitgestort. Ik heb genoeg geduld met hen gehad. De maat is vol. Ik roep zelf de volken uit het noorden op. Zij zullen dit land binnenvallen. Het volk van Juda zal gestraft worden voor al het kwaad dat ze hebben gedaan. Aan jou de opdracht om naar Jeruzalem te gaan en daar te vertellen alles wat ik je

gezegd heb. Je mag niets achterhouden. Wees niet bang! Ik ben naast je. Wat de koningen en leiders van Juda ook tegen je zullen ondernemen. Hoe ze je ook willen bestrijden. En dat zal heel heftig zijn. Ze zullen niet overwinnen. Ik zal je helpen. Ik zal je redden. Ik, de HEER!' Hier moet Jeremia het mee doen.

Gespreksvragen

- 1 Lees zelf het Bijbelgedeelte nog eens na en benadruk wat je bijzonder vindt. Wat je raakt. Daarna bespreken. Wat vinden jullie het belangrijkste uit dit verhaal? Gebruik dat om straks voor te danken en te bidden.
- 2 In vers 5 vind je vier acties van God, richting de profeet. Zoek ze op en bespreek wat het betekent. Wat denk je: zegt vers 5 ook iets over jouw eigen leven?
- 3 Weet je nog meer voorbeelden van personen waarvan al voor de geboorte gezegd wordt dat ze een belangrijke taak krijgen in het leven?
- 4 God belooft veel aan Jeremia. Schrijf alle beloftes maar op uit dit hoofdstuk. Wat zegt het van God?
- 5 Waarom straft God zijn volk? Wat kunnen wij hiervan leren?
- 6 Niet iedereen hoeft meteen een groot profeet te zijn als Jeremia. Geef elkaar voorbeelden hoe je in kleine situaties een profeet kunt zijn.

Zingen

God van licht, wees mijn gids. Leid mij door het donker.
Ik vertrouw op U.

Dit lied zou Jeremia gezongen kunnen hebben. Om zichzelf moed in te zingen.

Auteur: RE

20 september 2026

Jeremia verkondigt Gods waarheid in de tempel

Jeremia 7:1-15

Thema: Vertrouw niet op een gebouw

Doel

De kinderen leren dat het in het geloof niet draait om het gebouw, maar om de HEER die daarin wordt vereerd.

Toelichting

De tempel van de HEER gaat nooit verloren, want God heeft beloofd daar eeuwig te wonen. Dat was de zekerheid waaraan de Judeeërs zich vasthielden. Valse profeten hadden hun dat verzekerd: ons kan niets gebeuren. Jeremia moet uitleggen waarom deze redenering niet klopt. Hij profeteert dat het vereren van de HEER in de tempel alleen zin heeft als je Hem ook trouw bent, eerlijk leeft en opkomt voor de zwakken. Als je niet alleen mooi met God praat, maar ook leeft zoals God wil. Anders maak je van de tempel een rovershol. Zo'n tempel zal de HEER wegvagen, evenals Juda zelf.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Juda leeft slecht

Richtlijnen: 'Stil zijn, Hans... Nu moet je echt stil zijn, Hans... Stil zijn, Hans, anders ga je maar naar de gang/in de nadenkhoek. De kinderen weten dat er straf komt, als waarschuwen niet helpt.

Vertel de jongste kinderen dat de Judeeërs wel zeggen dat ze in God geloven, maar Hem niet gehoorzamen. Ze zijn oneerlijk, denken vooral aan zichzelf, willen arme en zwakke mensen niet helpen. De tempel vinden ze belangrijk, maar naar de HEER die daar woont, luisteren ze niet. Ook niet als Jeremia ze steeds waarschuwt. Daar is God erg boos over. Hij zegt: Ik ga de tempel verwoesten en jullie straf geven als jullie in Mij gaan geloven en goed zijn voor de mensen om jullie heen. Juda krijgt gelukkig nog één kans.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Wel een tempel, maar geen gelovigen

Richtlijnen: De Judeeërs geloofden dat zij het volk van God waren. En terecht: God heeft een verbond met Israël gesloten: 'Ik zal jullie God zijn en jullie mijn volk'. Maar God vraagt ook om een antwoord op die belofte: dat Israël naar Gods geboden zal leven. De vijand dreigt, maar de Judeeërs zeggen: ons kan niets gebeuren, want God blijft ons trouw. Jeremia moet waarschuwen: vergis je niet. Als jullie God niet eren, oneerlijk zijn en de mensen om je heen niet helpen, heb je niets aan een tempel. Die kan dan net zo goed verdwijnen. En dat zal God ook laten gebeuren, want de liefde kan niet van één kant komen.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Vertrouw niet op een gebouw

Richtlijnen: Kennen de jongeren de uitdrukking: dat is als een vlag op een modderschuit? Die betekent: het lijkt mooi, maar bedekt alleen het lelijke. Vandaag is de tempel de vlag en het gedrag van de Judeeërs de modderschuit. De Judeeërs geloofde dat de HEER zijn tempel nooit verloren zou laten gaan. Met Jeruzalem zal dus niets gebeuren, ook dreigen de vijanden. Valse profeten beweren dat; zij stellen het volk gerust met wat ze zelf graag willen. Jeremia prikt hier in Gods naam doorheen. Hij zegt: vertrouw niet op een gebouw, maar op God zelf. Leef veilig door alleen Hem te eren, zijn geboden te gehoorzamen, door eerlijk te zijn en op te komen voor de zwakken. Anders zijn jullie mooie woorden in de tempel een belediging en zal God die tempel laten verwoesten.

Extra bijbelgedeelte: Matteüs 21:12-13

Jesus gebruikt dezelfde woorden als Jeremia: u maakt Gods huis tot een rovershol. De Joden denken vooral aan hun eigen gemak en vinden een leven dichtbij God minder belangrijk.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

In dit hoofdstuk vinden we een preek, gehouden door de profeet Jeremia in de tempel van Jeruzalem. God zelf beval Jeremia om te gaan staan in de toegangspoort van de tempel – waar ook zijn volksgenoten de tempel betraden en zijn woorden dus zouden horen. De verzen 3 en 4 bevatten – positief en negatief geformuleerd – de kern van de verkondiging.

Positief: als de Judeeërs hun leven beteren, mogen ze in het land blijven wonen (en zal het oordeel van verovering door het Babylonische rijk niet over hen komen; zie de inleiding bij zondag 23 juli).

Negatief: Ze moeten stoppen met hun valse vertrouwen op de tempel als vanzelfsprekende garantie tegen elke bedreiging. De in vers 4 tweemaal herhaalde leus 'Dit is de tempel van de HEER!' werd mogelijk door zogenaamde valse profeten als Chananja gebruikt (vgl. hoofdstuk 28). God wil echter niet dat zijn volk op een gebouw vertrouwt, maar op de 'God van dat gebouw'! En dat ze Hem dan ook dienen, en daar ontbrak het hier ernstig aan.

Vanaf vers 5 wordt duidelijk wat er anders moet aan de levenswandel van het volk. Na de algemene richtlijn 'elkaar rechtvaardig behandelen' volgen als kernthema's:

- vreemdelingen, wezen en weduwen niet onderdrukken
- geen onschuldig bloed vergieten
- niet achter andere goden aanlopen

Let erop hoe het eerste en tweede grote gebod (God en je naaste liefhebben...; Mat. 22:34-40) hier samen opgaan. Het begint zelfs bij het tweede, waarbij de vreemdeling nadrukkelijk als naaste meetelt. Het doet denken aan de wijze waarop Jezus later de liefde voor de vreemdeling en de mens in de nood zal kenmerken als liefde aan Hemzelf (Mat. 25:34-40). Door deze dingen, die God zo aan het hart liggen, aan hun laars te lappen, lopen de inwoners van het tweestammenrijk Juda hun onheil tegemoet (slot vers 6).

In de verzen 8-11 wordt de beschuldiging nog gericht en het verwijt van Godswege feller. Vertrouwend op de bedrieglijke leus van vers 4, doen de Judeeërs ondertussen alles wat God verboden heeft: stelen, moorden, overspel, meened en het dienen van de afgod Baäl en andere goden. En dan durven ze ook nog in de tempel te verschijnen, en stellen ze zichzelf gerust met de gedachte dat hen niets kan gebeuren. Gods vraag of de Judeeërs denken dat zijn huis een rovershol is, werd later door Jezus opgenomen (ook in de tempel; Mat. 21:13). Gods verzekering dat Hij wel degelijk ziet wat ze doen, vormt de overgang naar de oordeelsaankondiging van vers 12-15.

Treffend zijn de wijze waarop en het voorbeeld waarmee dit oordeel wordt verwoord. De Judeeërs moesten maar eens een uitje maken naar de plaats Silo, dat vanuit Jeruzalem goed te bereiken was. Daar was vroeger Gods heiligdom (bijv. 1 Sam. 1 e.v.). In de dagen van Jeremia was er niets meer van over. Het feit dat God er zijn naam liet wonen (zo verwoord in vers 12) was kennelijk geen automatische garantie dat het altijd zou blijven bestaan. Wanneer Silo en het heiligdom ten onder zijn gegaan, weten we niet precies. Mogelijk hebben de Filistijnen het verwoest (vgl. 1 Sam. 4). Hoe het ook zij, God zelf had het aan vernietiging prijsgegeven vanwege de wandaden van zijn volk Israël. Omdat de Judeeërs doorgaan met hun gruweldaden en niet luisteren naar Gods vele waarschuwingen (vers 13), zal God met de tempel van Jeruzalem en het land van Juda hetzelfde doen. Vers 15 ('Ik zal jullie verstoten...') vat de essentie van het oordeel even kernachtig als schrikwekkend samen. Als een schok moet ook de verwijzing naar 'jullie broedervolk, het nageslacht van Efraïm' hebben geklonken. Hier wordt bedoeld op het noordelijk tienstammenrijk (hier en elders als Israël of Efraïm aangeduid) dat een eeuw eerder geheel was verwoest door de Assyriërs. De inwoners waren uit hun land weggevoerd en onder de volken verstrooid.

Ik wijs hier nog op hoofdstuk 26, dat volgens veel uitleggers over dezelfde tempelprediking gaat. De verzen 1-6 kunnen worden gelezen als een samenvatting van het hierboven besproken gedeelte. Vanaf vers 7 lezen we de reactie van priesters, (andere) profeten, het volk en bestuurders uit het paleis. Het rumoer over Jeremia's optreden leidt tot een soort van rechtszitting in de poort (vers 10). Ondanks de luid klinkende roep (onder priesters, profeten en volk) om Jeremia te doden, zien de bestuurders hiervan af (vers 16). Een belangrijke overweging vormt de herinnering van enkele 'oudsten van het land' aan het optreden van de profeet Micha onder koning Hizkia. Deze koning kwam tot inkeer, zo zelfs dat God afzag van het aangekondigde onheil (vers 19). Wanneer we dit getuigenis van Jeremia 26 mogen verbinden met de tempelprediking van Jeremia in hoofdstuk 7, geeft dat daaraan een 'open einde', waarin het verzet tegen Gods profeet en woorden groot blijken, maar niet elke hoop ontbreekt.

Vers voor vers

Vs. 2 Let op de herhaalde oproep 'luister'. Ondanks dat Jeremia al op een strategische plaats staat opgesteld, moet hij ook hiermee de aandacht van zoveel mogelijk tempelgangers trekken. God wil heel zijn volk met dit profetische Woord bereiken!

Vs. 7 'in dit land dat Ik jullie voorouders gegeven heb'. Deze tussenzin wordt herhaald in vers 14. Functioneerde ook dit als een 'bedrieglijke leus', net als 'Dit is de tempel van de HEER'? God heeft dit land aan Abraham geschonken,

dus we zitten voor altijd goed? Zo ook vers 7b: 'Zo is het altijd geweest, zo zal het dan altijd zijn.'

- Vs. 9 'branden wierook voor Baäl...'. Het punt is niet alleen dat men de HEER inruilde voor een andere god (de Kanaänitische god Baäl voorop), maar ook dat dit op andere plaatsen gebeurde dan in Jeruzalem, met willekeur en wanpraktijken als gevolg. Let ook op Gods pijn die doorklinkt in het vervolg: 'en lopen achter andere goden aan, die jullie eerst niet kenden' (oftewel: je had er geen relatie mee).
- Vs. 13a 'al die gruweldaden'. Letterlijk: 'omdat jullie al deze daden hebben gedaan'. Het gaat hier om de in vers 9 genoemde vergrijpen. Aan het slot van vers 12 wordt dit samengevat in één term: 'het 'kwaad' van mijn volk Israël. De NBV vertaalt daar (in meervoud) 'wandaden'. In de kern gaat het om één kwaad met als kern: het volk heeft God verlaten.
- Vs. 13b God heeft vele malen tot zijn volk gesproken en geroepen, maar ze hebben niet geluisterd en niet geantwoord. Te denken is aan vele profeten en gezondenen, van Mozes, Jozua en Samuël, tot Elia, Elisa, Hosea, Amos, Jesaja... Telkens weer werd God teleurgesteld door het uitblijven van een ommekeer bij zijn volk. En dan kan Gods oordeel ook echt werkelijkheid worden!

Vraag

Stelling: 'Je kunt ook te gemakkelijk zingen: 'In uw hoede zijn wij wel geborgen'.
Hoe denkt u daarover?

Auteur: WMB

Liederen

Psalm 136

Psalm 146

Lied 320

(=Gezang 62 LvdK)

Lied 146a

Gezang 48 LvdK

Gelukkig zal je zijn

Hemelhoog 1

Welzalig de man die niet wandelt

Hemelhoog 2

Lees je Bijbel, bid elke dag

Hemelhoog 382

Uw Woord is een lamp voor mijn voet

Hemelhoog 494

Uw Woord

Hemelhoog 37

Een wijs man

Hemelhoog 89

Uw Woord

Opwekkingsliederen voor kinderen 187

Auteur: PZ

Juda leeft slecht

Inleiding

Stel je eens voor dat je iets hebt gedaan, waarvan je heel goed weet dat het niet mag. Toch heb je het gedaan.

Als je papa en mama je verschillende keren hebben gewaarschuwd en je hebt niet naar ze geluisterd... dan weet je dat je straf kunt krijgen.

Het is belangrijk om te luisteren naar de afspraken die je hebt met papa en mama.

Bijbelverhaal

Op een dag zegt de Here God tegen Jeremia: 'Ga naar de tempel in Jeruzalem. Daar zal ik je zeggen wat je de mensen moet vertellen.'

Jeremia luistert naar wat God tegen hem zegt. Hij gaat naar Jeruzalem en komt bij de tempel aan. Daar begint Jeremia direct te praten tegen de mensen van Juda. Hij zegt de woorden van de Here God tegen de mensen.

'Jullie zijn niet eerlijk! Jullie spelen een gemeen spelletje. Jullie doen alsof je in de Here God gelooft. En veel van Hem houden en Hem graag willen dienen. Maar ondertussen denken jullie vooral aan jezelf. Jullie zorgen alleen voor jezelf. Jullie willen de arme en zwakke mensen niet helpen. Terwijl jullie weten dat het wél moet gebeuren. Dat heeft de Here God zelf gezegd.

Jullie doen alsof jullie de tempel belangrijk vinden. Maar ondertussen luisteren jullie helemaal niet naar de Here God, die woont in de tempel. Jullie liegen en bedriegen de Here God en tegen elkaar.

Denken jullie nu echt dat de Here God niet merkt dat jullie Hem bedriegen? Hij is God! Hij is de Schepper van de hemel en de aarde! Hij heeft jullie gemaakt. Hij weet precies wat mensen denken en doen in zijn huis!

Zo waarschuwt Jeremia de mensen. Hij roept ze op om ermee te stoppen. Om te luisteren naar de Here God en Hem alleen te dienen. Om te zorgen voor de arme en de zwakke mensen.

Jeremia vertelt verder:

'De Here God zal jullie nog één kans geven. Maar jullie moeten veranderen. Zorg dat je alleen de Here God dient als je in de tempel bent. Zorg ervoor dat je arme en zwakke mensen helpt.

Zorg niet alleen maar voor jezelf, maar ook voor anderen. Als jullie niet meer luisteren naar de Here God, zal de tempel verwoest worden. Er zal een machtige koning komen. Hij zal de stad Jeruzalem verwoesten en de tempel verbranden.

De Here God wil dat we Hem dienen in de tempel. We zingen en bidden daar tot Hem. Maar Hij wil niet dat we dat alleen in de tempel doen. Hij wil dat we altijd van Hem houden en Hem gehoorzamen. Hij wil dat we eerlijk zijn. En dat we aardig zijn voor mensen die hulp nodig hebben. De Here God wil dat we niet alleen maar mooie woorden zeggen. Hij wil ook dat we leven zoals Hij het heeft bedoeld!

Gelukkig krijgen de mensen van Juda nog één kans! Zullen ze veranderen?

Auteur: RS

Wel een tempel, maar geen gelovigen

Inleiding

Peter heeft een fiets gekregen! Zijn oude is te klein geworden. Hij wil hem gelijk proberen, maar mamma waarschuwt dat het zadel nog te hoog staat en het niet veilig is. En met die stang kan hij niet makkelijk afstappen. Pappa zal hem vanavond lager zetten.

Mamma gaat de was ophangen. Peter twijfelt. Hij wil zó graag zijn nieuwe fiets proberen! Dus hij loopt ermee naar de straat en stapt op. Eerst gaat het nog aardig. Hij wiebelt wat om bij de trappers te kunnen, maar kan er best op fietsen. Totdat... er iemand van rechts komt fietsen. Peter kan niet op tijd afstappen en valt! Hij kijkt naar de schaafwond op zijn elleboog en de krassen op zijn fiets. Had hij nou maar naar mamma's waarschuwing geluisterd! Zouden de mensen rond Jeremia beter gehoorzamen?

Bijbelverhaal

Pfff, wat heeft hij nou weer... Mensen die bij de tempel aankomen, zien Jeremia in de poort staan. Ze moeten langs hem heen om binnen te komen. Maar het is zo'n enorme mopperaar! Altijd heeft hij wel wat te zeggen over wat ze volgens hem allemaal fout doen. Kan hij nou niet een keertje gewoon zeggen dat ze het goed doen? Het is toch bijvoorbeeld al mooi dat ze naar de tempel van God komen? Nou dan, ze doen het heus zo slecht nog niet. In ieder geval niet zo slecht als de tien familie-stammen van hun volk, die als straf van God weggevoerd zijn en in een ver land moeten wonen. Die tien stammen deden het vast niet goed, maar deze twee stammen die overgebleven zijn, kunnen gewoon naar de tempel blijven komen en doorgaan zoals ze altijd deden. En er is ze zelfs door profeten gezegd dat de HEER de tempel nooit verloren zal laten gaan. Nou, wat kan ze dan nog gebeuren? 'Kom allemaal hier en luister naar me!', horen de mensen Jeremia roepen. 'Hoor wat de HEER God zelf tegen jullie zegt! Jullie moeten beter gaan leven! Jullie geloven de leugens van valse profeten die gezegd hebben dat de tempel altijd zal blijven. Maar dat heeft God helemaal nooit gezegd!' De mensen kijken elkaar aan. Niet gezegd? Maar die andere profeten hebben dat toch echt aan ze verteld. Dat was toch een mooie boodschap? En nu zegt Jeremia dat die hebben staan liegen? Dat kan toch niet?

Maar het is echt waar: die andere profeten hebben maar wat verzonnen om het volk een goed gevoel te geven, en zo zelf aardig gevonden te worden. Maar ze luisteren helemaal niet naar wat God eigenlijk ècht aan het volk wil vertellen! Jeremia waarschuwt de mensen: 'Vertrouw niet op de stenen van de tempel. Vertrouw op onze Gød die er woont! Word eerlijk tegen elkaar. Ga goed zorgen voor vrouwen van wie de man overleden is, en voor kinderen die geen ouders meer hebben. Wees ook goed voor mensen uit andere volken die hier wonen. En houd

op met onschuldige mensen kwaad te doen! Doe ook niet meer alsof afgoden ineens je echte God zijn. Doe ze weg, want wie die nep-goden achteraloopt in plaats van te doen wat ik zeg, zal er altijd alleen maar slechter op worden. Als jullie weer gehoorzaam worden, mogen jullie hier blijven wonen en niet zoals de andere tien stammen als slaven naar een ander land gebracht worden.'

Jeremia vertelt van de mooie dingen die God belooft als mensen zich bekeren en weer doen wat Hij wil. God wil zo graag zegen geven, goede dingen voor het volk waar Hij voor altijd van houdt, en geen straf! Als mensen nou maar willen luisteren... Daarom waarschuwt Jeremia: 'Pas op, God zegt: 'Jullie geloven de leugens van de valse profeten over de tempel, die ik niet gezegd heb. Maar jullie doen niet wat ik wèl gezegd heb. In plaats daarvan stelen jullie!

Sommigen van jullie zijn moordenaars. Sommige getrouwde mannen en vrouwen zijn niet trouw aan elkaar, maar zijn geïnteresseerd in andere vrouwen en mannen. Dat moet niet! Ook spreken jullie leugens uit over dingen die gebeurd zijn en over andere mensen. Daarmee doe je anderen kwaad. Voor die nepgod Baäl en anderen brengen jullie offers, afgoden die je vroeger niet eens kende, en die vertrouwd je nu. En dan komen jullie hier ook nog in mijn tempel om Mij zogenaamd te eren. Maar je behandelt dit huis waar mijn Naam woont als een rovershol! O, ik heb alles wel gezien, hoor! Maar denken jullie dat je niks kan gebeuren? Ga eens in Silo kijken, op de plek waar Ik woonde voordat deze tempel er was. Je vindt er helemaal niks meer terug. Het gebouw is weg, maar de mensen ook, omdat ze bleven zondigen. Dus pas op, jullie doen net zo slecht als zij deden. Als je daar niet mee stopt, gebeurt er met deze plek waar Ik nu woon hetzelfde. Daarom waarschuw Ik jullie. Ik heb dit land wel via je voorvaders aan jullie gegeven, maar als je er slechte dingen doet, hoor je hier niet meer thuis en zal Ik jullie verstoten, net zoals Ik met die andere tien stammen heb gedaan.'

De mensen horen wat Jeremia allemaal zegt. Wie moeten ze nou geloven? Jeremia heeft vast wel gelijk, maar het is veel fijner om te geloven dat je alles goed doet en niks te veranderen! En makkelijker om door te gaan zoals

je deed en niet al te moeilijk te doen over wat God eigenlijk wil. Mensen lopen alweer door. Iemand zucht hardop: 'Pfff..., wat een mopperaar, die Jeremia.'

Maar het is niet Jeremia, die op ze moppert. Als de postbode je een brief geeft met een naar bericht, komt die toch ook niet van de postbode? Zo is het ook God zelf die hier waarschuwt, en niet Jeremia! O, mensen van Gods volk! Pas toch op!

Verwerking

- Wat moeten de Israëlieten gaan doen? Waarom?
- Zijn er bij ons ook nep-goden?
- Iemand waarschuwt je dus meestal omdat die het beste voor je wil, en te zorgen dat je veilig bent en blijft. Je krijgt goede raad. Dat was met Peters fiets en ook met Gods volk. Ook wij kunnen wel eens goede raad krijgen van God of mensen. Ben jij wel eens gewaarschuwd? Ging je toen wat veranderen, of niet? Wat gebeurde er toen?

Auteur: PW

Vertrouw niet op een gebouw

Inleiding

Kennen jullie het spreekwoord: 'dat is als een vlag op een modderschuit'?

Een modderschuit is een lelijke boot gemaakt van hout, waar modder op wordt vervoerd.

Het past niet om daar een mooie vlag op te zetten.

Door de vlag lijkt het net alsof het een heel mooi schip is. Maar dat is natuurlijk helemaal niet zo.

De modderschuit blijft gewoon een lelijk ding, ondanks de vlag.

Zo is het ook met de mensen die in Juda wonen. Ze gebruiken de tempel van de HEER als een vlag om hun lelijke gedrag te bedekken.

Bijbelverhaal

Het is druk bij de tempel in Jeruzalem. Het tempelplein is vol met mensen.

Ze zijn gekomen om te offeren en God te aanbidden. Zo gaat het elke dag. Zo hoort het. God heeft het zo gezegd. Dat lijkt allemaal heel goed en heel mooi.

Het is net alsof de mensen God heel goed gehoorzamen. Maar is dat eigenlijk wel zo?

Midden in al die drukte klinkt opeens een stem. Er staat een man in de poort van de tempel. Hij roept. De mensen draaien hun hoofden om, om te kijken wie deze man is. En om te horen wat hij te zeggen heeft. Het is de profeet Jeremia, die daar zo hard staat te roepen. God heeft tegen hem gezegd dat hij in de ingang van de tempel moet gaan staan.

Zodat alle mensen die in de tempel zijn goed kunnen horen wat hij namens de HEER te zeggen heeft. God kent de mensen in de tempel door en door. Hij weet precies wat er in hun hart leeft. Hij ziet wat de mensen doen. Dat lijkt heel goed. Maar Hij weet dat de mensen helemaal niet zo gehoorzaam zijn als ze lijken.

Jeremia roept het uit: 'Mensen van Juda, luister naar wat God jullie te zeggen heeft. Jullie denken dat God Jeruzalem niet zal laten verwoesten, omdat de tempel hier staat. Jullie denken dat het vanzelfsprekend is dat het goed met jullie blijft gaan, omdat de tempel in Jeruzalem staat. Maar jullie moet stoppen met jullie slechte gedachten en daden. Jullie moeten elkaar eerlijk gaan behandelen. Jullie moeten zorgen voor de wezen en de weduwen. Goed zijn voor de mensen die als vreemdeling in dit land zijn komen wonen. Houd op met mensen vermoorden. En houd op met het aanbidden van afgoden. Denken jullie echt dat jullie zomaar mensen kunnen doden, stelen, liegen en Baäl vereren en al die andere goden? En denken jullie echt dat Ik er dan blij mee ben als jullie naar de tempel komen en Mij aanbidden? Daarna gaan jullie naar huis en gaan jullie weer door met al jullie slechte daden. Mijn tempel lijkt wel een rovershol geworden. Ik zie al het kwaad dat er in mijn tempel gebeurt.'

Horen jullie hoe boos en verdrietig God is? Het doet Hem zoveel pijn dat de mensen Hem ongehoorzaam zijn. Het doet Hem verdriet dat ze denken dat de tempel hen wel beschermen zal tegen vreemde volken die hen aan willen vallen.

De mensen gaan alleen maar naar de tempel om aan de buitenkant te laten zien hoe goed ze bezig zijn. Maar in hun harten zijn ze boosaardig en kwaad. In hun harten dienen ze God helemaal niet.

Dat ze elke dag in de tempel komen is een vlag op een modderschuit.

Maar God is nooit alleen maar boos op de mensen van wie Hij houdt. God laat altijd zien hoe het dan wel moet en Hij belooft dan ook altijd iets.

Luister maar naar wat Jeremia nog meer zegt: 'Ga naar Silo, de stad waar eerst de tempel stond. En kijk maar eens wat daarmee gebeurd is. In Silo is de tempel verwoest. Om al jullie zonden zal Ik met de tempel in Jeruzalem hetzelfde doen. Jullie vertrouwen te veel op die tempel en niet op Mij. Maar als jullie je slechte wegen verlaten en stoppen met al die slechte dingen. Als jullie Mij gaan vereren in plaats van Baäl en al die andere goden, als jullie gaan zorgen voor de wezen, de weduwen en de vreemdelingen en als jullie stoppen met moorden, stelen en liegen, dan mogen jullie blijven wonen in dit land. Dan zal de tempel niet verwoest worden.'

Zo laat God zien dat Hij toch van de mensen in Juda houdt. Dat Hij hen wil vergeven en hun een nieuw begin wil geven. Hij wil zo graag dat de mensen niet alleen aan de buitenkant laten zien dat ze Hem dienen, maar dat ze dat ook met hun hart doen.

Wat een grote liefde heeft God van de mensen. Wat denk je? Zullen de mensen naar God gaan luisteren?

Vragen voor een gesprek

- De Here Jezus zegt dat we onze naasten lief moeten hebben als onszelf. Hoe kwam dat terug in dit verhaal?
- Denk jij wel eens dat God je toch wel vergeeft als je iets verkeerd doet?
- Hoe serieus nemen wij God? Praat hier met elkaar over.
- Wat vind jij ervan om te horen dat God ondanks alles toch van de mensen blijft houden?

Auteur: MJ

27 september 2026

Gods woord uitgelegd met een linnen gordel

Jeremia 13:1-11

Thema: Een gewaarschuwd mens...

Doel

De kinderen ontdekken dat de HEER waarschuwt als ze Hem niet trouw zijn. Het doel daarvan is dat ze hun leven beteren en Hem weer van harte liefhebben.

Toelichting

Juda gedraagt zich niet meer als een volk waarmee de HEER een verbond heeft gesloten. Daarom schaamt God zich om zich te verbinden met de Judeeërs. Jeremia laat zien met een gordel die bij de rivier verweert, dat God Juda voor straf net zo zal laten vergaan als die gordel, wanneer het achter de afgoden blijft aanlopen. Juda hoort weer Gods roem en glorie uit te stralen.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Een vieze, oude gordel

Richtlijnen: Welke kleren doe je aan als je naar een feest gaat? Moeten ze nieuw zijn? Kun je ook kleren aandoen met een grote scheur of waarop je tomatensaus op hebt gemorst?

Vertel daarna dat Jeremia de gordel gaat verstoppert en weer ophaalt. Hij legde een nieuwe, witte gordel weg tussen de rotsen, maar die wordt vies en teert weg. Het is geen gezicht als iemand die nog om zijn mantel draagt. God vindt het een lelijk gezicht dat Juda zijn volk is. Juda zegt dat het volk van God is, maar luistert niet naar Hem. En God wil zo graag dat Hij trots op Juda kan zijn.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Een gordel als waarschuwing van God

Richtlijnen: Als inleiding kun je een paar plaatjes van waarschuwingborden meenemen. Wat is het gevaar dat dreigen kan? Als wij zo'n bord zien, weten we door de plaatjes erop, waarvan we moeten uitkijken.

Leg de nadruk op de (priester)gordel die wegrot tussen de rotsen. Zo verrot ook de band tussen de HEER en zijn uitverkoren volk. Een gordel maakt de kleding af, tot een goed geheel. Zoals bij ons een riem of sieraden.

De vergane gordel is een waarschuwing: als Juda ontrouw blijft aan de HEER, verknoeit het volk Gods prachtige uitstraling. Het kan zover komen dat God zijn volk aan de kant schuift, ten onder laat gaan. Gods geduld is niet eindeloos.

Past ons leven bij Gods liefde?

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Past de HEER nog wel bij Juda?

Richtlijnen: Zijn er personen die jij liever niet in de buurt hebt, met wie je liever niet gezien wilt worden? Waarom? Ze verknoeien jouw imago naar je omgeving? Hoe ga je daarmee om?

Een nieuwe witte (priester)gordel vergaat tussen de rotsen aan een rivier. Juda's zonden maken dat het verbond van de HEER met zijn volk een lachertje wordt. Zoals kleuren met elkaar kunnen vloeken, zo vloeken Juda's houding en Gods liefde met elkaar. Met de verteerde gordel maakt God duidelijk dat daarin verandering moet komen. Anders komt het verbond in gevaar. Dan is Juda niet meer Gods volk en stopt Gods bescherming.

We mogen er van uitgaan dat God niets liever wil dan Juda (en ook ons) dicht bij zich houden, dat Hij met ons gezien wil worden. We zijn zijn kinderen. Maar dan moeten we niet door zonde ontoonbaar worden, een schande voor Gods glorie.

De gordel is een waarschuwing dat Gods geduld op kan raken.

Extra bijbelgedeelte: Kolossenzen 3:12-17

Paulus vergelijkt het leven van gelovigen met kleding. Daarin vindt God ons mooi en goed).

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Het gedeelte beschrijft een symbolische handeling die Jeremia uit moet voeren van de HEER. Het verhaal maakt niet duidelijk of deze handeling gelijk een profetische handeling voor publiek is of een manier van God om Jeremia iets duidelijk te maken; het maakt ook niet zoveel uit omdat de symbolische handeling in de huidige literaire vorm in ieder geval tot de lezers van het boek Jeremia spreekt.

De gordel staat voor het volk en de profeet staat voor de HEER. Zolang het volk dichtbij God leeft (de gordel om het middel) gaat het goed en is Israël de trots van God. Zodra het volk echter ver weg van God leeft in de zonde (de gordel verborgen op een vochtige plek), gaat het mis en verliest zij haar glorie (het vergaan van de gordel). Dat is het effect van zonde – als verwijdering van God. De mens verliest daardoor de glans die hij als beelddrager van God heeft, zolang hij in verbinding staat met God. Als wij ver weg van God leven, kunnen we ook niet verwachten dat we tot bloei komen. Het dienen van afgoden – vaak in het Oude Testament voorgesteld als Israëls kwalijkste zonde – betekent iets anders: de roem en eer geven die God alleen toekomt. Wanneer mensen God dienen, stralen zij zelf ook iets uit van Gods heerlijkheid, maar door het dienen van andere machten, gebeurt dit niet.

Vers voor vers

- Vs. 1v De gordel die Jeremia moet kopen was een decoratief of zelfs ceremonieel kledingstuk dat werd gedragen met trots, om status mee uit te drukken.
- Vs. 3vv Jeremia moet van God heen en weer naar de rivier de Eufraat om daar de gordel te verstoppen. Dit zou neerkomen op twee keer een reis van 700 à 800 kilometer. Zelfs premoderne uitleggers zochten vaak al naar argumenten om die reis niet letterlijk te nemen. Eén oplossing is om het woord perat te lezen als een verschrijving van parah, een plaatsnaam van een watertje ('En Fara) dichtbij Jeremia's geboortestad Anatot. Andere uitleggers zien het hele voorval als een droom of visioen. Het kan ook dat de Eufraat juist van belang is in dit verhaal als verwijzing naar de ballingschap – al is de vraag of het vergaan van de linnen gordel gaat over het wegwijnen van de Israëlieten in ballingschap óf de zonden die tot de ballingschap leiden (allebei tegelijk gaat niet). Dat tweede is waarschijnlijker.
- Vs. 7 De gordel is vergaan, waarschijnlijk niet alleen door de verwaarlozing, maar ook omdat die is blootgesteld aan vocht – vandaar dat Jeremia in vers 1 nadrukkelijk wordt bevolen ervoor te zorgen dat de gordel niet nat wordt. De gordel dient nergens meer toe omdat de uitstraling ('roem', 'glorie') het enige was waartoe het diende, nl. als statussymbool.
- Vs. 8vv De HEER biedt ook de betekenis van de symbolische handeling. Eén uitlegger benadrukt daarom ook om de symboolhandeling niet te over-interpreteren; we kunnen de tekst voor zichzelf laten spreken. De uitleg heeft de vorm van een oordeelsprofetie: zoals de gordel is vergaan, zal ook de roem van Juda en Jeruzalem vergaan. Gods rouw over het verbroken verbond – telkens een belangrijk thema in Jeremia – klinkt ook impliciet hierdoor: Israël en Juda waren de trots, het pronkstuk, van de HEER, 'maar zij hebben niet geluisterd'. Zij hebben andere goden gediend (afgoderij is ook hier het dieptepunt van Israëls overtredingen), en zo zijn ze losgeraakt van God. In de context van het boek Jeremia is de ballingschap het gevolg van de zonde (de concretisering van het vergaan van de gordel).

Vragen

- Moeten we het vergaan door de zonde zien als een intrinsiek gevolg van de zonde zelf of als een straf van God?
- Hoe sterk is dit beeld verbonden aan het oordeel over Israël in de tijd van Jeremia en op welke manieren kunnen wij het ook vandaag lezen m.b.t. onze relatie met God?

Auteur: GV

Liederen

Psalm 96

Lied 890

Lied 96a

Gezang 7 liedboek voor de kerken

Gezang 19 liedboek voor de kerken

Gelukkig zal je zijn

Welzalig de man, die niet wandelt

Lees je Bijbel, bid elke dag

Uw Woord is een lamp voor mijn voet

Uw Woord

Een wijs man

Uw Woord

God, enkel Licht

Hemelhoog 1

Hemelhoog 2

Hemelhoog 382

Hemelhoog 494

Hemelhoog 37

Hemelhoog 89

Opwekkingsliederen voor kinderen 187

Hemelhoog 176

Auteur: PZ

Een vieze, oude gordel

Van dit verhaal is een schetsbordverhaal gemaakt
Dit is tekenen of schilderen terwijl je vertelt.
Dit kan heel eenvoudig aan de hand van de volgende
aanwijzingen.
De kinderen vinden het prachtig!
Natuurlijk kunt u het ook gewoon vertellen.

Benodigheden

- een stuk behangpapier
- verschillende kleuren waterverf uit een tubetje/fles, penselen
- óf een tekenbord en verschillende kleuren krijtjes

Van tevoren een gedeelte van de tekening maken (zie voorbeeld 1)

Op voorbeeld 2 zie je wat je erbij tekent terwijl je vertelt; dit wordt in het verhaal aangegeven met de cursief gedrukte gedeelten tussen haakjes.

Je kunt zelf kijken welke kleuren je gebruikt. Zorg dat alles van tevoren klaarligt, zodat je er goed bij kan en de kinderen het goed kunnen zien.

Sta er niet voor als je tekent, maar probeer wat aan de zijkant te staan.

De tekeningen zijn eenvoudig, het is immers een schetsbordverhaal.

Let erop dat je éérs het stukje erbij tekent en dán pas vertelt wat het is.

Vaak reageren de kinderen er al op als ze zien wat het wordt.

Je krijgt dan leuke interactie.

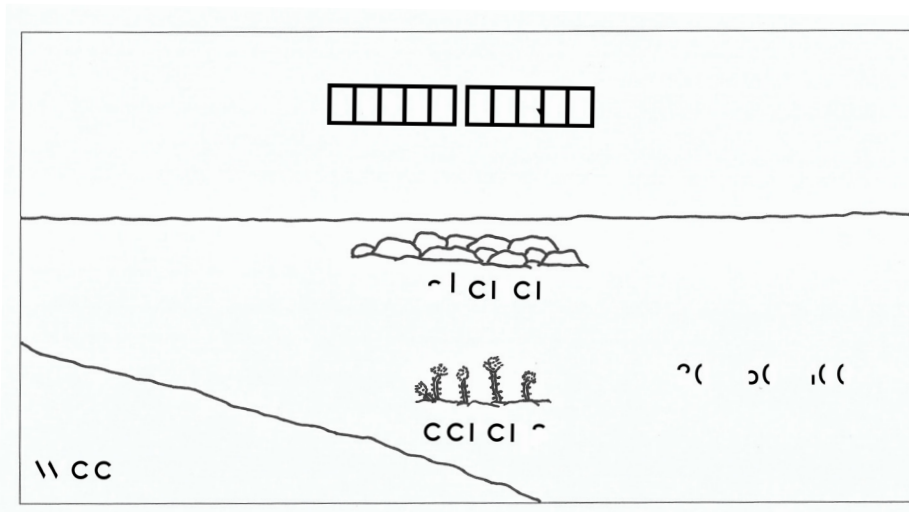
Het woord 'waarschuwen' is gemaakt van zgn. 'ladderletters'.

Van tevoren schilder/teken je een gele balk met daarin, met rode verf/krijt, de lijnen van de vakken. De ladderletters maak je tijdens het verhaal af met rode verf/krijt.

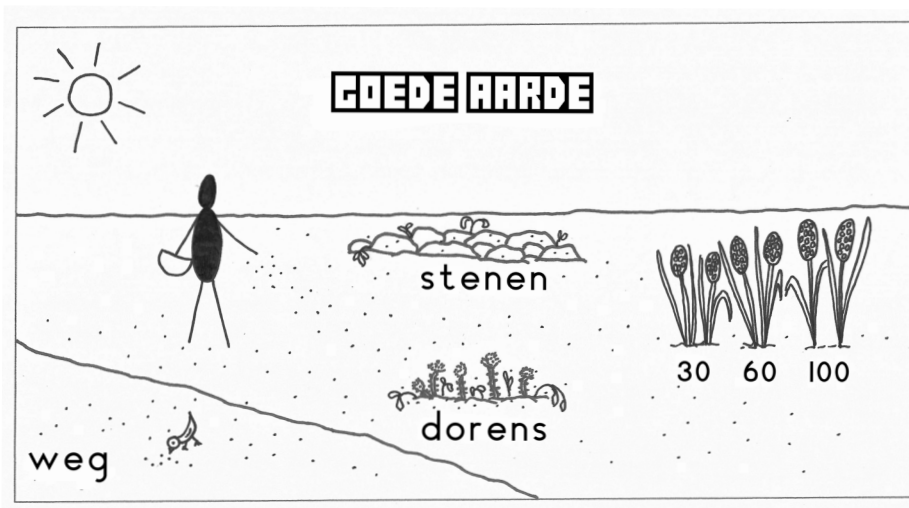
Eventueel kun je met dunne potloodlijntjes van tevoren aangeven waar de strepen van de letters moeten komen.

Gebruik 2 verschillende kleuren voor de personen uit dit verhaal.

Eén voor Jeremia en één voor de mensen.

voorbeeld 1

voorbeeld 2

Inleiding

Zorg voor twee stuks kleding. Bijvoorbeeld twee T-shirts of twee broeken.

Eén daarvan moet kapot en vies zijn, de ander heel en schoon.

Laat het kapotte kledingstuk zien. En begin een gesprek je met de kinderen:

- Wat is dat?
- Wat is er mee gebeurd?
- Kun je het nog dragen?
- Wat zouden de mensen zeggen als ik dit aan doe naar een feestje?

Het shirt/de broek is onbruikbaar geworden. Het staat niet mooi als ik het draag. Dat is geen gezicht, het is een lelijk gezicht. Ik kan er niets meer mee doen. Ik gooi het in de prullenbak.

Laat het hele, schone kledingstuk zien.

Kijk, dit kan ik aan. Dit is heel en schoon. Dit staat mooi. Dat is bedoeld om te dragen, om netjes aan te doen. Dit is bruikbaar. Hier kan ik trots op zijn als ik dit aan heb.

Het verhaal uit de Bijbel gaat ook over een kledingstuk, luister maar:

Bijbelverhaal

A

In het land Israël woont een (*teken Jeremia*) man. Hij is een profeet.

Een profeet is een knecht van God.

God praat met de profeet en de profeet vertelt aan de mensen wat God tegen hem heeft gezegd.

Hij spreekt namens God.

Deze profeet heet (*maak het woord 'Jeremia' af*) Jeremia.

Jeremia houdt veel van God en hij heeft de mensen al vaak verteld wat God tegen hem heeft gezegd.

Maar het gaat niet zo goed met de mensen in het land. Ze luisteren niet meer naar God en doen hun eigen zin. Ze bidden zelfs voor beelden gemaakt van steen en hout. God vindt dit verdrietig, want Hij houdt veel van de mensen. Hij wil zo graag dat ze naar Hem luisteren, zodat ze blij en gelukkig kunnen leven.

God wil de mensen waarschuwen. Als ze hun eigen zin doen en niet meer naar Hem luisteren zal het mis gaan. Dat wil God hun vertellen.

Op een dag spreekt (*teken de stralen*) God tegen Jeremia.

'Jeremia', zegt God, 'het gaat niet goed met de mensen in het land. Ik wil ze waarschuwen. Als ze zo door blijven gaan zal het mis gaan. Jij moet ze dat vertellen. Ik zal je daarbij helpen. Je moet een voorbeeld gebruiken. Iets wat ze kunnen zien en begrijpen.'

Jeremia luistert goed naar wat God tegen hem zegt.

'Je moet een mooie nieuwe witte gordel kopen, een riem.' zegt God. 'Die gordel moet je om je middel binden. Zorg er goed voor hoor, hij mag niet nat worden.'

B

(*teken Jeremia terwijl je verder vertelt*) Jeremia doet wat

God hem heeft gezegd.

Hij koopt een nieuwe, witte (*teken de gordel*) gordel. De riem is nog mooi en netjes. Fijn om te dragen. Jeremia bindt de gordel om zijn (*maak het woord 'middel' af*) middel, om zijn buik.

De (*teken de mensen*) mensen zien het en vinden ook dat Jeremia een mooie nieuwe gordel heeft gekocht. Het is een mooi gezicht; daar kan hij trots op zijn.

Jeremia zorgt er goed voor. Hij draagt hem netjes elke dag en zorgt dat de gordel niet nat wordt.

C

Dan praat God weer tegen Jeremia.

'Ga met de gordel die je om je middel draagt naar het dorpje Perat, daar moet je de gordel verstoppen tussen de rotsen.'

(*teken Jeremia terwijl je verder vertelt*) Jeremia doet wat God zegt.

Hij gaat naar het dorp Perat. Daar zijn veel rotsen en stenen.

Jeremia zoekt een plekje tussen de rotsen en verstoppt de (*teken de gordel*) gordel.

Het is wel jammer van de gordel. Jeremia kan hem niet meer dragen.

Maar Jeremia luistert naar (*maak het woord 'God' af*) God, hij doet wat God tegen hem heeft gezegd.

Als Jeremia terug komt zien de mensen wel dat hij zijn mooie gordel niet meer draagt.

'Waar is je nieuwe gordel, Jeremia?', vragen ze.

'Die heb ik tussen de rotsen verstoppt', vertelt Jeremia.

De mensen snappen er niets van. Waarom doet Jeremia dat nu? Daar is de gordel toch niet voor gemaakt? Die moet je toch dragen? Daar is die toch voor bedoeld?

D

Na een lange tijd praat God weer met Jeremia.

'Jeremia', zegt God, 'Ga terug naar het dorpje Perat en ga je gordel halen.'

(*teken Jeremia terwijl je verder vertelt*) Jeremia gaat direct op weg.

Hij weet de plek tussen de rotsen waar hij de gordel verstoppt heeft nog precies te vinden.

Voorzichtig voelt hij met zijn hand tussen de rotsen. Hier moet de gordel ergens liggen.

Ja, daar is het. Voorzichtig trekt Jeremia de gordel van tussen de rotsen maar wat is dat?

De (*teken de kapotte gordel*) gordel is vies en kapot. Hij is nat geworden, er zijn gaten en scheuren in gekomen.

Wat jammer de gordel kun je niet meer dragen. Hij is (*maak het woord 'onbruikbaar' af*) onbruikbaar geworden. Je kunt er niets meer mee doen. Je kunt het niet meer dragen, dat is geen gezicht. Dat is een lelijk gezicht. Je kunt het maar beter weggooien.

Jeremia neemt de gordel mee terug en laat het aan de (*teken de mensen*) mensen zien.

'Wat jammer van je mooie gordel, Jeremia', zeggen ze.

'Nu kun je hem niet meer dragen, dat is geen gezicht. Dat is een lelijk gezicht. Je kunt hem net zo goed weggooien.'

'Ja', zegt Jeremia, 'dat is zeker jammer, maar God heeft jullie iets te vertellen:

Zoals ik die mooie, nieuwe, witte gordel vast om mijn middel droeg. Zo wilde God jullie dragen en voor jullie zorgen.

Maar jullie doen je eigen zin, jullie willen niet luisteren naar God en bidden voor beelden gemaakt van steen en hout.

God zegt tegen jullie: 'Als jullie niet stoppen met verkeerde dingen te doen, als jullie niet naar Mij luisteren, zul je net als deze vieze kapotte gordel worden. Je bent onbruikbaar.'

God vindt het een lelijk gezicht dat jullie zijn volk zijn. Jullie zeggen dat je het volk van God bent, maar jullie luisteren niet naar Hem. God moet je dan loslaten en kan niet meer voor je zorgen.

God wil jullie nog (*maak het ladderwoord 'waarschuwen' af*) waarschuwen. Stop toch met verkeerde dingen doen, luister naar God. Dan mag je opnieuw beginnen. Dan word je weer mooi en goed, net zoals de mooie nieuwe gordel. Want God wil zo graag dat Hij trots op jullie kan zijn.

Hij houdt van jullie.

Afsluiting

Laat het hele, schone shirt/broek zien.

Dit is het mooie shirt/broek. Net zo mooi en schoon als de nieuwe gordel van Jeremia.

Als ik het shirt/broek draag kan het vuil worden. Wat moet ik er dan mee doen? Weer weggooien? Nee, ik kan het wassen in de wasmachine en kan het daarna weer opnieuw aantrekken. Weer net zo schoon als eerst.

Zo mogen wij telkens opnieuw met God beginnen.

Als we verkeerde dingen doen, dan lijkt dat op vieze plekken op het schone shirt.

Maar als we er spijt van hebben en dat tegen God vertellen, wil Hij het vergeven. Helemaal wegdoen. Dan is alles weer schoon en mogen we opnieuw beginnen.

Hij wil ons helpen om naar Hem te luisteren, Hij wil ons helpen om te doen wat Hij fijn vindt.

Laten we daar samen voor danken en om bidden.

Auteur: EZD

Een gordel als waarschuwing van God

Inleiding

Ken je Peter nog van vorige week, met z'n nieuwe fiets? Hij was gevallen, doordat het zadel nog te hoog stond en hij niet naar zijn moeders waarschuwing had geluisterd. Gelukkig is de schaafwond op zijn elleboog weer bijna beter.

Peters oude fiets past niet meer in de schuur, want daar staat nu zijn nieuwe. De oude wordt zo lang buiten in de tuin gezet, want zijn kleine neefje John heeft eigenlijk nog een fietsje nodig. Peters vader zegt: 'Kunnen we er niet beter even een stuk plastic overheen doen? Het is niet goed voor een fiets om buiten te staan.' Maar hij heeft nu geen tijd en mamma is moe. Nu Peter een nieuwe fiets heeft, is de oude ook niet meer zo belangrijk voor hem. Het wordt uitgesteld, en dan vergeet iedereen het. Het fietsje staat intussen vaak in de regen. John woont ver weg, en het duurt best lang voor hij met zijn ouders het oude fietsje van Peter kan komen halen. Als ze hem dan uit de tuin halen, zit er allemaal roest op de fiets! John kijkt een beetje teleurgesteld, maar probeert hem dapper. Peters vader zegt sorry, want hij schaamt zich wel om een verroest fietsje weg te geven. De ketting loopt niet meer zo lekker, de rem zit een beetje vast en eigenlijk kan John het fietsje niet meer gebruiken. Peter mompelt: 'Zonde van die fiets'. John fronsst zijn wenkbrauwen en vraagt zijn grote neef: 'Maar zonde is toch als je verkeerd doet?' 'Ja', antwoordt Peter, 'maar zonde is ook als je niet doet waar je voor gemaakt bent. En deze fiets kan niet meer doen waar hij voor is. Je hebt er niks meer aan. Zonde, zeg!'

Bijbelverhaal

Sta eens op! Maak een sprongetje, ga weer op je stoel zitten en luister dan goed, net zoals Jeremia goed luisterde. Want we maken een sprongetje naar ongeveer tweeduizend zeshonderd jaar geleden. 1-2-spring!

Jeremia deelt in die tijd Gods waarschuwingen uit. Deze keer krijgt hij van God de HEER drie keer een opdracht. De eerste keer zegt God: 'Koop een gordel, een riem voor om je middel. Hij moet gemaakt zijn van linnen. Doe die riem om en zorg ervoor dat hij niet nat wordt.' Jeremia is benieuwd waarom dat moet, maar doet precies wat God zegt. Hij zoekt een linnen riem uit. Linnen is een stof die gemaakt wordt door vlasplanten buiten in de regen te laten liggen, tot de vezels overblijven. Dan worden ze gauw gedroogd en tot draden gemaakt om van te weven. Jeremia's nieuwe riem is mooi wit. Hij laat hem aan iedereen zien en hij is er zo blij mee! Jeremia zorg dat hij netjes blijft en ook niet nat wordt.

De tweede keer zegt de HEER: 'Neem de riem mee en stop hem tussen de rotsen in een grot bij de rivier.' Nu is Jeremia nog nieuwsgieriger. Wat zal de HEER hiermee bedoelen? Het is daar vochtig. Dat is toch niet goed voor die mooie riem, waar hij zo blij mee is? Hij stopt de riem in een holte tussen de vochtige stenen van de grot en gaat weg.

Het duurt best lang voordat Jeremia de volgende opdracht krijgt: 'Ga terug naar de linnen riem en haal hem weer op van de plek waar je hem van mij moest verbergen, uit de grot bij de rivier.' Jeremia doet het, maar wat hij terugvindt is geen mooie riem meer. De riem is een vies en beschimmeld vod geworden, compleet vergaan en niet meer te gebruiken. Bah!

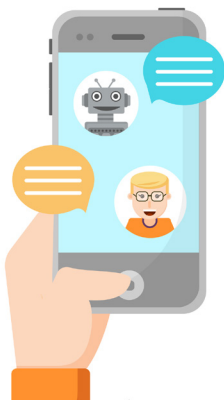
Nu geeft God zijn uitleg hiervan aan Jeremia: 'Dit zegt de HEER: Net zoals je riem helemaal vergaan is, zal Ik alles waar mijn volk trots op is over Juda en Jeruzalem, laten vergaan. Dit volk blijft zondigen en dient nergens meer voor! De mensen willen niet meer naar me luisteren en doen wat ze zelf willen. Ze lopen alleen achter hun nepgoden aan, weg bij mij. Maar ik wilde juist net zo dichtbij ze zijn als die gordel, die mooie riem was toen je hem om je middel had! Ik wilde trots op mijn volk zijn en ze laten delen in mijn eer. Maar ze zijn van me weggelopen en willen niet luisteren.'

Nadenken

- Hoe denk je dat God zich voelde toen de mensen zonde bleven doen, ook al waarschuwde hij ze via Jeremia?
- Jeremia leefde lang geleden, misschien weet je zelfs nog wel hoe lang? Zijn de mensen nu anders geworden dan de mensen van toen?
- Zijn er nu ook nog mensen die namens God mensen oproepen om aan hem gehoorzaam te zijn? Denk bijvoorbeeld eens aan een dominee of voorganger, de juf of meester van de kindernevendienst, kinderclub of zondagsschool. Is hun taak anders dan die van bijvoorbeeld Jeremia?
- God waarschuwt het volk heel vaak en wacht ook heel lang of ze misschien toch nog gaan luisteren. Wat een geduld heeft God! Denk eens bij jezelf na; past wat ik zelf doe eigenlijk goed bij hoe liefdevol en geduldig God is?
- De Bijbel zegt in Romeinen 3 dat er geen mens is die goed doet, zelfs niet ééntje. Ook al doe je nog zo je best! De zonde maakt ons hart vies, net zoals die linnen riem, en onbruikbaar voor God. Net zoals die riem en de verroeste fiets. Zonde! God wil ook jou en mij gebruiken. Maar hoe kunnen wij nou nuttig zijn voor Gods koninkrijk, als we niet doen wat hij zegt? Wat fijn dat God ons telkens vergeven wil, en wij dan net zoals de mensen die Jeremia moest waarschuwen, zoveel kansen krijgen van God om het anders te gaan doen! Vraag daarom regelmatig aan God of Hij je wil helpen te doen waar je voor gemaakt bent. Vraag vergeving aan mensen en aan God als het niet goed ging. Dan ben je als die mooie linnen riem, die Jeremia aan iedereen liet zien!

Auteur: PW

Past de Heer nog wel bij Juda?

Inleiding

Je rijdt hard op je fiets naar huis. Je hebt haast. Het was zo'n lange dag op school. Wacht! Zou je nog berichtjes hebben op je telefoon? Je pakt hem uit je zak en checkt je berichten. 'Zo, sta jij maar even stil', hoor je opeens naast je. Een agent heeft het raampje van zijn auto naar beneden gedraaid en is naast je komen rijden.

Je schrikt. De agent vraagt naar je identiteitskaart en hij maakt een aantekening op zijn telefoon. 'Je komt er deze keer van af met een waarschuwing', zegt hij 'maar zien we je nog een keer met een telefoon op de fiets, dan krijg je een flinke boete.' Je knikt verlegen terug. Pffff...ben je daar even goed mee weg gekomen.

Je hebt een waarschuwing gekregen. In de hoop dat je in het vervolg zult luisteren en de verkeersregels serieus neemt. Dan hoeft de agent je niet echt een boete te geven. God geeft ook waarschuwingen aan het volk van Juda. Hij wil zo graag dat de mensen naar hem luisteren, zodat Hij hen niet hoeft te straffen.

Bijbelverhaal

Vandaag zijn we op de markt. Het is er druk. De mensen verdringen zich rond de kraampjes. Jeremia is er ook. Kijk, hij staat bij een kraampje en koopt een gordel. De mensen in Juda dragen allemaal een gordel. Daarmee kun je je kleren langer en korter maken. Als je op reis bent en veel moet lopen is het fijner als je kleed korter is door hem met een gordel vast te zetten. Jeremia koopt een stevige linnen gordel. Hij mag de gordel niet nat maken. Die opdracht heeft hij van God gekregen. Hij doet de gordel om zijn middel en gaat op reis naar de rivier. Daar moet hij de gordel verbergen in een grot tussen de rotsen. Zo heeft de Here het hem opgedragen. Jeremia gehoorzaamt meteen.

Na een lange tijd moet Jeremia de gordel weer ophalen. Als Jeremia hem tussen de rotsen vandaan haalt is hij helemaal vergaan. Hij valt zelfs helemaal uit elkaar. Deze kun je niet meer als gordel gebruiken.

Als Jeremia terugkomt in de stad roept hij het luid, met de halfvergane gordel in zijn handen: 'Dit zegt de HEER:

Mijn volk zal worden als deze gordel, die niet meer te gebruiken is.

Ze willen niet naar mij luisteren en blijven de afgoden vereren.

Zoals die gordel om het middel van een man hoort te zitten, zo horen de mensen dicht bij Mij te blijven. Dan zou iedereen kunnen zien wat een heerlijke God zij dienen. Maar zij hebben Mij niet gehoorzaamd en zich voor andere goden gebogen en iedereen doet wat goed is in zijn eigen ogen.'

Als de mensen God ongehoorzaam blijven en kwade dingen blijven doen, kunnen ze niet meer bij God horen. Dan stopt Gods bescherming. God wil zo graag dat de mensen dicht bij Hem blijven. Hij wil samen met ons gezien worden. We zijn zijn kinderen. Maar dan moeten we niet doorgaan met onze zonden.

Want dan worden we onbruikbaar voor Hem. De gordel van Jeremia is een waarschuwing dat het geduld van God op kan raken.

De HEER is zo genadig dat Hij de mensen in Juda nog laat waarschuwen. Hij wil niet dat ze verloren gaan, maar dat ze eeuwig met Hem zullen leven.

Afsluiting

God weet wel dat wij mensen steeds weer afdwalen. Dat we steeds weer vergeten dat we dicht bij Hem moeten blijven. Daarom is de Here Jezus naar deze wereld gekomen. Door Hem is er vergeving mogelijk. En door de Heilige Geest helpt Hij ons om dicht bij Hem te leven. Maar dan moeten we wel leren om aan God te vertellen dat we steeds weer de fout in gaan. En dat we Hem daarom zo nodig hebben in ons leven. Als we dat doen, dan zal Hij ons helpen om heilig te leven.

Vragen voor een gesprek

- Heb jij wel eens het gevoel dat je steeds weer de fout in gaat? Je wilt God wel gehoorzamen, maar het lukt je maar niet. Wat doe je dan?
- Wat betekent het dat God wil dat we dicht bij Hem blijven, net zoals die gordel om je middel hoort?

Auteur: MJ

beeld: freepik